

Uchwała nr XXVI/121/26

Rady Gminy Strzelce

z dnia 23 stycznia 2026 r.

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

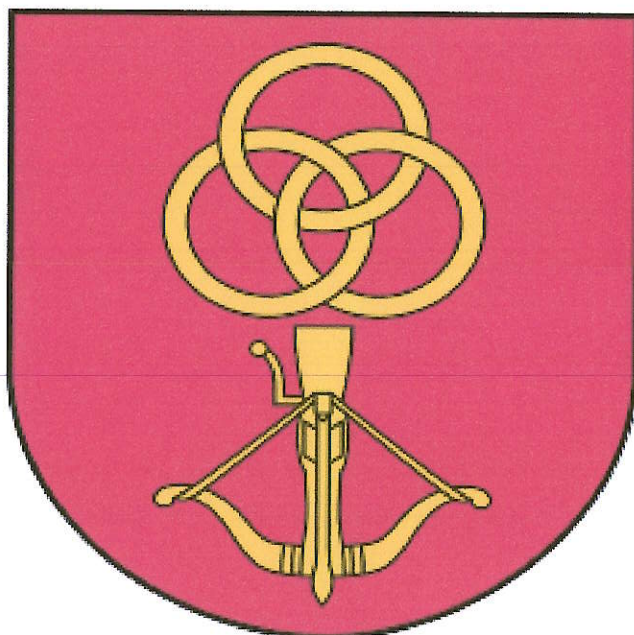
Na podstawie art. 10e oraz art. 10f ust. 4 i art. 18 ust. 2 pkt. 6a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.), Rada Gminy Strzelce uchwala, co następuje:

- § 1.** Przyjmuje się Strategię Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.
- § 2.** Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzelce.
- § 3.** Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY STRZELCE
Tomasz Śliwicki

STRATEGIA ROZWOJU GMINY STRZELCE NA LATA 2025- 2035

SPIS TREŚCI

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli.....	2
Podstawowe informacje o opracowaniu.....	3
CZĘŚĆ ANALITYCZNA.....	4
1 Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Strzelce	5
1.1 Sytuacja społeczna.....	6
1.2 Sytuacja gospodarcza	23
1.3 Sytuacja przestrzenna	30
1.4 Sytuacja klimatyczno-środowiskowa	42
1.5 Analiza potencjału jakości życia w gminie i wyniki badania ankietowego	53
1.6 Wnioski z diagnozy	65
2 Określenie cech warunkujących rozwój gminy i społeczności lokalnej	68
2.1 Analiza SWOT /TOTS	68
2.2 Identyfikacja potencjału rozwojowego gminy	71
CZĘŚĆ STRATEGICZNA	72
3 Wizja, misja i cele Strategii	73
3.1 Wizja i misja.....	73
3.2 Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań	76
3.3 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym	79
3.4 Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim	91
3.5 Model struktury funkcjonalno-przestrzennej	92
4 Założenia wdrożeniowe	108
4.1 Planowane przedsięwzięcia	108
4.2 Ramy finansowe i źródła finansowania.....	110
4.3 System realizacji Strategii oraz wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych	110
Podsumowanie	114
Spis tabel, rysunków, wykresów i zdjęć	116
Bibliografia	119

Wykaz najważniejszych skrótów i symboli

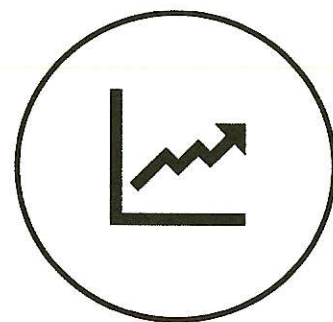
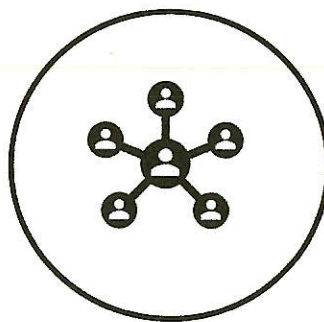
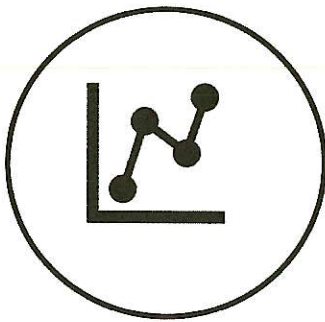
1.	Dz.U.	– Dziennik Ustaw
2.	EBI	– Europejski Bank Inwestycyjny
3.	EBOR	– Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju
4.	EOG	– Europejski Obszar Gospodarczy
5.	e-PUAP	– Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej
6.	Gmina	– Gmina Strzelce
7.	GPSZOK	– Gminny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych
8.	GPZ	– Główny Punkt Zasilający, stacja elektroenergetyczna zasilająca sieć SN
9.	JCWP	– Jednolita Część Wód Podziemnych
10.	JCWPD	– Jednolita Część Wód Powierzchniowych
11.	Mg	– megagram
12.	GOK	– Gminny Ośrodek Kultury w Strzelcach
13.	GOPS	– -Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach
14.	OSI	– Obszar Strategicznej Interwencji
15.	OSP	– Ochotnicza Straż Pożarna
16.	PKD	– Polska Klasyfikacja Działalności
17.	REGON	– Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej
18.	S.A.	– spółka akcyjna
19.	SMS	– z ang. Short Message Service, krótka wiadomość tekstowa w cyfrowych sieciach telefonii
20.	SN	– linia elektroenergetyczna o średnim napięciu
21.	Sp. z o.o.	– spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
22.	SWOT/TOTS	– analiza SWOT, metoda porządkowania i weryfikowania informacji
23.	UE	– Unia Europejska
24.	zł	– złoty, podstawowa jednostka monetarna w Polsce

Podstawowe informacje o opracowaniu

Jedną z podstawowych metod zarządzania gminną jednostką samorządu terytorialnego jest planowanie strategiczne rozwoju gminy w dłuższym horyzoncie czasowym. Głównym narzędziem wykorzystywanym w planowaniu strategicznym jest natomiast dokument planistyczny w postaci strategii rozwoju gminy, która stanowi wyznacznik kierunków rozwoju gminy w przyjętej perspektywie czasowej. Horyzont czasowy przedmiotowej Strategii wyznaczono do 2035 r., wskazując tym samym na długofalowy charakter tego dokumentu pozwalający na osiągnięcie zakładanych celów oraz realizację wyznaczonych przedsięwzięć. Przyjęty okres obowiązywania nowego dokumentu strategicznego wynikał także w dużej mierze z uwarunkowań zewnętrznych wynikających z horyzontów czasowych stosowanych w planowaniu strategicznym w skali regionalnej, krajowej czy w skali całej UE. Strategia obejmuje wszystkie sfery działalności gminy i została podzielona na 4 obszary działania: sferę społeczną, sferę gospodarczą, sferę przestrzenną i sferę klimatyczno-środowiskową. W tym zakresie cele i przedsięwzięcia wyznaczone w ramach Strategii odnoszą się jednak nie tylko do zadań i obszarów działania gminy jako samorządu terytorialnego realizowanych przez władze gminy, ale mają swoje odniesienie także do sposobów i kierunków działania wszystkich innych instytucji/podmiotów działających na terenie gminy. Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025 - 2035 to jeden z najważniejszych dokumentów, który jedynie określa wizję rozwoju gminy na najbliższe lata. Gmina Strzelce będzie pełniła rolę instytucji wdrażającej w życie założenia Strategii oraz odpowiedzialnej za jej prawidłową realizację i osiągnięcie założonych celów Strategii. Metodologię opracowania Strategii oparto o powszechnie stosowane metody planowania strategicznego. W pracach nad Strategią kierowano się jednocześnie potrzebą zapewnienia jak najpełniejszego uspołecznionego charakteru Strategii i umożliwienia wpływu na jej kształt na każdym etapie jej przygotowywania i wdrażania społeczności lokalnej. W pracach nad Strategią uczestniczyli eksperci, radni, urzędnicy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, przedsiębiorcy i mieszkańcy. W tym zakresie w trakcie opracowywania Strategii przeprowadzono konsultacje z mieszkańcami dotyczące najważniejszych potrzeb i kierunków rozwoju w gminie. W końcowym etapie Strategii opracowano system jej wdrażania, monitoringu oraz oceny stopnia realizacji jej założeń. Jak wynika z powyższego opisu przedmiotowa Strategia – co jest charakterystyczne dla tego typu dokumentów – ma charakter ogólny, wyznaczając kierunki rozwoju gminy na poziomie celów (strategicznym i operacyjnym) oraz typów przedsięwzięć zmierzających do realizacji tych celów. Nie określano natomiast zamkniętego katalogu konkretnych i szczegółowych projektów do realizacji, które zostaną określone w szczegółowych dokumentach planistycznych gminy. Opracowany w ten sposób dokument będzie stanowił swoistą mapę drogową wytyczającą priorytety rozwoju gminy w perspektywie do 2035 r. Jednocześnie Strategia ma charakter otwarty a metodologia jej wdrażania zakłada możliwość dokonywania zmian i aktualizacji jej zapisów w reakcji na zmieniające się uwarunkowania makroekonomiczne, wyniki okresowych analiz efektów realizacji Strategii czy inne czynniki mogące mieć wpływ na przyjęte założenia. Wszystkie zmiany w tym zakresie będą jednak odbywały się przy udziale i konsultacji ze społecznością lokalną zachowując uspołeczniony charakter tego dokumentu.

CZĘŚĆ ANALITYCZNA

1 Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Strzelce

Poniżej przedstawiono podstawowe uregulowania funkcjonowania Gminy Strzelce.

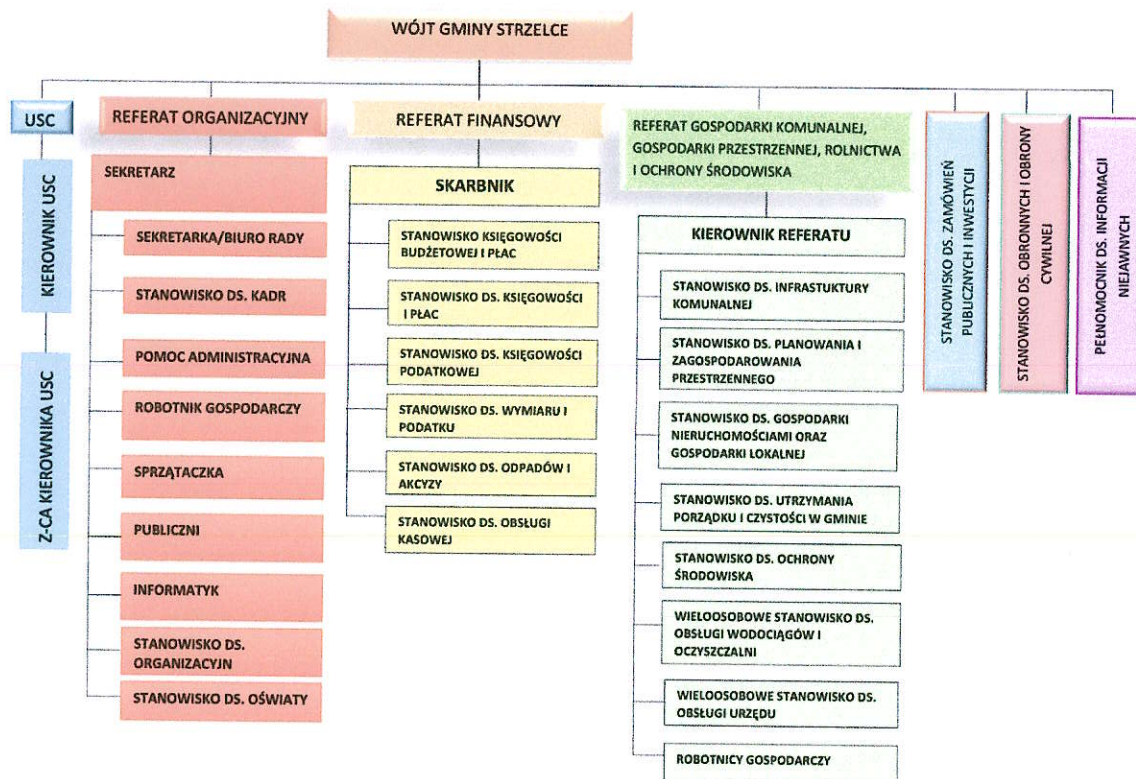
Wójt jest organem wykonawczym. Wójt wykonuje uchwały Rady Gminy i zadania określone przepisami prawa. Do zadań Wójta należy w szczególności:

- opracowywanie strategii i programów rozwoju,
- gospodarowanie mieniem komunalnym,
- wykonywanie budżetu.

Rada Gminy jest organem stanowiącym i kontrolnym. Radni gminy wybierani są w głosowaniu powszechnym przez mieszkańców. Tworzą Radę Gminy. Ich obowiązkiem jest kierowanie się dobrem wspólnoty samorządowej, utrzymywanie stałej więzi z mieszkańcami oraz ich organizacjami, przyjmowanie zgłaszanych przez nich postulatów i przedstawianie ich organom gminy do rozpatrzenia. Radni mają obowiązek brać udział w pracach Rady Gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych, do których zostali wybrani lub desygnowani. Nadzór nad działalnością gminną (m.in. działalnością Rady Gminy) sprawuje Prezes Rady Ministrów i wojewoda, a w zakresie spraw finansowych – regionalna izba obrachunkowa (art. 86 ustawy o samorządzie gminnym). Gmina wykonuje swoje zadania głównie przy pomocy Urzędu Gminy Strzelce. Urząd Gminy wykonuje zadania mające na celu realizację spoczywających na gminie zadań własnych, zadań wykonywanych na podstawie porozumienia z organami administracji rządowej (zadań zleconych), zadań publicznych powierzonych gminie w drodze zawartych porozumień.

Ponadto Gmina wykonuje swoje zadania przy pomocy gminnych jednostek organizacyjnych, takich jak: Gminny Ośrodek Kultury w Strzelcach, Gminna Biblioteka Publiczna w Strzelcach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach, Szkoła Podstawowa im. Szarych Szeregów w Strzelcach, Gminne Przedszkole w Strzelcach oraz Gminny Żłobek „Leśne Skrzaty”. Poniżej przedstawiono schemat organizacyjny Gminy Strzelce.

Rysunek 1 Schemat organizacyjny Gminy Strzelce

Źródło: Załącznik Nr 1 do Regulaminu Organizacyjnego Schemat organizacyjny Urzędu Gminy Strzelce

1.1 Sytuacja społeczna

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji społecznej gminy Strzelce. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczące demografii i rynku pracy. W dalszej części opisano infrastrukturę społeczną gminy w kontekście oświaty i wychowania, kultury i sportu, ochrony zdrowia, opieki społecznej oraz działalności organizacji pozarządowych. Opisano kwestię bezpieczeństwa publicznego, występujących problemów społecznych oraz cyfryzacji usług publicznych.

Demografia

Poniżej przedstawiono liczbę mieszkańców gminy Strzelce w latach 2019-2024.

Tabela 1 Liczba ludności w gminie Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba mieszkańców	3 913	3 798	3 785	3743	3 720	3 686

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W latach 2019–2024 w gminie Strzelce liczba mieszkańców zmniejszyła się z 3 913 do 3 686 osób, co oznacza spadek o 227 osób, czyli około 5,8% w analizowanym okresie. Dane wskazują na systematyczny charakter tego zjawiska, gdyż w każdym kolejnym roku liczba ludności była niższa niż w roku poprzednim, co świadczy o utrwalonej tendencji malejącej populacji w gminie.

Tabela 2 Saldo migracji w gminie Strzelce w latach 2018-2024.

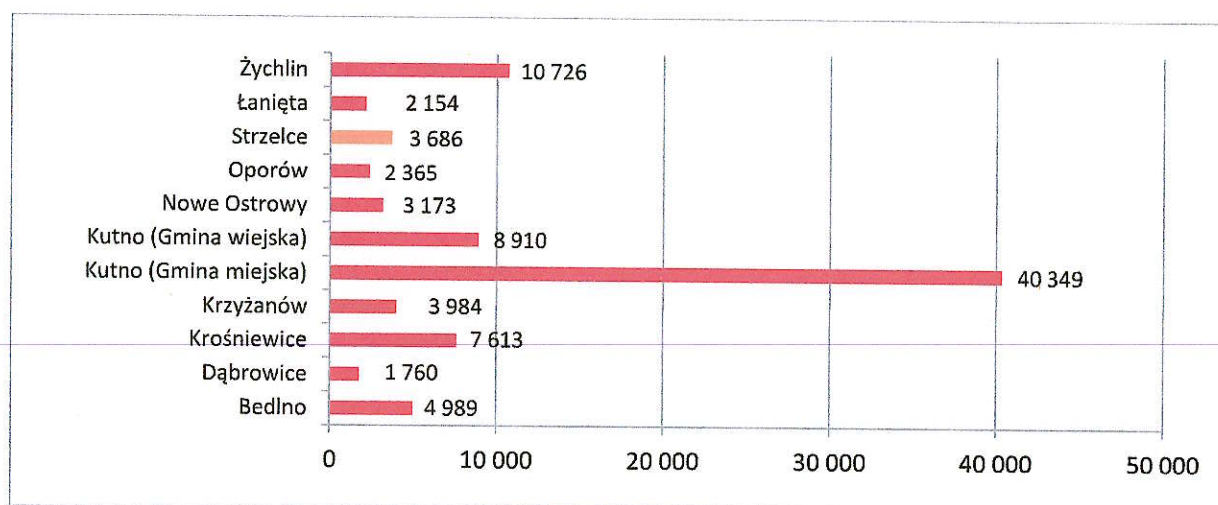
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Saldo migracji ogółem	-34	6	3	-9	12	-9
Saldo migracji wewnętrznych	-34	6	2	-9	12	-9
Saldo migracji zagranicznych	0	0	1	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące salda migracji w gminie Strzelce w latach 2019–2024 wskazują na zmienny charakter tego zjawiska – w jednych latach odnotowywano odpływ ludności, a w innych napływ. Zasadnicze znaczenie miały migracje wewnętrzne, które praktycznie w całości decydowały o kształcie salda, natomiast migracje zagraniczne miały znaczenie marginalne i jedynie jednostkowy wpływ. Ogólnie można stwierdzić, że ruchy migracyjne w gminie cechują się dużą zmiennością w ujęciu rocznym i są przede wszystkim wynikiem przemieszczeń ludności w ramach kraju.

Poniżej przedstawiono porównanie gminy Strzelce z innymi gminami powiatu kutnowskiego.

Wykres 1 Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego (stan na 2024 r.)

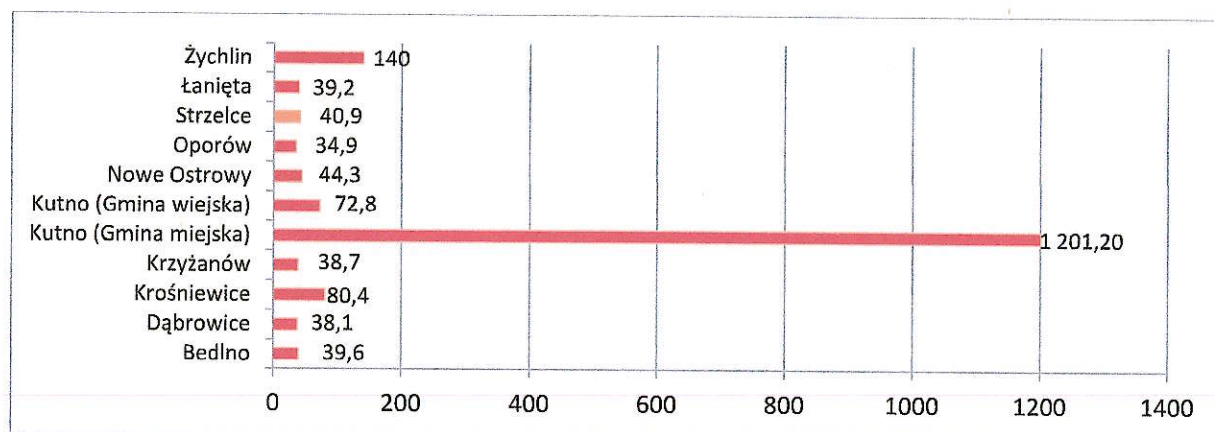

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Na tle powiatu kutnowskiego gmina Strzelce plasuje się w grupie gmin o średniej wielkości populacji – nie należy ani do najmniejszych jednostek, ani do największych ośrodków. Oznacza to, że jej potencjał demograficzny jest umiarkowany, co przekłada się na pozycję pośrednią w strukturze ludności powiatu.

Poniżej przedstawiono porównanie gęstości zaludnienia gminy Strzelce z innymi gminami powiatu kutnowskiego.

Wykres 2 Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego (osoby na km²)

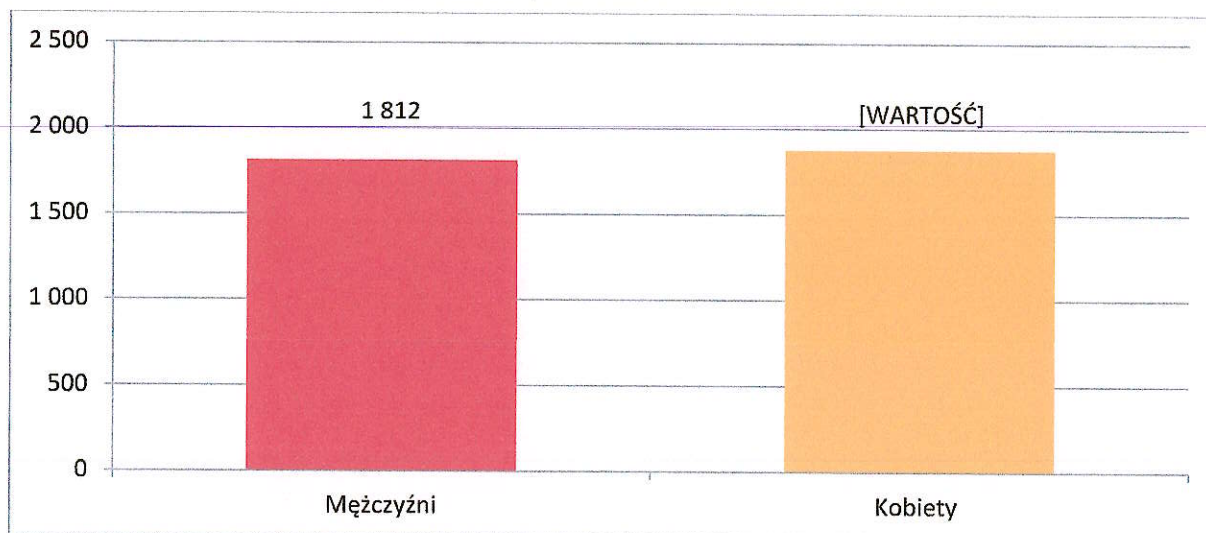

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Na tle powiatu kutnowskiego gmina Strzelce charakteryzuje się umiarkowaną gęstością zaludnienia, zbliżoną do wartości obserwowanych w większości gmin wiejskich regionu. Oznacza to, że nie należy ani do jednostek o najniższej koncentracji ludności, ani do obszarów o wysokiej gęstości, takich jak miasta czy większe ośrodki. Jej pozycja plasuje się więc pośrednio w strukturze przestrzennej powiatu, wskazując na typowo wiejski charakter z umiarkowanym zaludnieniem.

Poniżej przedstawiono strukturę ludności gminy Strzelce w podziale na płeć.

Wykres 3 Ludność gminy Strzelce w podziale na płeć na koniec 2024 r.

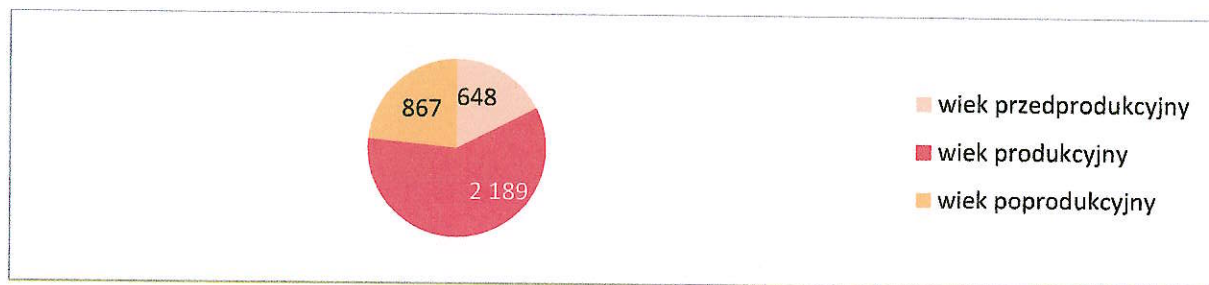

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Na koniec okresu sprawozdawczego w gminie Strzelce liczba kobiet była nieznacznie wyższa niż liczba mężczyzn, co wskazuje na zrównoważoną, ale z lekką przewagą kobiet, strukturę ludności pod względem płci.

Poniżej zaprezentowano liczbę mieszkańców gminy Strzelce w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny (stan na 2024 r.).

Wykres 4 Liczba mieszkańców gminy Strzelce w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Struktura wieku mieszkańców gminy w ujęciu procentowym przedstawia się następująco:

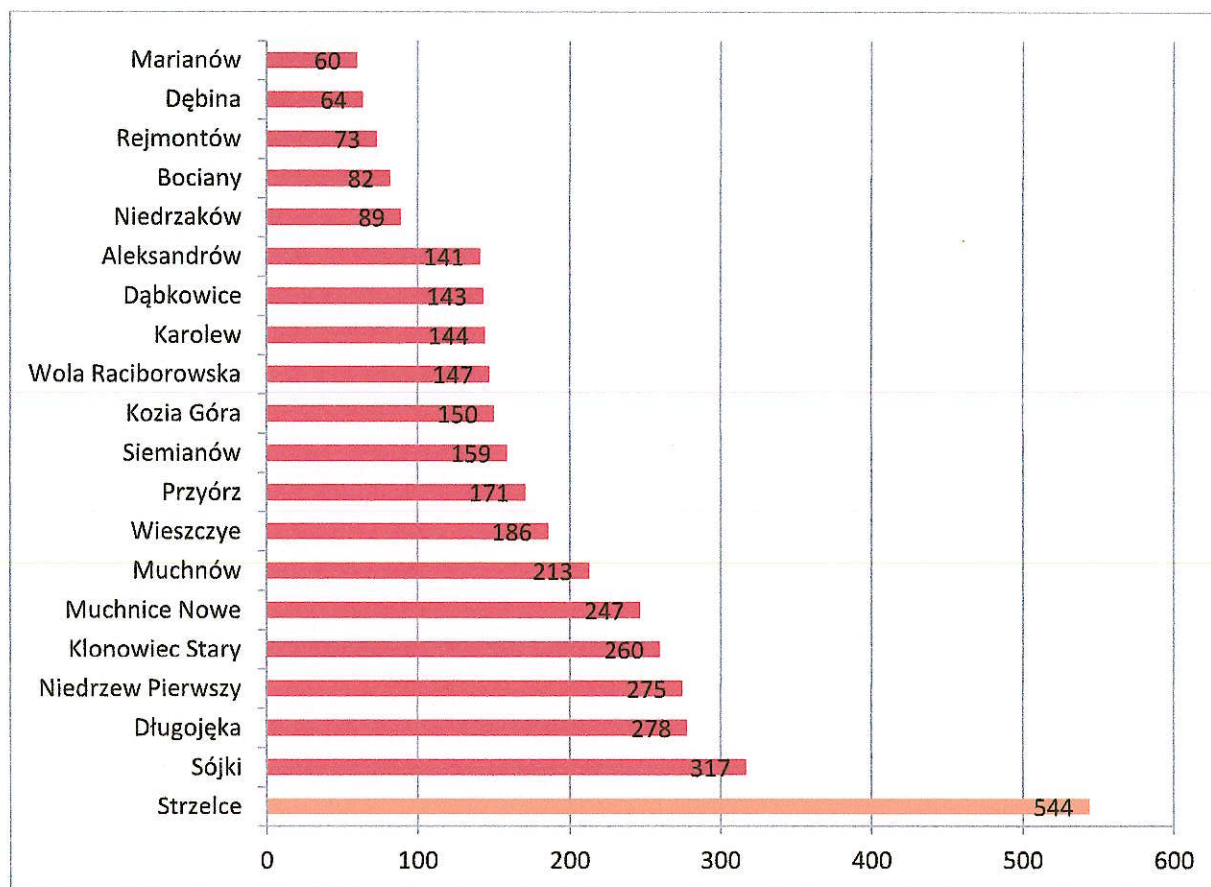
- wiek przedprodukcyjny: 17,5%,
- wiek produkcyjny: 59,1%,
- wiek poprodukcyjny: 23,4%.

Powyższa struktura wskazuje, że współczynnik obciążenia osobami w wieku poprodukcyjnym dla gminy Strzelce wynosi 39,59%, co jest wartością niższą niż współczynnik dla Polski (ok. 40,9%) i niższą niż dla województwa łódzkiego (ok. 46,0%) za 2024 r. Wskaźnik potwierdza, że społeczeństwo gminy Strzelce jest społeczeństwem starzejącym się. Ponadto wskaźnik obciążenia demograficznego (wskaźnik opisuje stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do osób w wieku produkcyjnym) dla gminy Strzelce wynosi 69,20%, co jest wartością niższą niż współczynnik dla Polski (72,0%) i niższą niż dla województwa łódzkiego (76,0%) za 2024 r.

Pod względem administracyjnym gmina Strzelce składa się z 20 sołectw.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący udział liczby mieszkańców poszczególnych jednostek osadniczych w ogólnej liczbie mieszkańców gminy Strzelce.

Wykres 5 Liczba mieszkańców poszczególnych jednostek osadniczych gminy Strzelce (stan na 2024.)

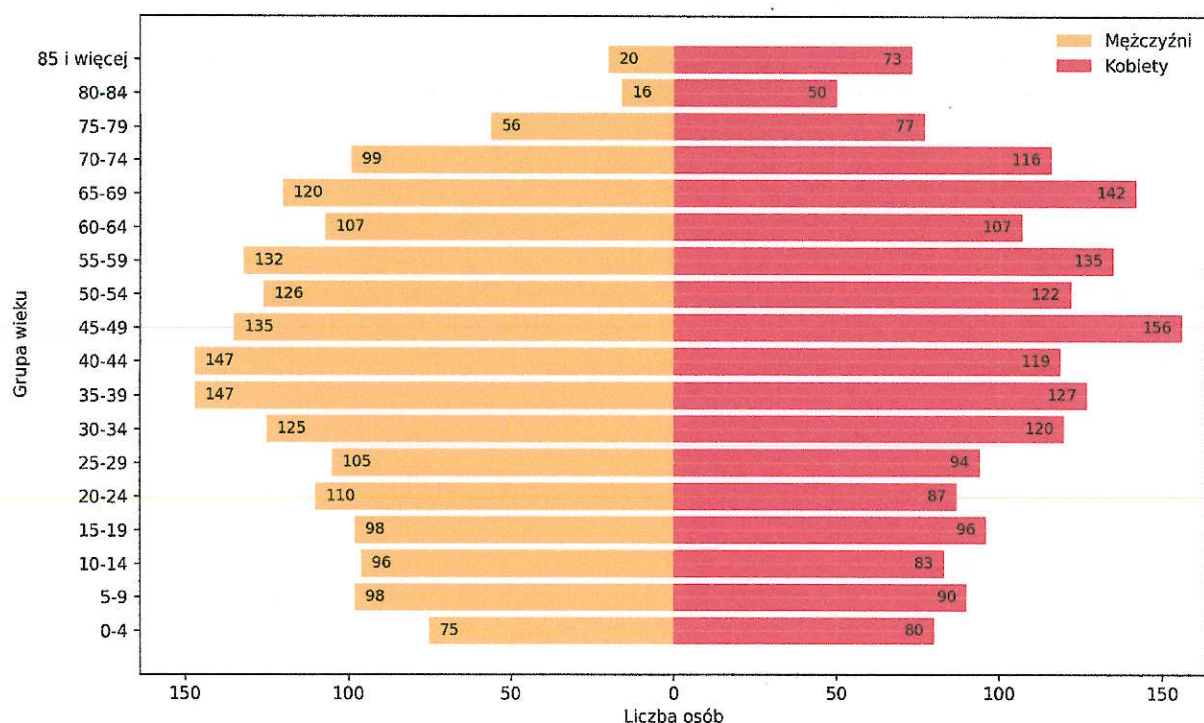

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Rozkład ludności w gminie Strzelce (wg podanego zestawienia za 2024 r.) jest wyraźnie skoncentrowany: Strzelce są największym ośrodkiem; razem z Sójkami i Długojęką skupiają 30,4% mieszkańców, a sześć największych sołectw – ponad połowę (51,3%). Najliczniejsze jednostki układają się wzdłuż głównego korytarza transportowego gminy (DK60 Płock–Kutno z równoległą linią kolejową) oraz w sąsiedztwie węzła autostrady A1 w rejonie Sójek, co sprzyja koncentracji osadnictwa. Dodatkowo część większych wsi leży w bezpośrednim zapleczu Kutna (np. Muchnow, Muchnice Nowe od Kutna), co wzmacnia ich funkcje mieszkaniowe i dojazdowe.

Poniżej przedstawiono strukturę wiekową gminy Strzelce w 2024 r. zaprezentowaną w formie piramidy wieku. Piramida wieku to stosowane w demografii graficzne przedstawienie struktury płci i wieku ludności danego obszaru, polegające na zestawieniu diagramów słupkowych utworzonych dla poszczególnych roczników lub pięcioletnich grup wiekowych dla każdej płci oddzielnie.

Wykres 6 Piramida wieku gminy Strzelce (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

Piramida ludności gminy Strzelce (2024) ma kształt regresywny: bardzo wąska podstawa w kategoriach wieku 0–4 i 5–9 oraz wyraźnie szersze roczniki 35–59 wskazują na niską dzietność i przewagę generacji w wieku produkcyjnym starszym nad młodszą. Zauważalny „dołek” w grupach 20–29 lat sugeruje odpływ młodych dorosłych do większych ośrodków (edukacja, praca). Po 60. roku życia udział ludności ponownie rośnie, a wraz z wiekiem nasila się przewaga kobiet nad mężczyznami, szczególnie w 70+ i 80+, co jest typowym efektem różnic w umieralności. Taki profil oznacza starzenie populacji i słabą zastępowalność pokoleń, co wprost przekłada się na spadek naboru do szkół w najbliższych latach oraz rosnące obciążenie systemu ochrony zdrowia i usług opiekuńczych, gdy dzisiejsze roczniki 45–59 lat przejdą do wieku poprodukcyjnego.

Poniżej przedstawiono jak w latach 2019-2024 kształtował się przyrost naturalny w gminie Strzelce.

Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Urodzenia	35	32	35	28	25	28
Zgony	41	57	56	56	57	50
Przyrost naturalny	-6	-25	-21	-28	-32	-22

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące przyrostu naturalnego w gminie Strzelce w latach 2019–2024 wskazują na jego trwałe ujemne wartości – w każdym roku liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. Najmniejszy ubytek odnotowano w 2019 r., natomiast w kolejnych latach wartości te pogłębiały się, osiągając najwyższy poziom ujemny w 2023 r. Choć w 2024 r. skala spadku była nieco mniejsza, to nadal utrzymywała się

tendencja negatywna. Zjawisko to świadczy o stałym zmniejszaniu się liczby ludności gminy wskutek przewagi zgonów nad urodzeniami.

Oświata i wychowanie

Infrastruktura

Gmina Strzelce jest organem prowadzącym dla:

- Szkoły Podstawowej im. Szarych Szeregów w Strzelcach,
- Gminnego Przedszkola w Strzelcach.

W strukturze oświaty gminy funkcjonuje także Gminny Żłobek „Leśne Skrzaty” w Strzelcach.

Szkoła dysponuje salami lekcyjnymi wyposażonymi w nowoczesne pomoce dydaktyczne, pracownią komputerową z dostępem do Internetu, a także zapleczem organizacyjnym i opiekuńczo-wychowawczym: biblioteką, świetlicą, stołówką, halą sportową i boiskiem „Orlik”.

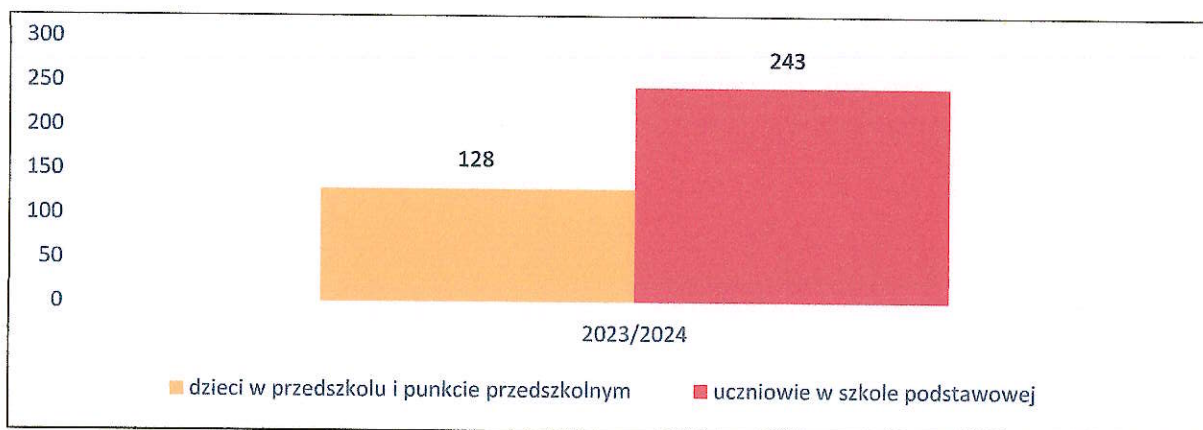
Placówki oświatowe gminy są sukcesywnie doposażane i modernizowane – przykładowo realizowane są projekty dla przedszkola („Strzeleckie EkoSmyki”, „Włącz Przedszkole”) oraz inwestycja „Przebudowa z rozbudową przedszkola w Strzelcach” z dofinansowaniem UE. Szkoła korzysta też ze sprzętu w ramach programu „Laboratoria Przyszłości”.

Ponadto gmina – zgodnie z przepisami – udziela dotacji ewentualnym niepublicznym placówkom wychowania przedszkolnego działającym na jej terenie; wysokość podstawowej kwoty dotacji ogłaszana jest w BIP.

Organizacja

Poniżej przedstawiono liczbę dzieci w przedszkolu i punktach przedszkolnych, uczniów w szkołach podstawowych oraz liczbę oddziałów w szkołach i oddziałach przedszkolnych).

Wykres 7 Liczba dzieci w przedszkolu, uczniów w szkołach podstawowych oraz oddziałów w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie Raportu o stanie gminy Strzelce za 2024 r.

Zauważalny jest większa liczba uczniów w szkole podstawowej. Liczba dzieci przedszkolnych zmienia się nieznacznie.

Finansowanie

Poniżej zaprezentowano wydatki z budżetu gminy Strzelce na oświatę i wychowanie w latach 2019-2024.

Tabela 4 Wydatki z budżetu gminy Strzelce na oświatę i wychowanie w latach 2019-2024 (zł)

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Wydatki na oświatę (zł)	4 061 774	4 176 602	6 211 827	5 418 754	6 091 027	8 826 863

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wydatki gminy Strzelce na oświatę i wychowanie wzrosły z 4,06 mln zł w 2019 r. do 8,83 mln zł w 2024 r., co oznacza wzrost o 117%. Po chwilowym spadku w 2022 r. nastąpiło wyraźne odbicie w kolejnych latach, co było zgodne z ogólnokrajowymi tendencjami związanymi z rosnącymi kosztami funkcjonowania oświaty – przede wszystkim wzrostem wynagrodzeń nauczycieli oraz wydatków na utrzymanie placówek. Jednocześnie w gminie obserwuje się spadek liczby mieszkańców, co przy niezmiennych kosztach szkół powoduje relatywnie wyższe obciążenie budżetu w przeliczeniu na jednego ucznia i mieszkańca. W efekcie wydatki na oświatę stanowią znaczącą część budżetu gminy i wymagają coraz większego zaangażowania środków własnych.

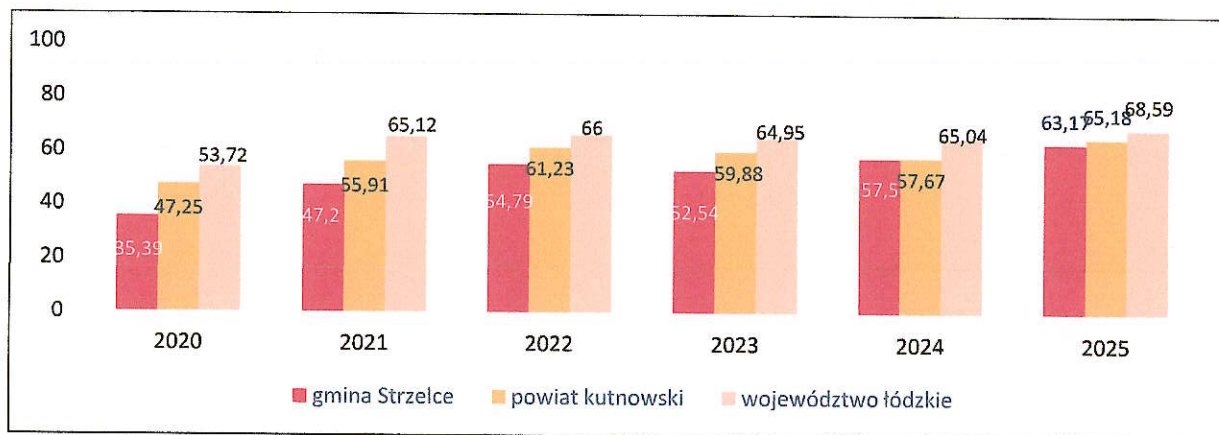
Poziom nauczania

Poziom nauczania w jednostkach prowadzonych przez Gminę przeanalizowano poprzez porównanie zdawalności egzaminu ósmoklasisty z wynikami dla powiatu i województwa.

Egzamin ósmoklasisty

Poniżej przedstawiono porównania wyników egzaminu ósmoklasisty w gminie Strzelce, powiecie kutnowskim i województwie łódzkim 2020-2025 w podziale na język polski, język angielski i matematykę.

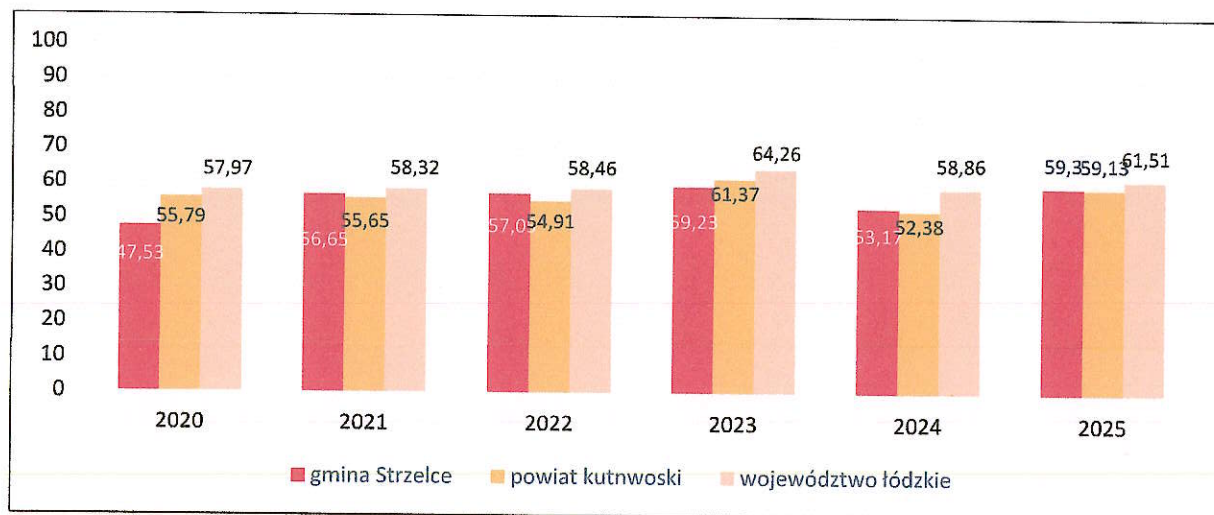
Wykres 8 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w gminie Strzelce, powiecie kutnowskim i województwie łódzkim w latach 2020-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.wyniki.edu.pl>

W analizowanym okresie średni wynik z języka angielskiego dla gminy Strzelce był niższy niż dla powiatu kutnowskiego i województwa łódzkim.

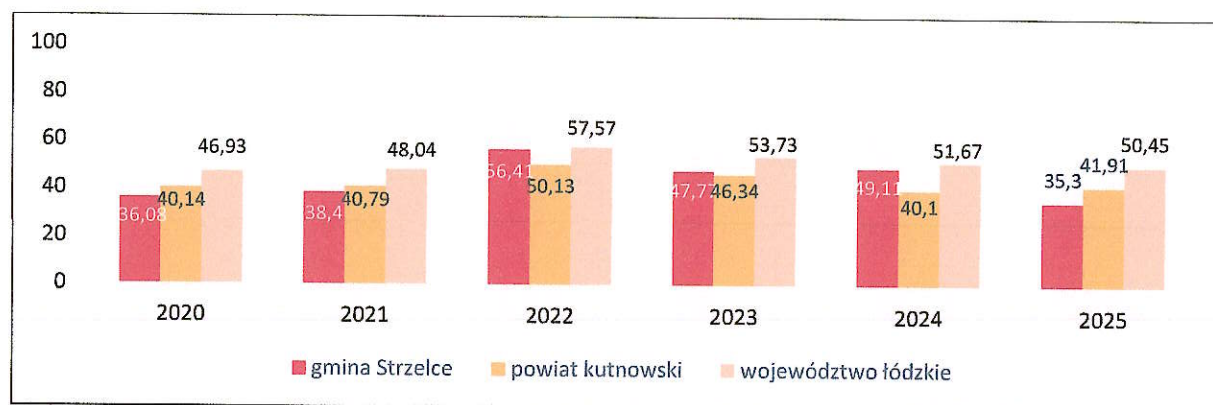
Wykres 9 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w gminie Strzelce, powiecie kutnowskim i województwie łódzkim w latach 2020-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.wyniki.edu.pl>

Wyniki egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w gminie Strzelce w latach 2020–2025 kształtowały się na poziomie zbliżonym do średniej powiatowej, z okresami lekkiej przewagi (2021–2022) oraz chwilowego osłabienia (2024). Na tle województwa gmina utrzymywała wyniki nieco niższe, co wskazuje na stabilny, przeciętny poziom nauczania języka polskiego z potencjałem do dalszego wzmacniania jakości kształcenia.

Wykres 10 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z matematyki w gminie Strzelce, powiecie kutnowskim i województwie łódzkim w latach 2020-2025

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://mapa.wyniki.edu.pl>

Wyniki egzaminu ósmoklasisty z matematyki w gminie Strzelce w latach 2020–2025 były zmienne i na ogół niższe od średniej wojewódzkiej, choć w 2022 r. gmina osiągnęła ponadprzeciętny rezultat przewyższający powiat. Kolejne lata przyniosły jednak spadek, a w 2025 r. wynik Strzelce był wyraźnie słabszy niż średnie dla powiatu i województwa, co wskazuje na potrzebę wzmocnienia jakości kształcenia matematycznego.

Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Strzelce funkcjonuje Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Strzelcach oraz apteka. Wszystkie dzieci i młodzież szkolna objęte są podstawową opieką zdrowotną – szczepieniami

oraz profilaktyką. Mieszkańcy wymagający specjalistycznego leczenia korzystają głównie ze świadczeń w Kutnie, Łęczycy lub Łodzi.

Tabela 5 Wskaźnik liczby zgonów na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba zgonów	10,47	14,91	14,81	14,89	15,25	13,50

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące wskaźnika liczby zgonów na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019–2024 pokazują wahania wartości w poszczególnych latach, z najwyższymi poziomami w latach 2020–2023 i spadkiem w 2024 r. Zjawisko to odzwierciedla raczej ogólne trendy demograficzne i zmiany w strukturze ludności niż problem z dostępnością czy jakością lokalnej opieki zdrowotnej. Wskaźniki te wskazują więc, że liczba zgonów nie jest bezpośrednio determinowana zakresem ani skalą usług zdrowotnych świadczonych na terenie gminy.

Opieka i pomoc społeczna

Za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w gminie odpowiada Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelcach. Zadania własne gminy obejmują m.in.:

- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, celowych i na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń z powszechnego ubezpieczenia;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osoby, które rezygnują z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad członkiem rodziny;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych;
- tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną;
- dożywianie dzieci;
- sprawianie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej.

Z danych GUS i sprawozdań gminy wynika, że wskaźniki korzystania z pomocy społecznej w Strzelcach cechuje niewielki spadek w latach 2019-2020.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby beneficjentów pomocy społecznej w gminie Strzelce w przeliczeniu na 1 tys. mieszkańców w latach 2019-2023.

Tabela 6 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców	36,8	31,6	20,6	26,9	25,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące liczby beneficjentów pomocy społecznej w gminie Strzelce w latach 2019–2023 pokazują ogólną tendencję spadkową – od najwyższego poziomu w 2019 r. do wyraźnie niższych wartości w kolejnych latach. Po silnym spadku w 2021 r. nastąpił częściowy wzrost w latach 2022–2023, jednak nie powrócono już do poziomu początkowego. Wskazuje to na zmniejszenie skali korzystania z pomocy społecznej w porównaniu z początkiem okresu, przy jednoczesnej pewnej zmienności w poszczególnych latach.

Tabela 7 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Strzelce w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej	144	121	78	101	97

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące liczby osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Strzelce w latach 2019–2023 wskazują na wyraźny spadek w porównaniu z początkiem okresu. Najniższą wartość odnotowano w 2021 r., po czym w latach 2022–2023 liczba ta nieco wzrosła, choć pozostała niższa niż w 2019 r. Trend ten świadczy o ogólnym zmniejszeniu liczby osób objętych pomocą środowiskową, przy jednoczesnych wahaniami w poszczególnych latach.

Tabela 8 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Strzelce w latach 2019-2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci	110	79	70	53	47

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Strzelce w latach 2019–2023 pokazują wyraźny trend spadkowy. Systematyczne zmniejszanie się liczby beneficjentów może być wynikiem skutecznej działalności systemu wsparcia socjalnego i programów powszechnych, które ograniczają potrzebę korzystania z tradycyjnych zasiłków rodzinnych.

Kultura i sport

Kultura

Na terenie gminy Strzelce działalność kulturalną prowadzi Gminny Ośrodek Kultury w Strzelcach, Gminna Biblioteka Publiczna, a także świetlice wiejskie w wybranych sołectwach (m.in. Niedrzew Drugim, Wieszczychach i Muchnowie), przy czym nowe obiekty powstają w Zarannej oraz Woli Raciborskiej. Ośrodek kultury organizuje koncerty, warsztaty, pikniki, imprezy integracyjne oraz zajęcia plastyczne, muzyczne i teatralne dla dzieci i dorosłych. W 2025 r. priorytetowymi obszarami współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi w sferze kultury i integracji społecznej są:

- działania na rzecz osób w wieku emerytalnym – poprawa kondycji fizycznej i psychicznej seniorów, tworzenie warunków dla rozwoju aktywności społecznej, edukacja senioralna;
- działania integrujące i aktywizujące społeczność lokalną poprzez zajęcia kulturalne i edukacyjne o tematyce lokalnej;
- projekty wydawnicze i wydarzenia kulturalne dokumentujące historię gminy i promujące dziedzictwo materialne (kościół Świętej Trójcy, pałac w Strzelcach, parki w Siemianowie i Sójkach).
- organizacja przedsięwzięć sportowych i rekreacyjnych (rajdy rowerowe, biegi, spływy kajakowe) oraz zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży;
- edukacja ekologiczna i promocja odnawialnych źródeł energii, w tym warsztaty ogrodnicze i sprzątanie terenów zielonych;
- organizacja kolonii, półkolonii, obozów i innych atrakcyjnych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży.

Gmina dysponuje podstawową infrastrukturą sportowo-rekreacyjną. Boiskiem w Niedrzakowie, placem zabaw w Dąbkowicach, kompleksem „Orlik” przy Szkole Podstawowej im. Szarych Szeregów w Strzelcach oraz halą sportową przy tej szkole; w innych sołectwach funkcjonują tereny rekreacyjne i mniejsze boiska. Dzięki walorom przyrodniczym (mozaika lasów i łąk oraz doliny cieków; Studnia na wschodzie i Głogowianka na zachodzie) oraz oznakowanym szlakiem rowerowym Związku Gmin Regionu Kutnowskiego gmina stwarza dogodne warunki do turystyki i rekreacji.

Biblioteka Publiczna Gminy Strzelce

Gminna Biblioteka Publiczna w Strzelcach organizuje liczne wydarzenia i współpracuje z podmiotami samorządowymi, stowarzyszeniami, grupami nieformalnymi oraz mieszkańcami. W ofercie są m.in.:

- warsztaty i zajęcia edukacyjne (np. lekcje biblioteczne, spotkania o neuroróżnorodności, prelekcje o cyberbezpieczeństwie),
- spotkania dla dzieci (cykliczne akcje i wydarzenia okolicznościowe),
- działania dla seniorów (współpraca z Klubem „Senior+” w Strzelcach),
- wykłady i spotkania tematyczne (np. z farmaceutkami),
- konkursy czytelnicze i inicjatywy lokalne,
- spotkania autorskie,
- stoiska i wydarzenia plenerowe (np. podczas dożynek).

Głównym zadaniem biblioteki jest promocja czytelnictwa oraz udostępnianie księgozbioru (książki i audiobooki). Biblioteka zapewnia dostęp do cyfrowej wypożyczalni Academia Biblioteki Narodowej.

Placówka pracuje w zintegrowanym systemie bibliotecznym (komunikaty o pracach/awarii AL-MA/PRIMO), co umożliwia nowoczesną obsługę czytelników.

Tabela 9 Czytelnicy w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Czytelnicy w ciągu roku	203	138	191	224	263	320
Czytelnicy na 1000 mieszkańców	52	36	51	60	70	86

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące liczby czytelników Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Strzelce w latach 2019–2024 pokazują systematyczny wzrost zainteresowania korzystaniem z jej zasobów, szczególnie wyraźny po 2020 r. Zarówno liczba czytelników ogółem, jak i w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, rosła z roku na rok, osiągając w 2024 r. najwyższe wartości w całym analizowanym okresie. Wskazuje to na rosnącą rolę biblioteki jako instytucji kulturalnej i edukacyjnej w życiu gminy. Wzrost liczby czytelników Biblioteki Publicznej w Strzelcach w latach 2019–2024 da się uzasadnić konkretnymi działaniami programowymi i rozwojem oferty: uruchomiono terminal systemu Academica, zapewniając lokalny dostęp do ok. 3,4 mln publikacji Biblioteki Narodowej (co podniosło atrakcyjność zasobów naukowych i specjalistycznych), biblioteka uzyskała środki z „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa 2.0” w 2021 r. na zakup nowości wydawniczych, a w 2024 r. prowadziła animację czytelnictwa we współpracy ze szkołą i powiatem (eliminacje konkursu „PoznajMY nasz region” w Strzelcach) oraz akcje/konkursy dla dzieci i młodzieży.

Gminny Ośrodek Kultury w Strzelcach

Podstawowym celem Gminnego Ośrodka Kultury w Strzelcach jest prowadzenie wielokierunkowej działalności rozwijającej zainteresowania i zaspokajającej potrzeby kulturalne mieszkańców. Ośrodek przygotowuje społeczność do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz współtworzenia jej wartości, a priorytetem jest także promocja kultury lokalnej. Jednostka działa przy ul. Głównej 10 w Strzelcach; prowadzi działalność kulturalną jako samorządowa instytucja kultury. GOK organizuje wydarzenia kulturalne i rekreacyjne, w tym gminne imprezy plenerowe kultywujące tradycje regionalne (np. Dożynki Gminne z udziałem lokalnych zespołów ludowych), a także przeglądy i spotkania z twórcami. Oferta Ośrodka obejmuje zajęcia i warsztaty artystyczne dla różnych grup wiekowych oraz działania animacyjne integrujące społeczność. Realizując swoje cele GOK wykorzystuje różne metody – od cyklicznych zajęć i warsztatów, po organizację wydarzeń, podczas których mieszkańcy mogą prezentować efekty pracy artystycznej i promować lokalne dziedzictwo. Ośrodek współpracuje z Gminną Biblioteką Publiczną w Strzelcach i placówkami oświatowymi, poszerzając dostęp do kultury (m.in. działania biblioteki takie jak udostępnianie cyfrowej wypożyczalni Academica). Wzrastające zainteresowanie ofertą GOK potwierdzają relacje z wydarzeń i aktywność środowisk lokalnych, w tym zespołów i kół gospodyń, co przekłada się na systematyczne doskonalenie i rozwój programów kierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych.

Sport, turystyka i rekreacja

Gmina Strzelce ma charakter rolniczy i krajobraz otwarty z rozproszonymi zadrzewieniami oraz parkami podworskimi. Do codziennej aktywności najlepiej nadają się spacer i jazda na rowerze po lokalnych, mało obciążonych ruchem drogach. Wśród walorów turystycznych wyróżniają się zespoły

dworsko-parkowe (m.in. w Sójkach, Siemianowie i Woli Raciborowskiej) oraz kościół parafialny w Strzelcach; są to miejsca o udokumentowanej wartości historycznej i przyrodniczej, dostępne do zwiedzania z zewnątrz. Dodatkowo, w skali powiatu funkcjonują oznaczone trasy rowerowe (np. „W Centrum Polski”, „Pałace, dwory i zamki”), którymi można wygodnie dojechać w okolice gminy i dalej eksplorować teren.

Na potrzeby rekreacji i sportu gmina wykorzystuje infrastrukturę szkolną i gminną. Na boisku przy Szkole Podstawowej w Strzelcach regularnie odbywają się wydarzenia sportowe o zasięgu gminnym (w tym zawody sportowe OSP), co potwierdza stałe użytkowanie obiektu i jego zaplecza. Należy zwrócić również uwagę na dostępną na terenie gminy infrastrukturę rekreacyjno-sportową, która sprzyja upowszechnianiu aktywności fizycznej. Mieszkańcy mogą skorzystać z następujących obiektów:

- kompleks sportowy „Moje Boisko – Orlik 2012” przy Szkole Podstawowej w Strzelcach (boisko piłkarskie ze sztuczną nawierzchnią i boisko wielofunkcyjne; obiekt jest modernizowany i doposażany),
- hala sportowa oraz sala gimnastyczna i boiska przyszkolne przy Szkole Podstawowej w Strzelcach – zaplecze do gier zespołowych i zajęć ruchowych,
- boiska trawiaste i miejsca rekreacji w sołectwach, systematycznie doposażane m.in. w ramach programów wsparcia dla sołectw (place zabaw, elementy małej infrastruktury),
- strefy aktywności plenerowej przy wybranych obiektach gminnych, uzupełniające ofertę rekreacyjną dla dzieci, młodzieży i dorosłych.

Dla rowerzystów i pieszych atutem są liczne lokalne drogi o niskim natężeniu oraz gotowe propozycje tras publikowane przez instytucje i społeczności rowerowe w okolicy Kutna; umożliwiają one łatwe planowanie wycieczek zaczynających się lub kończących w gminie Strzelce.

Organizacje pozarządowe

Społeczność gminny wykazuje zainteresowanie działalnością w organizacjach pozarządowych. Poniżej przedstawiono dane dotyczące liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Strzelce w latach 2019-2024.

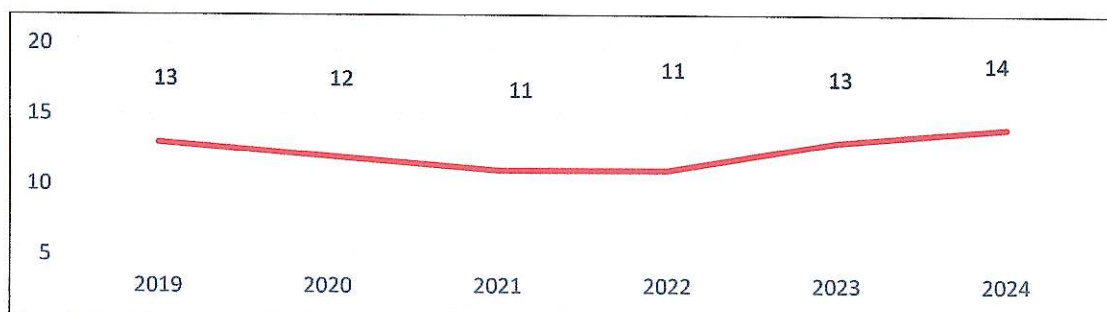
Tabela 10 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców	3,58	3,42	3,17	3,47	4,03	4,34

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Zauważalny jest wzrost wskaźnika w stosunku do 2019 r., co spowodowane jest malejącą liczbą mieszkańców i utrzymującą się liczbą stowarzyszeń i organizacji społecznych, co obrazuje poniższy wykres.

Wykres 11 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Strzelce w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Poniżej przedstawiono porównanie analizowanego wskaźnika dla gminy Strzelce z innymi gminami powiatu kutnowskiego i województwem łódzkim.

Wykres 12 Wskaźnik liczby fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa łódzkiego i gmin powiatu kutnowskiego (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące wskaźnika liczby fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń na 1000 mieszkańców pokazują, że gmina Strzelce plasuje się powyżej średniej powiatu kutnowskiego oraz nieznacznie powyżej średniej dla województwa łódzkiego. Oznacza to, że aktywność społeczna i obywatelska w gminie jest relatywnie dobrze rozwinięta, choć niższa niż w kilku najmniejszych gminach powiatu, gdzie wskaźnik osiąga najwyższe wartości.

Problemy społeczne

W gminie Strzelce można zaobserwować typowe problemy społeczne dla gmin o podobnej charakterystyce – mowa tu w szczególności o ubóstwie, bezrobociu, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, niepełnosprawności czy wykluczeniu społecznym. Część z problemów społecznych jest rozwiązywana lub łagodzona poprzez działalność GOPS w Strzelcach. Gmina corocznie uchwała Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Istotnym elementem działań prospołecznych w gminie jest aktywizacja, animacja, cyfryzacja i integracja dedykowana osobom starszym. W kwestii opieki i aktywizacji seniorów warto zaznaczyć, że w gminie Strzelce funkcjonuje Klub „Senior+” w Strzelcach.

Bezpieczeństwo publiczne

Za bezpieczeństwo publiczne na terenie gminy Strzelce odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Kutnie (Rewir Dzielnicowych KPP Kutno), a także Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Kutnie oraz ochotnicze jednostki straży pożarnej: OSP Strzelce (przy Hodowli Roślin Strzelce), OSP Klonowiec Stary (KSRG), OSP Długotłęka, OSP Muchnice Nowe i OSP Przyzórz (KSRG). W powiecie kutnowskim wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w 2024 r. wyniósł ok. 66% — poziom zbliżony do woj. łódzkiego (ogólna wykrywalność „blisko 65%”); dla porównania, wskaźnik dla przestępczości kryminalnej w skali kraju w 2024 r. wyniósł 67,3%.

Dostęp do usług publicznych

Celem ustawy z dnia 19.07.2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062) jest poprawa warunków życia i funkcjonowania obywateli ze szczególnymi potrzebami, którzy są narażeni na marginalizację lub dyskryminację m.in. ze względu na niepełnosprawność lub obniżony poziom sprawności z powodu wieku czy choroby. Zgodnie z ustawą sektor publiczny jest zobowiązany do zapewnienia co najmniej minimalnej dostępności, która zagwarantuje dostępność podmiotu publicznego. Podmiot publiczny zapewnia dostępność przez stosowanie uniwersalnego projektowania nowych rozwiązań lub racjonalnych usprawnień w usuwaniu istniejących barier. Minimalne wymagania obejmują zapewnienie w instytucjach publicznych:

- dostępności architektonicznej: zarówno korytarze, jak i klatki schodowe powinny być wolne od barier i zapewniać możliwość poruszania się po nich m.in. osobom na wózku, osobom korzystającym z kul, lasek i innych pomocy ortopedycznych, osobom starszym, a także osobom z wózkami dziecięcymi, mających różne problemy z poruszaniem się (windy, schody, korytarze, ciągi pieszce w budynku),

- dostępności cyfrowej: została ona kompleksowo uregulowana w ustawie o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych,

- dostępności informacyjno-komunikacyjnej: zapewnienie informacji na temat tego, jakie zadania wykonuje dany podmiot w postaci nagrania w polskim języku migowym dla osób niesłyszących, informacji w tekście łatwym do czytania (ETR) – m.in. dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, czy pliku odczytywalnego maszynowo, dzięki któremu taką informację może udźwiękować osoba niewidoma – dostępność w tym zakresie to także umożliwienie komunikacji z podmiotem w taki sposób, jaki jest dogodny dla osoby ze szczególnymi potrzebami np. poprzez SMS czy przy użyciu usługi tłumaczenia migowego online.

W instytucjach publicznych w gminie Strzelce coraz większą uwagę przykładą się do dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej i cyfrowej usług publicznych. Dotyczy to infrastruktury budynków publicznych, udogodnień, które mogą ułatwić komunikację osobom ze szczególnymi potrzebami i narzędzi informatycznych ułatwiających korzystanie ze stron internetowych (deklaracja dostępności serwisu gminy).

W Urzędzie Gminy Strzelce działa Elektroniczna Platforma Usług Administracji Publicznej (e-PUAP), dzięki której można załatwić sprawy urzędowe przez Internet (urząd posiada elektroniczną skrzynkę podawczą /ugstrzelce/skrytka). Funkcje platformy pozwalają na tworzenie i szybką obsługę dokumentów elektronicznych. Za pomocą profilu zaufanego można podpisywać swoją korespondencję i w szybkim tempie komunikować się z urzędem. Dostęp do usług świadczonych przez platformę e-PUAP nie ma ograniczeń geograficznych. Z platformy może korzystać każdy użytkownik, który ma dostęp do Internetu i posiada elektroniczny podpis kwalifikowany lub profil zaufany.

W Urzędzie Gminy Strzelce – zgodnie z zarządzeniem Wójta z dnia 31.12.2024 r. – realizacja korespondencji w ramach publicznej usługi rejestrowanego doręczenia elektronicznego (e-Doręczenia) została czasowo zawieszona; w okresie zawieszenia urząd przyjmuje korespondencję wymagającą potwierdzenia nadania lub odbioru za pośrednictwem operatora pocztowego albo elektronicznie przez system e-PUAP.

Zarządzanie kryzysowe

Organem właściwym w sprawach zarządzania kryzysowego na terenie gminy jest wójt. Do zadań wójta w sprawach zarządzania kryzysowego należy kierowanie działaniami związanymi z monitorowaniem, planowaniem, reagowaniem i usuwaniem skutków zagrożeń na terenie gminy oraz realizacja zadań z zakresu planowania cywilnego. Wójt na terenie gminy jest również organem właściwym do zarządzania, organizowania i prowadzenia szkoleń, ćwiczeń i treningów z zakresu reagowania na potencjalne zagrożenia oraz wykonywania przedsięwzięć wynikających z gminnego planu zarządzania kryzysowego.

Wśród kompetencji wójta można również wyróżnić przeciwdziałanie skutkom zdarzeń o charakterze terrorystycznym oraz zadania z zakresu ochrony infrastruktury krytycznej. Swoje zadania Wójt wykonuje przy pomocy komórki organizacyjnej Urzędu Gminy Strzelce właściwej w sprawach zarządzania kryzysowego. Organem pomocniczym wójta w zarządzaniu kryzysowym jest Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego w Strzelcach, który wykonuje na obszarze gminy zadania związane z oceną występujących i potencjalnych zagrożeń mających wpływ na bezpieczeństwo publiczne, prognozowaniem tych zagrożeń oraz przygotowaniem propozycji działań; ponadto przedstawia wójtowi wnioski dotyczące wykonania, zmiany lub zaniechania działań ujętych w gminnym planie zarządzania kryzysowego. Wójt może także utworzyć gminne centrum zarządzania kryzysowego dla zapewnienia całodobowej koordynacji zadań.

Współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego

Gmina aktywnie współpracuje z innymi jednostkami samorządu terytorialnego w ramach:

- Związku Gmin Regionu Kutnowskiego (ZGRK): międzygminna organizacja samorządowa skupiająca gminy powiatu kutnowskiego oraz sąsiednie gminy z powiatu łęczyckiego; platforma do wspólnej realizacji projektów (infrastruktura, ekologia, OZE, drogi, termomodernizacje), reprezentowania interesów gmin i pozyskiwania środków zewnętrznych; Gmina Strzelce jest członkiem ZGRK.
- Lokalnej Grupy Działania „Stowarzyszenie Rozwoju Gmin CENTRUM”: trójsektorowe partnerstwo realizujące Lokalną Strategię Rozwoju na lata 2023–2027; LGD obejmuje m.in. gminę Strzelce i wspiera projekty rozwoju obszarów wiejskich (przedsiębiorczość, infrastruktura lokalna, działania społeczne i kulturalne).
- Partnerstwa Ponadlokalnego „Między Kutnem a Łęczycą” (CWD Plus): porozumienie gmin i powiatów regionu kutnowsko-łęczyckiego służące przygotowaniu i realizacji wspólnych przedsięwzięć w perspektywie funduszy 2021–2027 (m.in. zdrowie publiczne, infrastruktura, usługi publiczne); w skład partnerstwa wchodzi Gmina Strzelce.

DIAGNOZA

Gmina Strzelce dysponuje szeregiem atutów w sferze społecznej, wśród których należy wskazać rozwiniętą sieć szkół i punktów przedszkolnych umożliwiających edukację dzieci w miejscu zamieszkania, podstawową opiekę zdrowotną zapewnianą przez przychodnię i aptekę, a także bogatą ofertę kulturalną i sportową, opartą na działalności Gminnego Ośrodka Kultury, biblioteki, świetlic i boisk sportowych. Ważnym elementem jest aktywność mieszkańców w organizacjach pozarządowych, rosnące zaangażowanie seniorów oraz dobry dostęp do usług publicznych dzięki digitalizacji urzędu. Na pozytywną ocenę zasługuje również sprawne zarządzanie kryzysowe i współpraca z instytucjami powiatowymi w zakresie bezpieczeństwa. Jednocześnie gmina boryka się z szeregiem problemów, w tym z ujemnym przyrostem naturalnym i starzeniem się populacji, migracją ludzi młodych do większych ośrodków, brakiem specjalistycznej opieki medycznej i ograniczoną liczbą miejsc w żłobkach i przedszkolach. Dodatkowymi wyzwaniami pozostają zjawiska społeczne związane z ubóstwem i bezrobociem, konieczność modernizacji infrastruktury edukacyjnej i kulturalnej oraz niska dynamika inwestycyjna przejawiająca się niewystarczającą liczbą nowych mieszkań i miejsc pracy.

Pomimo spadku liczby mieszkańców w latach 2019–2024 (-5,8%) i utrzymującego się ujemnego przyrostu naturalnego, dostępne dane wskazują realną przestrzeń do odwracania trendu w horyzoncie planu ogólnego. Gmina ma wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym (59,1%) oraz niższe niż w województwie obciążenie demograficzne, co sprzyja szybkiemu „wchłanianiu” napływu pracowników i rodzin. Zmienny, okresowo dodatni bilans migracji (2020, 2021, 2023) potwierdza wrażliwość na bodźce popytowe. Koncentracja osadnictwa wzdłuż DK60 i w sąsiedztwie węzła A1 (rejon Sójek) oraz bezpośrednie zaplecze Kutna i Łódzkiej Strefy Ekonomicznej tworzą korzystne warunki dojazdów do pracy i lokowania nowej zabudowy mieszkaniowej. Atutem „rodzinnym” jest dostęp do podstawowych usług – żłobek, przedszkole i szkoła – a umiarkowana gęstość zaludnienia ułatwia wyznaczanie nowych terenów pod mieszkalnictwo. Współpraca w ramach ZGRK, LGD i partnerstwa ponadlokalnego wzmacnia zdolność dofinansowania infrastruktury towarzyszącej. W konsekwencji zasadne jest przyjęcie scenariusza umiarkowanego wzrostu populacji, szczególnie w grupie wieku produkcyjnego, opartego na osiedlaniu się osób pracujących w Kutnie i otoczeniu ŁSSE.

1.2 Sytuacja gospodarcza

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji gospodarczej gminy Strzelce. Zaprezentowano dane statystyczne wraz z wnioskami dotyczące podstawowych wskaźników obrazujących siłę gospodarczą gminy. Opisano charakter gospodarczy gminy, podejmowane działania w celu pozyskiwania inwestorów oraz scharakteryzowano główne podmioty gospodarcze z terenu gminy.

Podmioty gospodarcze i lokalny rynek

Charakter gospodarczy gminy

Gmina Strzelce ma charakter rolniczy. Ważnymi sektorami lokalnej gospodarki w gminie Strzelce są rolnictwo i – w mniejszym stopniu – leśnictwo. Działalność rolnicza stanowi podstawowe źródło utrzymania znaczącej części mieszkańców, czemu sprzyjają bardzo dobre warunki glebowe (wysoka bonitacja gleb) oraz przewaga gruntów ornych. Lasy i użytki rolne łącznie zajmują ponad 92% powierzchni gminy (użytki rolne ok. 83,6%, lasy ok. 9%), co potwierdza rolniczy profil przestrzeni i kierunki jej wykorzystania. Najwięcej zarejestrowanych na terenie gminy podmiotów gospodarczych należy do branż handlowych i usługowych; wśród osób fizycznych prowadzących działalność dominują handel detaliczny i naprawa pojazdów oraz budownictwo. Ponad 96% jednostek w rejestrze RE-

GON stanowią mikroprzedsiębiorstwa (0–9 pracujących), co jest typowe dla gmin wiejskich. Przemysł, jako dział gospodarki w gminie Strzelce, nie zajmuje znaczącej pozycji – struktura podmiotów wskazuje na przewagę handlu, budownictwa i usług nad działalnościami stricte przemysłowymi. Duże znaczenie dla kierunków rozwojowych gminy ma rolnictwo. Znaczącą część powierzchni zajmują użytki rolne oraz grunty orne, a warunki glebowe sprzyjają intensywnym uprawom roślin polowych, warzywnictwu i sadownictwu. Charakter rolniczy gminy wpisuje się w profil całego powiatu kutnowskiego, w którym użytki rolne dominują w strukturze użytkowania terenu. Istotne jest wspieranie pozarolniczych funkcji gospodarstw rolnych w zakresie agroturystyki, zagród edukacyjnych oraz tworzenia krótkich łańcuchów dostaw. Pomimo sprzyjających warunków przyrodniczych do rozwoju agroturystyki baza noclegowa w granicach gminy jest skromna, a zapotrzebowanie turystyczne obsługują głównie obiekty w sąsiednich ośrodkach powiatowych i podmiejskich. W praktyce przekłada się to na ograniczony ruch turystyczny w samej gminie i konieczność wzmacniania oferty poprzez usługi towarzyszące (rekreacja, edukacja przyrodnicza, produkty lokalne). Równolegle wskaźnik przedsiębiorczości (liczba podmiotów REGON na 1000 mieszkańców) lokuje gminę poniżej średniej wojewódzkiej, co dodatkowo uzasadnia działania na rzecz dywersyfikacji działalności gospodarczej.

Działalność gospodarcza w gminie

W formie tabelarycznej zaprezentowano rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów z gminy Strzelce zarejestrowanych w rejestrze REGON w latach 2020-2024.

Tabela 11 Rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w gminie Strzelce w latach 2020-2024

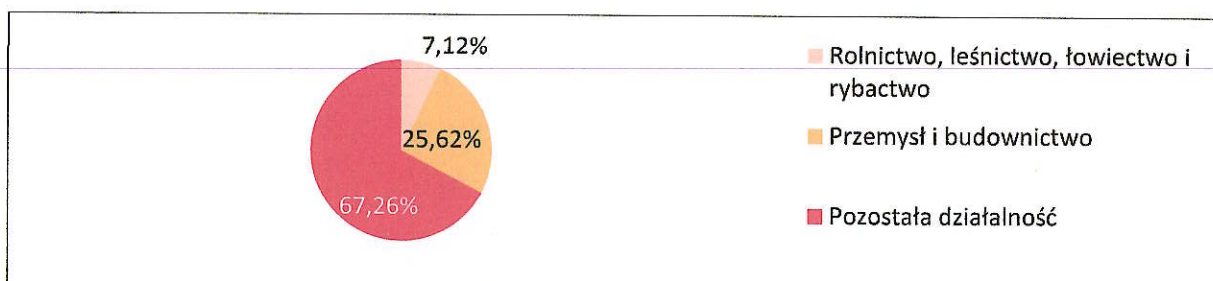
SEKCJA PKD	2020	2021	2022	2023	2024
A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	23	22	20	21	20
B: Górnictwo i wydobywanie	0	0	0	0	0
C: Przetwórstwo przemysłowe	20	22	23	27	21
D: Wytwarzania i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	3	3	3	4	4
E: Dostawa wody, gospodarowanie ciekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1	1	1	1	1
F: Budownictwo	43	42	49	52	46
G: Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	71	71	72	67	65
H: Transport i gospodarka magazynowa	17	17	16	14	16
I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	6	6	5	7	6
J: Informacja i komunikacja	8	9	8	7	7
K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	4	3	4	4
L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	8	9	9	9	9
M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8	9	12	13	11
N: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	9	10	11	10	11
O: Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	9	9	9	9	9
P: Edukacja	7	7	7	7	7
Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	8	8	10	10	11
R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3	3	5	5	4
S i T: Pozostała działalność usługowa oraz gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	0	0	0	0
U: Organizacje i zespoły eksterytorialne	21	22	23	24	29

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Struktura podmiotów REGON w Strzelcach ma profil usługowo-budowlany, oparty głównie na lokalnym popycie: handel i naprawy oraz budownictwo tworzą rdzeń gospodarki, jednak po okresie wzrostu w latach 2021–2023 widoczna jest tendencja osłabienia, co wskazuje na wrażliwość przedsiębiorstw na spadek konsumpcji i wzrost kosztów (materiały, energia, wynagrodzenia). Przetwórstwo jest nieliczne i zmienne, przez co nie stanowi stabilnego sektora zatrudnienia; podobnie transport wykazuje wahania, potwierdzając zależność od koniunktury i kosztów paliw. Sektory takie jak informacja i komunikacja, finanse pozostają małe i lekko maleją, co ogranicza możliwości dywersyfikacji w kierunku usług cyfrowych i wyżej marżowych. Stabilne poziomy w obsłudze rynku nieruchomości oraz w administracji i edukacji świadczą o braku boomu inwestycyjno-mieszkaniowego, przy jednoczesnym utrzymaniu instytucjonalnego zaplecza usług publicznych. Wzrost liczby podmiotów w ochronie zdrowia i pomocy społecznej oraz w usługach wspierających działalność firm jest spójny z procesem starzenia się ludności i rosnącym zapotrzebowaniem na opiekę oraz outsourcing procesów zaplecza. Rolnictwo stopniowo traci udział, pozostając funkcją uzupełniającą, a pozycje rejestrowe o charakterze nierynkowym (sekcja U) nie zmieniają ogólnego obrazu – gospodarka gminy pozostaje rozproszona, zdominowana przez lokalne małe firmy obsługujące lokalnych mieszkańców i przedsiębiorstwa, o ograniczonej odporności na wahania popytu.

Poniżej przedstawiono wykres obrazujący udział podmiotów gospodarczych z sektora rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, przemysłu i budownictwa oraz pozostałej działalności w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie Strzelce.

Wykres 13 Podmioty sektorów gospodarczych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie Strzelce w 2023 r. (%)

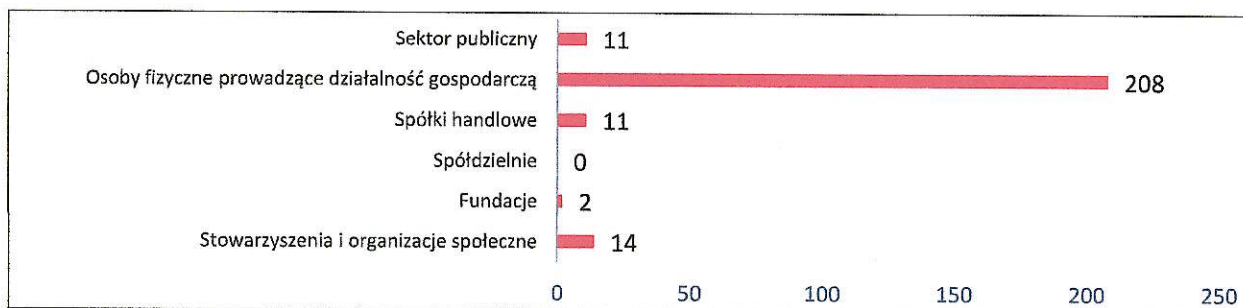

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Wykres ten pokazuje, że zdecydowaną większość udziału w profilu gospodarczym gminy stanowi działalność inna niż przemysł i budownictwo oraz inna niż rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.

Poniżej zaprezentowano liczbę podmiotów gospodarczych w gminie Strzelce w podziale na sektory własnościowe w 2024 r.

Wykres 14 Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Strzelce (2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Powyższy wykres wyraźnie wskazuje, że gospodarka w gminie Strzelce oparta jest w szczególności o osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Wskaźniki siły gospodarczej gminy

Poniżej przedstawiono podstawowe wskaźniki opisujące siłę gospodarczą gminy Strzelce.

Tabela 12 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców	67	72	72	77	78	76

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców	51	55	59	59	59	56

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Tabela 14 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Strzelce w latach 2019-2024

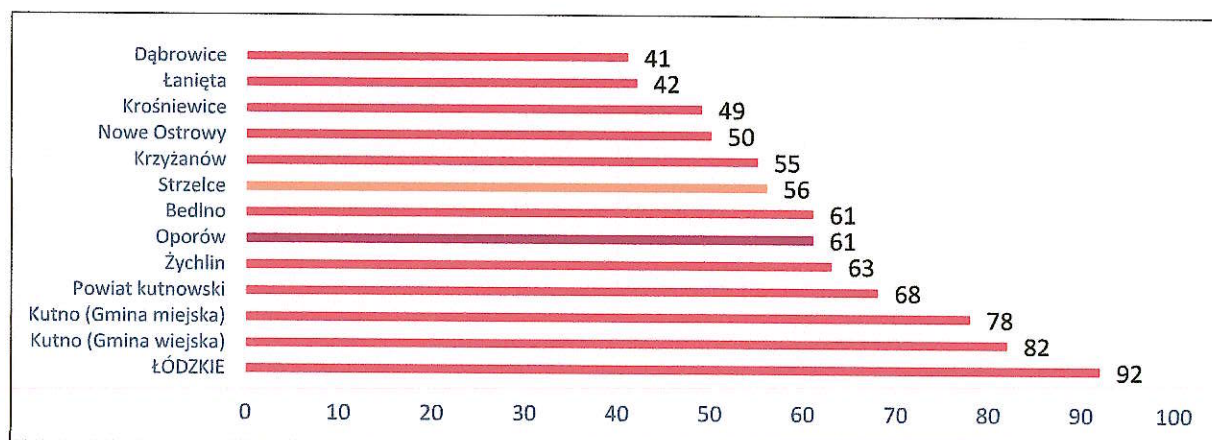
	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	201	210	212	220	220	208

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące podmiotów gospodarczych w gminie Strzelce wskazują na stabilny i stopniowy rozwój lokalnej przedsiębiorczości. W latach 2019–2024 liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 1000 mieszkańców wyraźnie wzrosła, osiągając najwyższe wartości w 2022–2023 r., co świadczy o rosnącej aktywności gospodarczej. Równocześnie obserwuje się stabilną, choć nieco zmienną, liczbę osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą – w przeliczeniu na mieszkańca utrzymywała się ona na relatywnie wysokim poziomie, a w ujęciu bezwzględnym pozostawała zbliżona do wartości z początku okresu. Łącznie wynika z tego, że gmina posiada solidny, choć umiarkowany potencjał gospodarczy, oparty głównie na małych firmach i indywidualnej przedsiębiorczości, który pozostaje istotnym filarem lokalnej gospodarki.

Wykres 15 Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla powiatu kutnowskiego i gmin wchodzących w jego skład (2024 r.)

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

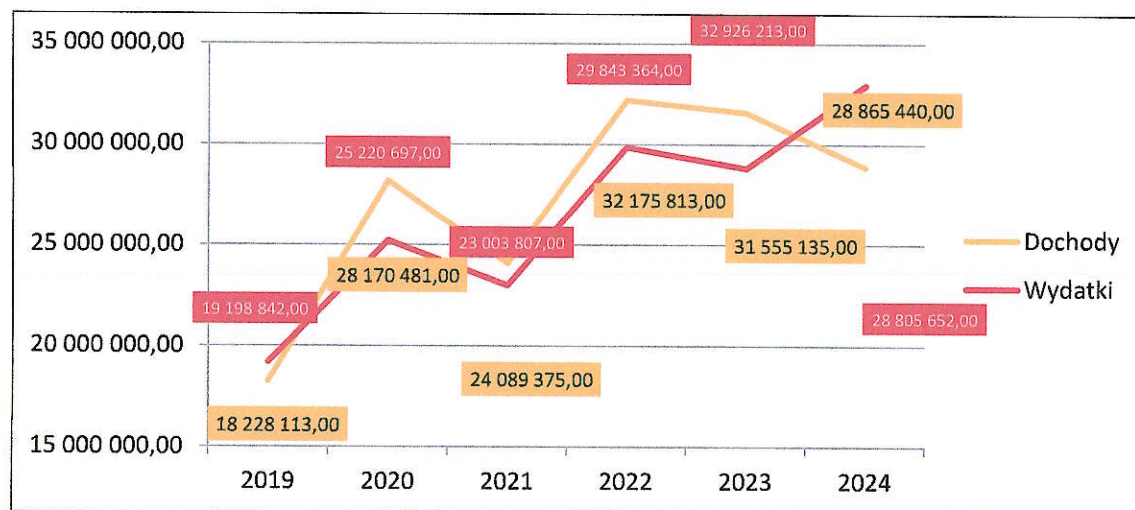
Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane za 2024 r. pokazują, że wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w powiecie kutnowskim jest niższy niż średnia wojewódzka. Wewnątrz powiatu widoczne są duże różnice między poszczególnymi gminami – najwyższe wartości notuje gmina wiejska i miejska Kutno, a najniższe Dąbrowice oraz Łanięta. Gmina Strzelce plasuje się poniżej średniej powiatowej, co świadczy o relatywnie niskiej aktywności gospodarczej mieszkańców w porównaniu zarówno z sąsiednimi gminami o wyższych wskaźnikach, jak i z całym województwem. Taka sytuacja może wskazywać na potrzebę działań wspierających rozwój przedsiębiorczości lokalnej.

Finanse publiczne

Poniżej przedstawiono dane dotyczące wysokości dochodów i wydatków gminy Strzelce w latach 2019-2024.

Wykres 16 Dochody i wydatki ogółem gminy Strzelce w latach 2019-2024 (zł)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W latach 2019–2024 budżet gminy Strzelce wyraźnie się rozwinął – zarówno dochody, jak i wydatki wzrosły o około 10 mln zł w porównaniu do początku okresu. Do 2023 r. gmina utrzymywała nadwyżki, co świadczyło o dobrej kondycji finansowej i pozwalało realizować inwestycje przy zachowaniu równowagi. Rok 2024 przyniósł zmianę – wydatki (32,9 mln zł) przewyższyły dochody (28,9 mln zł), co oznacza pojawienie się deficytu. Nie jest to jednak sytuacja wyjątkowa, lecz raczej efekt zwiększonej skali działań rozwojowych i rosnących kosztów zewnętrznych (m.in. inflacja, wyższe koszty usług i

inwestycji). Dane pokazują, że gmina dysponuje znacznym potencjałem dochodowym, a obecne wyzwanie polega przede wszystkim na utrzymaniu równowagi między dynamicznie rosnącymi potrzebami a stabilnym planowaniem wydatków – co wymaga konsekwentnego zarządzania finansami, ale nie wskazuje na utratę zdolności rozwojowej.

Poniżej przedstawiono wskaźnik dochodów gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w latach 2019-2024 oraz porównanie wartości za 2024 r. w stosunku do pozostałych gmin powiatu kutnowskiego, powiatu kutnowskiego i województwa łódzkiego.

Tabela 15 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Strzelce w latach 2019-2024

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Dochody na 1 mieszkańca (zł)	4 653,59	7 366,76	6 372,85	8 557,40	8 441,72	7 793,05

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W powyższej tabeli zaobserwować można od 2019 r. ciągły i znaczący wzrost wysokości dochodów gminy Strzelce w przeliczeniu na 1 mieszkańca.

Tabela 16 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Strzelce w 2024 w porównaniu do gmin powiatu kutnowskiego, powiatu kutnowskiego i województwa łódzkiego

GINA	DOCHODY GMINY W PRZELICZENIU NA 1 MIESZKAŃCA (zł)
Strzelce	7 793,05
Kutno (Gmina miejska)	7 988,12
Bedlno	9 124,41
Dąbrowice (Gmina wiejska)	–
Dąbrowice (Gmina miejsko-wiejska)	13 852,03
Krośniewice	8 485,80
Krzyżanów	8 941,02
Kutno (Gmina wiejska)	7 640,06
Łanięta	15 280,98
Nowe Ostrowy	12 176,53
Oporów	9 928,30
Żychlin	7 539,62
Powiat kutnowski	8 530,55
ŁÓDZKIE	8 895,92

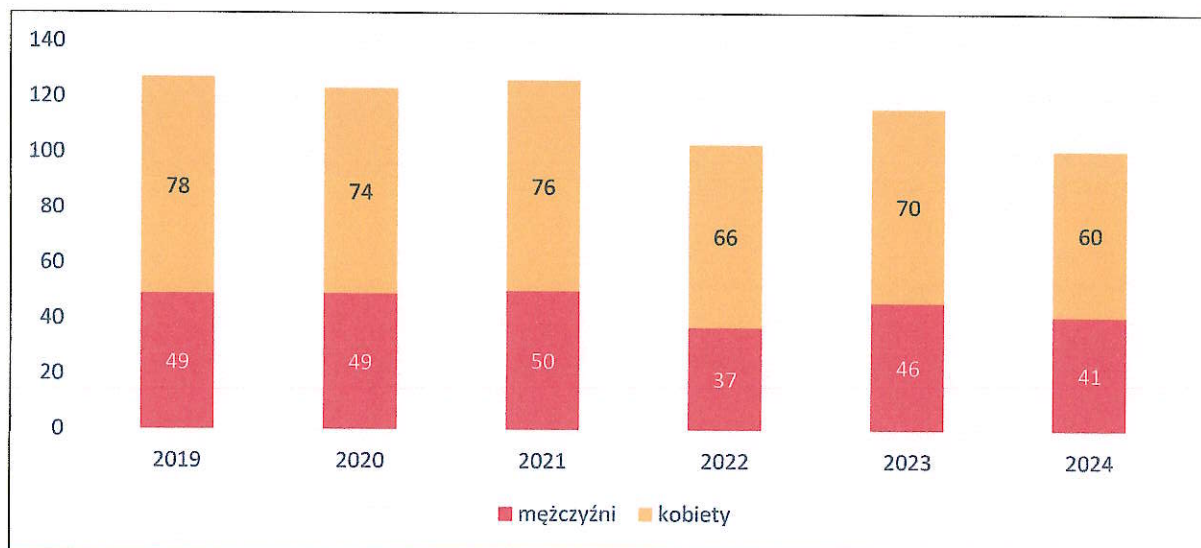
Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dochody gminy Strzelce w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2024 r. były niższe od średniej zarówno dla powiatu kutnowskiego, jak i dla województwa łódzkiego. Strzelce znalazły się poniżej wielu gmin wiejskich i miejsko-wiejskich w powiecie, które osiągały znacznie wyższe wartości, szczególnie Łanięta czy Nowe Ostrowy. Jednocześnie poziom dochodów w Strzelcach był zbliżony do gminy wiejskiej Kutno oraz do gmin o charakterze miejskim, jak Kutno czy Żychlin. Oznacza to, że gmina plasuje się w dolnej części zestawienia, zachowując jednak umiarkowanie zbliżony poziom dochodów do większych ośrodków, ale wyraźnie odstając od najmniejszych gmin, które notują najwyższe dochody per capita.

Rynek pracy

Poniżej zaprezentowane dane dotyczące liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w gminie Strzelce w latach 2019-2024

Wykres 17 Liczba bezrobotnych w gminie Strzelce w latach 2019-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane dotyczące liczby bezrobotnych w gminie Strzelce w latach 2019–2024 pokazują, że w całym analizowanym okresie liczniejszą grupę stanowiły kobiety. Zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet widoczna jest ogólna tendencja spadkowa – liczba bezrobotnych w 2024 r. była niższa niż w 2019 r. Największy spadek nastąpił w 2022 r., a w kolejnych latach wartości nieznacznie wzrosły, choć pozostały poniżej poziomu początkowego. Układ danych wskazuje więc na poprawę sytuacji na rynku pracy, przy utrzymującej się różnicy między płciami.

Tabela 17 Dane dotyczące bezrobocia w gminach powiatu kutnowskiego w powiecie kutnowskim – stan na 2024 r.

GINA/POWIAT	LICZBA BEZROBOTNYCH	UDZIAŁ LICZBY BEZROBOTNYCH W LICZBIE OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM (%)
Powiat kutnowski	2 832	5,60
Kutno (Gmina miejska)	1 101	5,00
Bedlno	118	4,10
Dąbrowice	64	6,20
Krośniewice	346	7,90
Krzyżanów	115	4,90
Kutno (Gmina wiejska)	247	4,60
Łanięta	87	6,70
Nowe Ostrowy	140	7,50
Oporów	81	5,90
Strzelce	101	4,70
Żychlin	432	7,30

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W 2023 r. stopa bezrobocia w gminie Strzelce wyniosła 4,7% i była niższa od średniej dla powiatu kutnowskiego (5,6%). Oznacza to, że sytuacja na lokalnym rynku pracy jest stosunkowo korzystna – Strzelce plasują się w grupie gmin o niższym poziomie bezrobocia, zbliżonym do gmin wiejskich o stabilnej kondycji zatrudnieniowej. Jednocześnie wynik ten jest wyraźnie lepszy niż w gminach o najwyższych wskaźnikach, takich jak Krośniewice, Nowe Ostrowy czy Żychlin, co potwierdza umiarkowanie dobrą pozycję Strzelce na tle całego powiatu.

DIAGNOZA

Gospodarka gminy Strzelce ma wyraźnie rolniczy charakter – dominują użytki rolne i korzystne warunki glebowe, a aktywność gospodarcza opiera się głównie na mikroprzedsiębiorstwach świadczących usługi dla mieszkańców i lokalnego rolnictwa. Trzon stanowią handel, naprawy i budownictwo, natomiast przetwórstwo jest nieliczne i niestabilne, co ogranicza trwałą bazę zatrudnienia i wpływy podatkowe. W ostatnich latach notowano wzrost przedsiębiorczości, jednak w 2024 r. pojawiło się wyhamowanie i spadki w części branż, co pokazuje podatność lokalnych firm na rosnące koszty materiałów, energii i pracy. Finanse gminy rosły w całym analizowanym okresie, lecz po latach nadwyżek rok 2024 przyniósł deficyt związany ze zwiększoną skalą zadań i kosztów inwestycyjnych; przy niższych niż średnia powiatowa i wojewódzka dochodach per capita wymaga to ostrożnego planowania i selekcji inwestycji pod kątem ich produktywności. Rynek pracy pozostaje stabilny i relatywnie korzystny – stopa bezrobocia jest niska, choć w rejestrach przeważają kobiety. Wzrost liczby podmiotów w ochronie zdrowia, pomocy społecznej i usługach wspierających biznes jest spójny ze starzeniem się populacji i rosnącym popytem w tych obszarach. Ogólnie gmina dysponuje umiarkowanym potencjałem gospodarczym opartym na rolnictwie i małej przedsiębiorczości, ale jej słabością jest niska dywersyfikacja i brak większych pracodawców. Kluczowe kierunki rozwoju to zwiększanie wartości dodanej poprzez rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego i krótkich łańcuchów dostaw, wspieranie usług okołorolniczych (w tym agroturystyki i edukacji przyrodniczej), profesjonalizacja i cyfryzacja MŚP, aktywizacja zawodowa kobiet oraz dyscyplina finansowa z priorytetem dla inwestycji podnoszących produktywność i odporność lokalnej gospodarki.

Pomimo rolniczego profilu gminy i dotychczasowego spadku liczby mieszkańców, z danych gospodarczych i demograficznych wynika realny potencjał do wzrostu populacji w horyzoncie planu ogólnego. Rynek pracy jest relatywnie mocny: udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym wynosi 4,7% (przy 5,6% w powiecie), co – w połączeniu z sąsiedztwem Kutna i zapleczem Łódzkiej Strefy Ekonomicznej – tworzy silny bodziec do osiedlania się osób pracujących. Struktura przedsiębiorstw, oparta na usługach i budownictwie oraz wysokim udziale mikrofirm, zapewnia lokalne zaplecze usługowe dla nowych mieszkańców i zdolność do obsługi popytu na inwestycje mieszkaniowe. Wskaźniki przedsiębiorczości (REGON/1000 mieszkańców) w ostatnich latach utrzymywały się na podwyższonym poziomie, a budżet gminy wyraźnie urósł w 2019–2024 r., co zwiększa możliwości finansowania infrastruktury towarzyszącej. Atut komunikacyjny – korytarz DK60 i bliskość węzła A1 w rejonie Sójek – ułatwia codzienne dojazdy do pracy w Kutnie i otoczeniu ŁSSE oraz podnosi atrakcyjność terenów osiedleńczych. Z perspektywy demografii istotny jest wysoki udział ludności w wieku produkcyjnym (59,1%) i okresowo dodatnie saldo migracji, co wskazuje na podatność na impuls popytowy z rynku pracy. W efekcie zasadne jest wprowadzenie do Strategii zapisu o możliwości umiarkowanego wzrostu liczby mieszkańców – zwłaszcza w grupie wieku produkcyjnego – napędzanego dostępnością zatrudnienia w Kutnie i strefie oraz dobrą komunikacją i zapleczem usług publicznych na miejscu.

1.3 Sytuacja przestrzenna

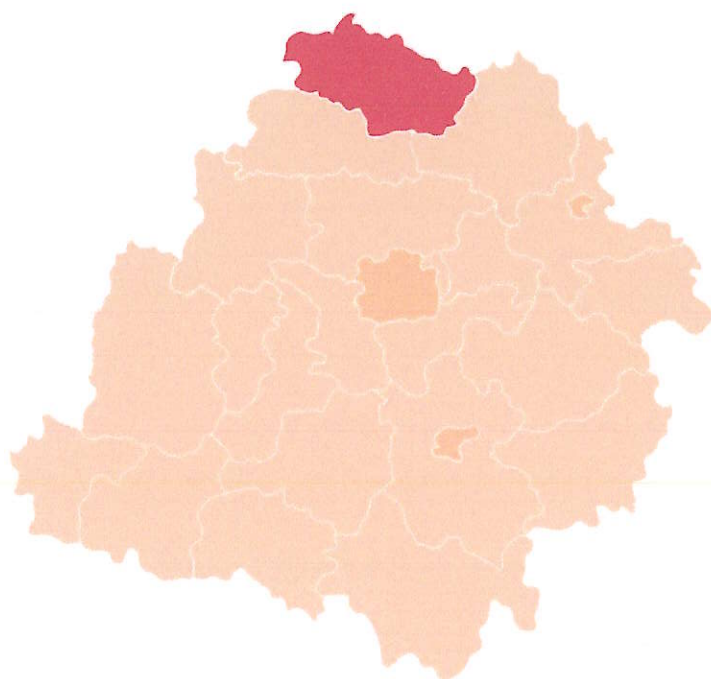

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji przestrzennej gminy Strzelce. Opisano lokalizację gminy pod kątem komunikacyjnym i przedstawiającym charakter rolniczo-przemysłowy gminy. Następnie przedstawiono kwestie gospodarki odpadami, infrastruktury technicznej, dóbr kulturowych i zagospodarowania przestrzennego.

Infrastruktura drogowa i dostępność komunikacyjna

Gmina Strzelce zlokalizowana jest w północnej części województwa łódzkiego w powiecie kutnowskim

Rysunek 2 Lokalizacja powiatu kutnowskiego na planie województwa łódzkiego

Źródło: opracowanie własne

Gmina Strzelce zlokalizowana jest w północnej części powiatu kutnowskiego, wzdłuż północnej granicy województwa łódzkiego. Graniczy: od północy z gminą Gostynin, od północnego wschodu z gminą Szczawin Kościelny, od wschodu z gminą Oporów, od południa z gminą Kutno, od zachodu z gminą Łanięta.

Rysunek 3 Lokalizacja gminy Strzelce na planie powiatu kutnowskiego

Źródło: opracowanie własne

Gmina ma krajobraz rolniczy – dominują pola uprawne z rozproszoną zabudową wiejską i niewielkimi kompleksami leśnymi charakterystycznymi dla wysoczyzn środkowej Polski.
Poniżej przedstawiono położenie komunikacyjne gminy Strzelce.

Sieć dróg na terenie gminy Strzelce tworzą droga krajowa nr 60, drogi powiatowe drogi gminne oraz wewnętrzne dojazdy gospodarcze do pól. System drogowy jest kluczowy dla obsługi komunikacyjnej mieszkańców. Mimo wiejskiego charakteru układu osadniczego sieć zapewnia dobre połączenia z ośrodkami zewnętrznymi: Kutnem, Płockiem i Łęczycą, a poprzez autostradę A1 także z Łodzią i aglomeracją śląską. Na drogach lokalnych utrzymuje się potrzeba sukcesywnej modernizacji do pełnych parametrów danej kategorii wraz z infrastrukturą towarzyszącą (chodniki, parkingi, oświetlenie) oraz rozbudowy spójnych tras rowerowych. Przez gminę biegnie DK60 (Płock–Kutno), w południowej części przebiega autostrada A1 z węzłem „Kutno-Północ” w miejscowości Bociany (gmina Strzelce), a równolegle do DK60 – linia kolejowa nr 33 Kutno–Brodnica z ruchem pasażerskim (przystanek Strzelce Kujawskie).

Drogi powiatowe

- 32

Droga krajowa i autostrada

- DK60 Płock–Kutno: [Trasa z Płocka do Kutna](#)
- Autostrada A1 Łódź–Bociany: [Trasa z Łodzi do Bocianów](#)

Linia kolejowa

- Linia kolejowa nr 33 Kutno–Brodnica: [Trasa kolejowa z Kutna do Brodnicy](#)

Dziedzictwo kulturowe

Gmina Strzelce (powiat kutnowski, woj. łódzkie) dysponuje cennym zasobem zabytków – zarówno nieruchomości, jak i ruchomych – które dokumentują ciągłość osadniczą i przemiany własnościowe regionu. Najważniejsze obiekty ujęte w rejestrze zabytków województwa łódzkiego (stan na 9 czerwca 2025 r.) to m.in.: kościół parafialny pw. Świętej Trójcy w Strzelcach (ze strefą ochrony 50 m od ogrodzenia cmentarza), zespół pałacowy w Strzelcach (pałac z otaczającym drzewostanem i strefą ochrony 150 m), zespół dworski w Sójkach (dwór i park, ze strefą 150 m) oraz park dworski w Siemianowie (ze strefą 200 m). Oprócz pozycji rejestrowych, lokalne dziedzictwo dopełniają obiekty ujęte w gminnej ewidencji – m.in. dwór w Niedrzewiu, zespół folwarczny w Długoleś – oraz czytelne ślady osadnictwa olęderskiego z cmentarzami ewangelicko-augsburskimi (Holendry Strzeleckie, Marianów). Rejestr prowadzi Łódzki Wojewódzki Konserwator Zabytków, a gmina utrzymuje własną ewidencję obiektów, co porządkuje ochronę i planowanie konserwatorskie.

Część zabytków wymaga systematycznych prac zabezpieczających i remontów. Właściciele i posiadacze obiektów wpisanych do rejestru mogą ubiegać się o wsparcie finansowe ze środków publicznych (np. dotacje Łódzkiego WKZ oraz konkurs „Łódzkie dla zabytków” 2025), co realnie obniża koszty niezbędnych prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych. Procedury i nabory są cyklicznie ogłaszane przez WUOZ w Łodzi i Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego.

Gospodarka odpadami

Odpady komunalne z terenu Gminy Strzelce odbierane są w sposób:

- selektywny – zgodnie z regulaminem selektywna zbiórka obejmuje co najmniej frakcje: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe oraz bioodpady; w praktyce stosuje się worki/pojemniki: niebieskie (papier i tektura), żółte (metale, tworzywa sztuczne, odpady wielomateriałowe), zielone (szkło) oraz brązowe (bio); odpady zmieszane stanowią frakcję resztkową po segregacji, odbieraną odrębnie według harmonogramu,
- nieselektywny – mieszkańcy mają obowiązek prowadzenia selektywnej zbiórki; niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne to odpady, których nie można wysegregować w gospodarstwie domowym (frakcja resztkowa), odbierane w terminach wskazanych w gminnym harmonogramie.

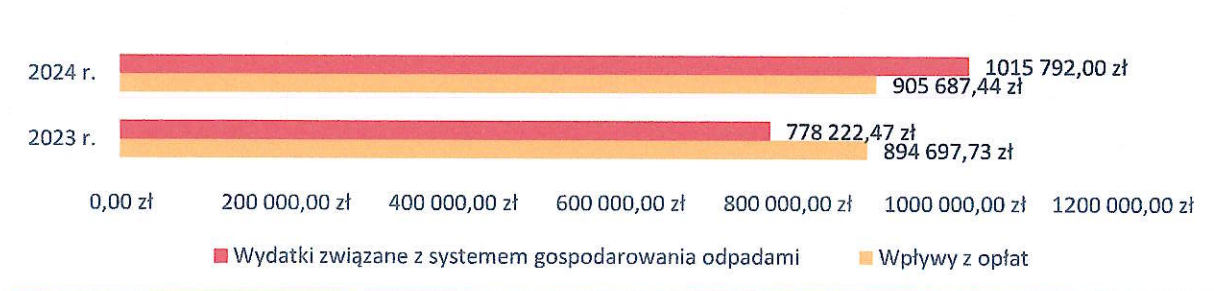
W gminie funkcjonuje punkt selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w formie kontenerów ustawianych przy Urzędzie Gminy Strzelce, ul. Leśna 1, dostępny w wyznaczonych terminach zgodnie z harmonogramem. Odbiorem i zagospodarowaniem odpadów od właścicieli nieruchomości zamieszkałych zajmuje się PreZero Service Centrum Sp. z o.o. (Kutno), które publikuje coroczne harmonogramy dla Gminy Strzelce. W punkcie można bezpłatnie zostawić:

- papier i tekturę (w tym opakowania),
- metal (w tym opakowania),
- butelki plastikowe i tworzywa sztuczne / odpady opakowaniowe wielomateriałowe,
- szkło (w tym opakowania),
- bioodpady (gałęzie, liście, trawa, odpady kuchenne roślinne),
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (AGD/RTV),
- odpady wielkogabarytowe (np. meble),
- zużyte opony,
- przeterminowane chemikalia z gospodarstw domowych,
- odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w związku z iniekcjami i domowym monitoringiem (w szczególności igły i strzykawki) – zgodnie z zasadami selektywnego zbierania.

Harmonogramy odbioru (zmieszane, papier/metal–tworzywa–wielomateriałowe, szkło, bio) oraz terminy zbiórek gabarytów, elektroodpadów i opon są ogłaszane na stronie Gminy Strzelce oraz w materiałach operatora; bioodpady odbierane są odrębnie, a częstotliwość w sezonie ciepłym jest wyższa zgodnie z regulaminem.

Koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi obejmują przede wszystkim odbiór, odzysk, recykling i unieszkodliwianie odpadów komunalnych odbieranych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy.

Wykres 18 Wpływy i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w gminie Strzelce w latach 2023-2024 (w zł)

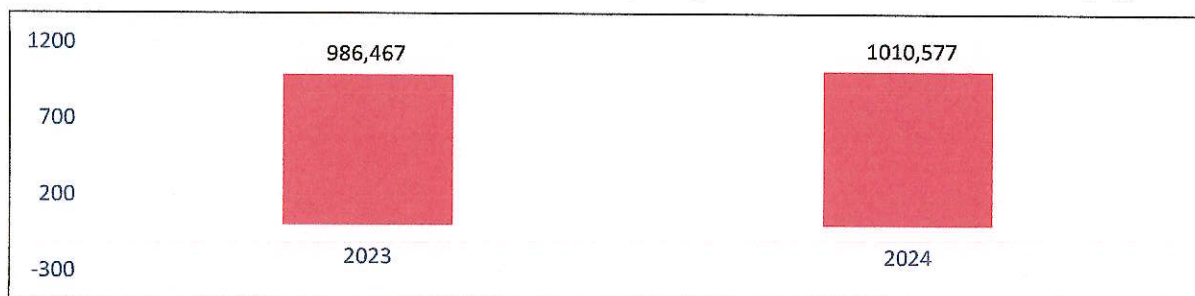

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzelce za 2022 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzelce za 2023 r.

W 2023 r. system gospodarowania odpadami w gminie osiągnął nadwyżkę finansową – wpływy z opłat były wyższe niż ponoszone wydatki. Rok później sytuacja uległa odwróceniu: mimo stabilnych dochodów koszty systemu wyraźnie wzrosły, co doprowadziło do deficytu. Wskazuje to na rosnące obciążenia finansowe związane z obsługą gospodarki odpadami i potrzebę monitorowania przyczyn zwiększonych wydatków.

Poniżej zaprezentowano łączny ładunek odebranych odpadów komunalnych w gminie Strzelce w latach 2023-2024.

Wykres 19 łączna masa odebranych odpadów komunalnych w gminie Strzelce w latach 2023-2024 (Mg)

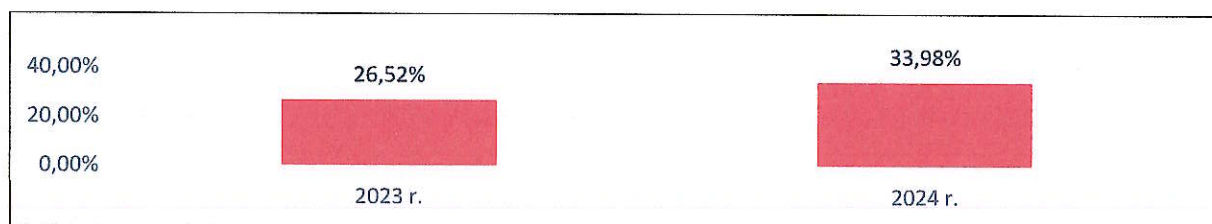
Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzelce za 2022 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzelce za 2023 r.

W latach 2023–2024 w gminie Strzelce odnotowano wzrost łącznej masy odebranych odpadów komunalnych. W porównaniu z rokiem poprzednim ilość odpadów zwiększyła się, co świadczy o rosnącej presji na system gospodarowania odpadami. Zjawisko to może być związane zarówno ze wzrostem liczby mieszkańców, jak i ze zmianami w stylu życia i konsumpcji, co wymaga dalszej analizy w kontekście planowania gospodarki odpadami.

Masa odebranych odpadów komunalnych w 2024 r. wzrosła w stosunku do 2023 r.

Poniżej przedstawiono dane dotyczące osiągniętego poziomu recyklingu w gminie Strzelce.

Wykres 20 Dane dotyczące poziomu recyklingu odpadów zebranych na terenie gminy Strzelce w latach 2023-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzelce za 2022 r. i Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzelce za 2023 r.

W analizowanym okresie w gminie Strzelce nastąpiła wyraźna poprawa w zakresie poziomu recyklingu odpadów komunalnych. W 2023 r. wskaźnik ten kształtował się na poziomie nieco ponad jednej czwartej całkowitej masy zebranych odpadów, natomiast w 2024 r. wzrósł do około jednej trzeciej. Oznacza to znaczący postęp w kierunku realizacji celów środowiskowych i lepszej efektywności systemu selektywnej zbiórki.

Gmina sukcesywnie realizuje działania na rzecz usuwania wyrobów zawierających azbest, głównie płyt azbestowych i cementowych w pokryciach dachowych.

Infrastruktura techniczna

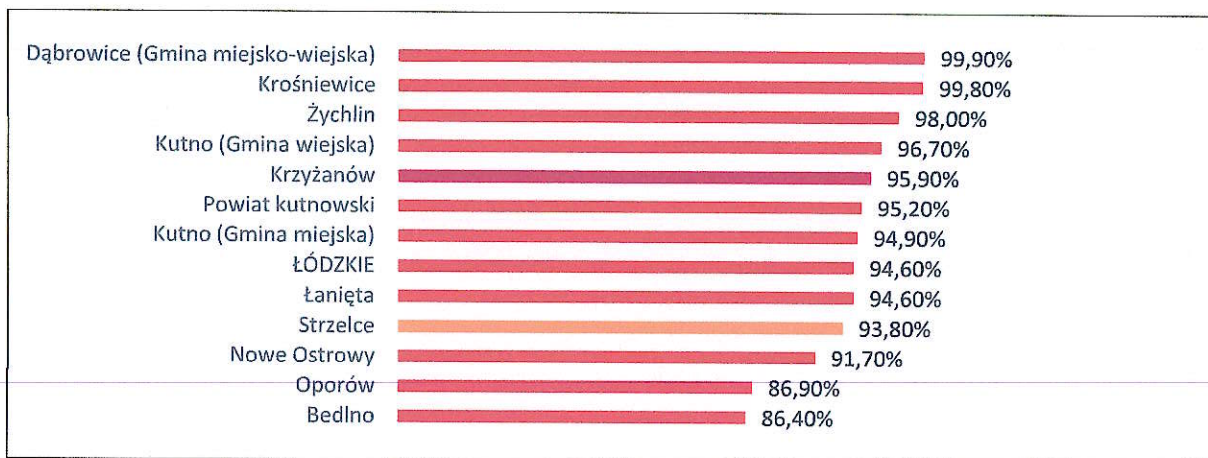
Infrastruktura wodno-kanalizacyjna

Gmina Strzelce dysponuje czynną siecią rozdzielczą wodociągów oraz kanalizacyjną.

Sieć wodociągowa

Stan techniczny istniejącej sieci jest zróżnicowany. Łączna długość wybudowanej i eksploatowanej sieci wodociągowej w gminie to ok. 87,1 km (strefa „Strzelce” – 40,34 km; strefa „Muchnice Nowe” – 46,80 km). Wodę do celów komunalnych pobiera się z ujęć podziemnych zasilających stacje uzdatniania wody w Strzelcach i Muchnicach Nowych.

Wykres 21 Osoby korzystające z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego (2023 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

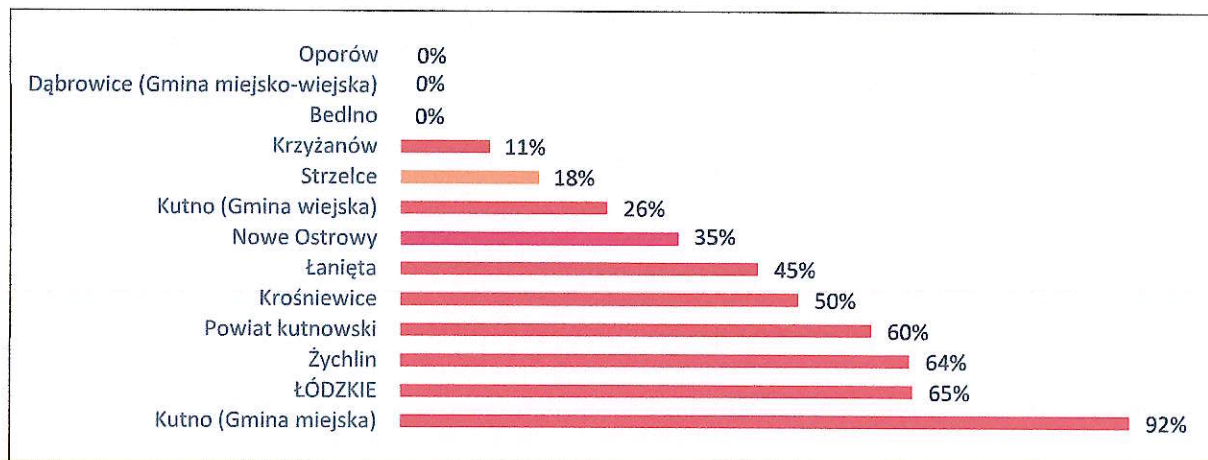
W 2023 r. gmina Strzelce osiągnęła wysoki poziom zwodociągowania – 93,8% mieszkańców korzystało z wodociągu, co lokuje gminę blisko średniej wojewódzkiej (94,6%) i powiatowej (95,2%). Wynik ten potwierdza, że dostęp do infrastruktury wodociągowej w Strzelcach jest na dobrym poziomie, choć nieco niższym niż w najlepiej rozwiniętych pod tym względem gminach powiatu (Krośniewice, Dąbrowice, Żychlin – ponad 98%). Wciąż pozostaje jednak pole do dalszej rozbudowy i modernizacji, tak aby wyrównać wskaźniki do poziomu liderów regionu i zapewnić pełne bezpieczeństwo wodne mieszkańcom.

Wodę do celów komunalnych oraz przemysłowych pobiera się z ujęć podziemnych (studnie głębinowe). Ujęcia wody wykorzystywane w gminnym systemie wodociągowym zlokalizowane są w miejscowościach: Strzelce (SUW Strzelce), Muchnice Nowe (SUW Muchnice) oraz Klonowiec Stary (SUW Klonowiec). Dla wszystkich ujęć utrzymywane są strefy ochrony obejmujące teren ochrony bezpośredniej ujęcia wód podziemnych.

Sieć kanalizacyjna

Zasięg kanalizacji sanitarnej jest ograniczony – obejmuje część miejscowości. (W praktyce większość zabudowy poza siecią korzysta z przydomowych oczyszczalni i/lub zbiorników bezodpływowych; sieć jest rozbudowywana etapami.)

Wykres 22 Osoby korzystające z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców w powiecie kutnowskim, województwie łódzkim i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego(2023 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

Dane za 2023 r. pokazują, że gmina Strzelce ma jeden z najniższych w powiecie kutnowskim wskaźników korzystania z sieci kanalizacyjnej – zaledwie 18% mieszkańców, przy średniej dla powiatu wynoszącej 60% i 65% w skali województwa. Oznacza to, że infrastruktura kanalizacyjna jest tu słabiej rozwinięta niż w gminach ościennych, a dostęp mieszkańców do sieci kanalizacyjnej jest ograniczony. Wysokie wartości w gminach miejskich (np. Kutno – 92%) podkreślają różnicę między obszarami zurbanizowanymi a wiejskimi. W przypadku Strzelce kluczowym wyzwaniem rozwojowym pozostaje więc dalsza rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej, co jest istotne z perspektywy jakości życia mieszkańców i atrakcyjności inwestycyjnej gminy.

Oczyszczalnie ścieków

Ścieki z sieci kanalizacyjnej w miejscowości Strzelce są odprowadzane do lokalnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w Strzelcach; jej realizację poprzedziło postępowanie środowiskowe prowadzone przez Gminę (2016 r.). Poza Strzelcami większość nieruchomości korzysta ze zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni; nieczystości ciekłe z tych instalacji są wywożone przez uprawnione firmy do stacji zlewnych i oczyszczalni (w regionie działa m.in. Grupowa Oczyszczalnia Ścieków w Kutnie, która przyjmuje ścieki dowożone do punktu zlewnego). Źródła: zawiadomienia i obwieszczenia dot. budowy oczyszczalni w Strzelcach (BIP Gmina Strzelce – 2016), informacja gminna o kontroli i wykazie firm asenizacyjnych, informacja GOŚ Kutno o przyjmowaniu ścieków dowożonych. Na obszarze gminy funkcjonują trzy stacje uzdatniania wody (SUW): Strzelce, Muchnice Nowe i Klonowiec Stary. Ich istnienie i parametry pracy potwierdzają dokumenty gminne (m.in. zarządzenie Wójta z wykazem SUW) oraz komunikaty Państwowej Inspekcji Sanitarnej. Jakość wody w wodociągach publicznych gminy (w tym „Strzelce”) nadzoruje PPIS w Kutnie.

Zaopatrzenie w ciepło

Z uwagi na rozproszoną zabudowę mieszkaniową na terenie gminy Strzelce nie funkcjonują systemy ciepłownicze; ogrzewanie opiera się na indywidualnych źródłach ciepła, przy historycznej przewadze kotłowni węglowych. W obiektach użyteczności publicznej powszechnie stosowane są kotły gazowe (urząd gminy, szkoła, inne wskazane obiekty), co potwierdza też struktura zużycia – w tym sektorze dominuje gaz ziemny. W gospodarstwach domowych głównymi nośnikami pozostają węgiel kamienny i biomasa (drewno/pellet), a ich udział był najwyższy w bilansie energii końcowej w analizach gminy. Gmina dysponuje infrastrukturą gazową: przez jej środkową część biegnie gazociąg wysokiego ciśnienia Łódź–Kutno–Gostynin, a we wsi Strzelce działa stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia (1600

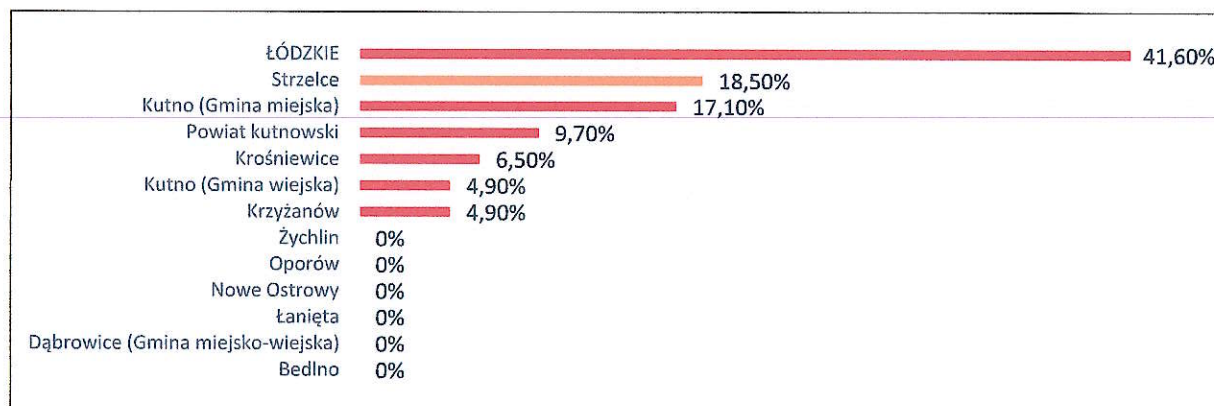
m³/h, docelowo 3200 m³/h) zasilająca sieć średniego ciśnienia dla odbiorców bytowo-gospodarczych. Na terenie gminy występują instalacje OZE produkujące ciepło (kotły na biomasę, kolektory słoneczne, pompy ciepła), a mieszkańcy korzystają z programu „Czyste Powietrze”, co sprzyja wymianie źródeł ciepła na technologie niskoemisyjne.

Sieć gazowa

Przez środkową część gminy Strzelce przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN400 relacji Łódź–Kutno–Gostynin. We wsi Strzelce funkcjonuje stacja redukcyjno-pomiarowa I stopnia o przepustowości 1600 m³/h (docelowo 3200 m³/h), stanowiąca punkt zasilania dla sieci średniego ciśnienia. Sieć gazowa średniego ciśnienia została zrealizowana w miejscowości Strzelce i doprowadzona m.in. do odbiorców przemysłowych (Zakłady Mięsne „Koniarek” w Glinicach). W kolejnych latach rozwój gazyfikacji ma charakter punktowy i jest uzależniony od warunków przyłączenia wydawanych przez operatora dystrybucyjnego – Polską Spółkę Gazownictwa (OZG Łódź), która obsługuje rejon Kutna.

Poniżej zaprezentowano porównanie gmin powiatu kutnowskiego, powiatu kutnowskiego i województwa łódzkiego pod kątem % mieszkańców korzystających z sieci gazowej w 2023 r.

Wykres 23 Osoby korzystające z sieci gazowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego (2023 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie bdl.stat.gov.pl

W 2023 r. dostęp do sieci gazowej w gminie Strzelce obejmował 18,5% mieszkańców, co jest wynikiem wyraźnie powyżej średniej powiatu kutnowskiego (9,7%) i plasuje gminę wśród liderów regionu w tym zakresie. Mimo to poziom gazyfikacji wciąż pozostaje znacznie niższy niż średnia wojewódzka (41,6%), co wskazuje na ograniczony zasięg tej infrastruktury na obszarach wiejskich. Warto zauważyć, że większość gmin powiatu w ogóle nie posiada sieci gazowej, a korzystanie z gazu sieciowego koncentruje się głównie w Strzelcach i mieście Kutno. Oznacza to, że dalsza rozbudowa sieci gazowej w gminie Strzelce stanowi ważny kierunek działań poprawiających komfort życia mieszkańców i zmniejszających emisję z niskiej emisji.

Sieć elektroenergetyczna

Przez teren gminy Strzelce z południa na północ przebiega jednotorowa, napowietrzna linia elektroenergetyczna 110 kV relacji GPZ Skłęczki – GPZ Gostynin, stanowiąca element krajowego systemu elektroenergetycznego. Podstawowym punktem zasilania dla gminy jest stacja GPZ 110/15 kV Kutno-

Skłęczki, z której wyprowadzone są trzy linie 15 kV: Kutno–Strzelce (ok. 60% odbiorców), Kutno–Siemianów (ok. 20%) oraz Kutno–Pobórz (ok. 20%), z możliwością rezerwowych przełączeń na kierunku Kutno–Siemianów / Gostynin–Holendry oraz Żychlin–Oporów.

Cała gmina ma zapewniony dostęp do energii elektrycznej. Sieć średniego napięcia na obszarze gminy liczy ok. 100 km, a zasilanie odbiorców niskiego napięcia realizowane jest przez 65 stacji transformatorowo-rozdzielczych 15/0,4 kV o łącznej mocy ok. 3800 kVA. Rezerwa przesyłowa na poziomie nn oceniana jest jako ograniczona (do ~15% bieżącego obciążenia), co przy większych nowych odbiorcach może wymagać rozbudowy lub modernizacji sieci.

Infrastruktura teleinformatyczna

Dostępność mieszkańców gminy Strzelce do usług telekomunikacyjnych systematycznie rośnie. Zasięg 2G/3G/4G obejmuje praktycznie cały obszar gminy, a 5G jest dostępne w rejonie powiatowego węzła komunikacyjnego (Kutno) i na głównych ciągach (DK60/A1), wraz z rozbudową sieci operatorów. Sieć stacjonarna rozwija się w modelu mieszanym: w części miejscowości dostępne są łącza światłowodowe FTTH (m.in. w ramach inwestycji POPC/NEXERY oraz lokalnych operatorów), w pozostałych – internet radiowy i dostęp FWA/LTE. Dalszy rozwój społeczeństwa informacyjnego będzie zależał od ograniczania barier kosztowych w dostępie do szybkiego internetu, skutecznej informatyzacji usług publicznych oraz działań edukacyjnych (szczególnie w grupie 50+). Gmina prowadzi zbieranie zgłoszeń zapotrzebowania na usługi szerokopasmowe i korzysta z państwowych narzędzi (internet.gov.pl/SIDUSIS) do planowania rozbudowy sieci. Stały dostęp do łącz szerokopasmowych jest zapewniany przede wszystkim w placówkach publicznych (m.in. w ramach OSE), a zasięg FTTH i 5G stopniowo zwiększa się rok do roku.

Zagospodarowanie przestrzenne

Kierunki zagospodarowania przestrzennego w gminie określa „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelce”, przyjęte Uchwałą Nr VI/25/2015 Rady Gminy Strzelce. Studium to stanowi zmianę studium zatwierdzonego Uchwałą Nr 218/XXVIII/2001, którego aktualność potwierdzono Uchwałą Nr XV/92/2016 w sprawie analizy aktualności studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Obszar gminy charakteryzuje się ograniczonym pokryciem miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, przy czym katalog obowiązujących planów sukcesywnie się rozszerza. W gminnym rejestrze opublikowano m.in. plany dla: Strzelec, Sójki (w tym wybrane działki), Niedrzewa Pierwszego (wybrane działki), Zgórza (wybrane działki) oraz Klonowca Starego (dz. 221). Ze względu na nadal niewielki zasięg planów miejscowych znaczna część nowej zabudowy była dotychczas kształtowana w oparciu o indywidualne decyzje (WZ). Działania planistyczne gminy ukierunkowane są na stopniowe zwiększanie pokrycia planami, tak aby to miejscowe plany stały się podstawowym narzędziem kształtowania ładu przestrzennego. Gmina przystąpiła do sporządzenia Planu Ogólnego Gminy Strzelce (ogłoszenie Wójta – 04.09.2024 r.), zgodnie z reformą planowania przestrzennego; Plan Ogólny zastąpi dotychczasowe Studium i będzie nadrzędną podstawą sporządzania planów miejscowych.

Mobilność

Gmina Strzelce leży przy drodze krajowej nr 60 (relacja Płock – Kutno – Łęczyca – Ostrów Mazowiecka). Dostęp do sieci wyższych klas zapewnia autostrada A1: na terenie gminy, we wsi Sójki, zlokalizowano węzeł „Kutno Północ” (A1/DK60), a tuż za granicą gminy – węzeł „Kutno Wschód” (A1/DK92). Przez obszar gminy przebiega odcinek A1 (Sójki – Kotłiska) z parametrami klasy „A”. Przy tym odcinku funkcjonują MOP „Strzelce Północ” i „Strzelce Południe”. Układ ten zapewnia szybkie powiązania z aglomeracją łódzką, Trójmiastem i Górnośląsko-Zagłębiowską Metropolią.

Powiązania międzygminne i wewnętrzne opierają się na sieci dróg powiatowych, m.in.: 2133E (stacja Strzelce Kujawskie – Strzelce – Oporów), 2134E (Strzelce – Muchnice – Nowa Wieś), 2135E (Przyzór – Sójki) oraz 2136E (Raciborów – Strzelce – granica gminy Oporów). Przebiegi tych tras spinają układ osadniczy gminy z sąsiednimi gminami powiatu kutnowskiego oraz z węzłami na A1 i DK60.

W zakresie komunikacji zbiorowej funkcjonują połączenia autobusowe realizowane przez przewoźników komercyjnych (m.in. relacja Kutno – Strzelce obsługiwana przez PKS w Gostyninie). Na terenie gminy nie działa własny „transport gminny”; w skali powiatu organizatorem przewozów użyteczności publicznej pozostaje Miasto Kutno, a pozostałe gminy – w tym Strzelce – polegają głównie na przewozach rynkowych. Największe natężenie ruchu kołowego występuje w ciągu DK60 oraz w rejonie węzłów A1.

Przez gminę biegnie linia kolejowa nr 33 (Kutno – Płock – Brodnica) o znaczeniu państwowym na odcinku Kutno – Płock Trzepowo; na terenie gminy zlokalizowana jest stacja/przystanek Strzelce Kujawskie. Linia 33 obsługuje ruch pasażerski (od 2021 r. na całej długości), a najbliższym dużym węzłem przesiadkowym pozostaje stacja Kutno. Równoległy przebieg linii do DK60 poprawia dostępność transportu zbiorowego w osi północ-południe.

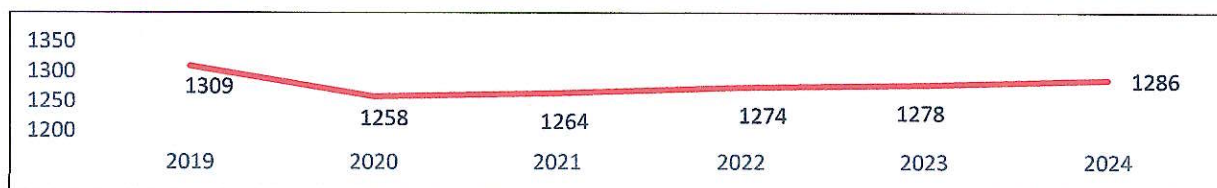
Infrastruktura rowerowa ma charakter głównie szlakowy i lokalny (drogi gminne, polne i leśne). Przez obszar gminy i jej najbliższe otoczenie przebiega zielony szlak „Pałace, dwory i zamki” (Krośniewice – ... – Raciborów – Sójki – ... – Oporów), istotny turystycznie i rekreacyjnie. Jednocześnie dokumenty strategiczne wskazują na niedobór wydzielonych dróg dla rowerów i potrzebę poprawy spójności tras.

Najbliższą infrastrukturą lotniczą jest lądowisko sanitarne HEMS „Kutno – Szpital Samorządowy” (operacje dzienne i nocne, dopuszczalna masa startowa śmigłowców do 5 700 kg), zapewniające szybki transport medyczny dla mieszkańców gminy.

Mieszkalnictwo

Na zasoby mieszkaniowe występujące na terenie gminy składa się łącznie 1286 mieszkań zgodnie ze stanem na dzień 31.12.2024 r. Standardy średniej powierzchni użytkowej mieszkania są niższe niż dla powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego i Polski. Poniżej przedstawiono jak zmieniała się liczba mieszkań w gminie Strzelce w latach 2019-2024.

Wykres 24 Liczba mieszkań w gminie Strzelce w latach 2019-2024

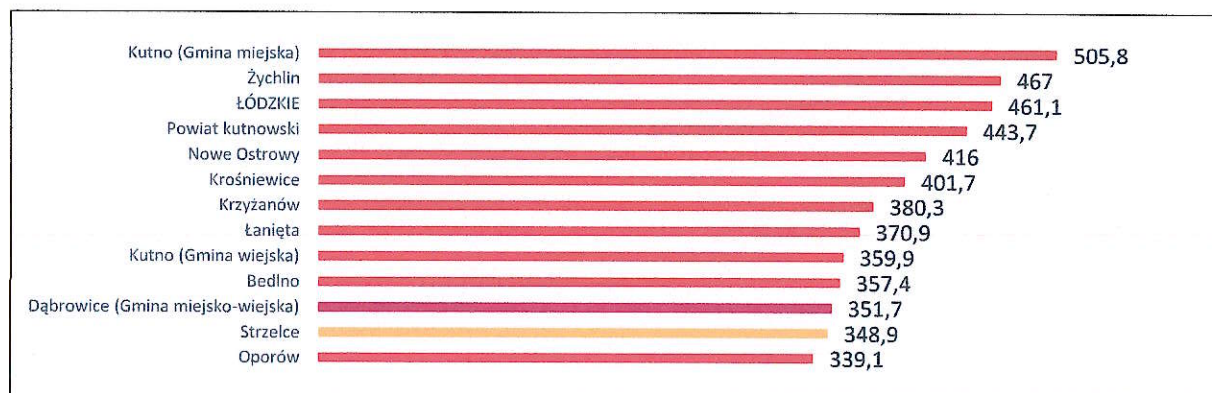

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

W latach 2019–2024 liczba mieszkań w gminie Strzelce utrzymywała się na względnie stabilnym poziomie, z niewielkimi wahaniami w poszczególnych latach. Początkowy spadek został szybko wyrównany, a w kolejnych latach obserwuje się stopniowy wzrost zasobu mieszkaniowego. Tendencja ta wskazuje na umiarkowany, ale systematyczny rozwój budownictwa mieszkaniowego w gminie.

Poniżej przedstawiono porównanie powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego i gmin powiatu kutnowskiego pod względem liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Wykres 25 Wskaźnik liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w powiecie kutnowskim, województwie łódzkim i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego(2024 r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.bdl.stat.gov.pl

W 2024 r. wskaźnik liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce wyniósł 348,9, co plasuje gminę poniżej średniej powiatowej (443,7) i wojewódzkiej (461,1). Oznacza to, że zasób mieszkaniowy jest tu relatywnie słabszy niż w większości gmin powiatu, a zwłaszcza w ośrodkach miejskich, takich jak Kutno czy Żychlin, gdzie wskaźniki przekraczają poziom 460–500 mieszkań na 1000 mieszkańców. Niska podaż lokali mieszkaniowych w Strzelcach ogranicza potencjał osiedleńczy gminy i może stanowić barierę dla rozwoju demograficznego oraz atrakcyjności inwestycyjnej.

DIAGNOZA

Przestrzeń gminy Strzelce ma charakter rolniczy i rozproszony osadniczo, ale korzysta z ponadprzeciętnej dostępności transportowej dzięki węzłowi autostradowemu A1 „Kutno Północ” i osi DK60, co ułatwia dojazdy do Kutna i większych ośrodków. Obsługa kolejowa odbywa się głównie poprzez węzeł w Kutnie, a lokalne powiązania linią 33 mają znaczenie pośrednie. W gospodarce odpadami po nadwyżce w 2023 r. rok 2024 przyniósł deficyt, przy rosnącej masie odebranych odpadów; pozytywnym zjawiskiem jest wzrost poziomu recyklingu, jednak system wymaga dalszej optymalizacji kosztów i poprawy selektywnej zbiórki. Infrastruktura techniczna jest zróżnicowana: wodociągi obejmują niemal wszystkich mieszkańców i zapewniają stabilne zaopatrzenie, natomiast kanalizacja (ok. 18%) pozostaje głównym ograniczeniem środowiskowym i inwestycyjnym. Gaz obejmuje niewielką część gospodarstw, co przy wysokich kosztach przyłączy wskazuje na punktowy rozwój, a energetyka i telekomunikacja – choć działają stabilnie – wymagają modernizacji i dalszego rozwoju sieci szerokopasmowych. Dziedzictwo kulturowe, w tym kościół św. Trójcy, zespoły dworskie oraz ślady osadnictwa olęderskiego, stanowi atut tożsamościowy i potencjał dla turystyki lokalnej, pod warunkiem systematycznych prac konserwatorskich i aktywnego korzystania z funduszy zewnętrznych. Planowanie przestrzenne jest ograniczone – przewaga decyzji WZ utrudnia procesy inwestycyjne, dlatego rozpoczęty Plan Ogólny powinien uporządkować kierunki rozwoju i zwiększyć przewidywalność lokalizacji nowych przedsięwzięć. Mieszkalnictwo rozwija się powoli, a liczba mieszkań w przeliczeniu na mieszkańców jest niższa niż średnia powiatowa i wojewódzka, co w połączeniu z niską kanalizacją i rozproszoną zabudową ogranicza atrakcyjność osiedleńczą. Podsumowując, głównymi atutami gminy są dogodne położenie, dobra dostępność drogowa i stabilne zaopatrzenie w wodę, natomiast kluczowe bariery rozwojowe to niski poziom skanalizowania, niedobór mieszkań i niewystarczające pokrycie planami przestrzennymi. Priorytetami krótkoterminowymi powinny być etapowa rozbudowa kanalizacji w zwartych obszarach zabudowy, domykanie luk planistycznych poprzez Plan Ogólny i MPZP, modernizacja dróg lokalnych z infrastrukturą pieszo-rowerową oraz wykorzystanie dziedzictwa kulturowego do budowy lokalnej oferty rekreacyjno-edukacyjnej.

Uwarunkowania przestrzenne sprzyjają scenariuszowi wzrostu demograficznego. Gmina leży w osi DK60 i w bezpośrednim zasięgu węzła A1 „Kutno Północ” (rejon Sójek), z równoległą linią kolejową nr 33 i szybkim dojazdem do węzła przesiadkowego w Kutnie, co realnie skraca czas dojazdów do pracy w Kutnie i otoczeniu ŁSSE. Koncentracja zabudowy przy DK60/A1 oraz w zapleczu Kutna (m.in. Strzelce, Sójki, Muchnice Nowe) wyznacza naturalne strefy rozwoju mieszkaniowego. Wysokie nasycenie wodociągiem, ponadprzeciętny w skali powiatu dostęp do gazu sieciowego oraz stabilne zasilanie elektroenergetyczne i rosnąca dostępność łączy szerokopasmowych obniżają bariery osiedleńcze; kluczowe ograniczenie – niska kanalizacja – może być redukowane etapowo w zwartych jednostkach w ramach Planu Ogólnego i MPZP. Jednocześnie relatywnie niski wskaźnik mieszkań na 1000 mieszkańców oznacza miejsce na bezpieczne zwiększanie podaży lokali. W tych warunkach zasadne jest przyjęcie w Strategii zapisu o możliwości umiarkowanego wzrostu liczby mieszkańców – szczególnie w wieku produkcyjnym – napędzanego osiedlaniem się osób wykorzystujących dobrą dostępność transportową i rynek pracy w Kutnie oraz Łódzkiej Strefie Ekonomicznej.

1.4 Sytuacja klimatyczno-środowiskowa

W przedmiotowym punkcie przedstawiono diagnozę sytuacji klimatyczno-środowiskowej gminy Strzelce.

Ukształtowanie terenu, gleby, budowa geologiczna

Gmina leży na Niżu Środkowoeuropejskim, w obrębie Nizin Środkowopolskich. Wschodnia część gminy położona jest w mezoregionie Równiny Kutnowskiej, zachodnia w mezoregionie Wysoczyzny Kłodawskiej. Rzeźba terenu ma charakter równinny i falisty, o niewielkich deniwelacjach – wysokości bezwzględne mieszczą się zasadniczo w przedziale ok. 85–120 m n.p.m., a różnice wysokości na odcinkach lokalnych rzadko przekraczają 20–25 m. Nie występują obszary depresyjne ani formy rzeźby o charakterze górskim czy podgórskim.

Ukształtowanie terenu jest efektem działalności lądolodu i wód roztopowych zlodowacenia środkowopolskiego – dominują wysoczyzny morenowe zbudowane z glin zwałowych, piasków i żwirów wodnolodowcowych, miejscami przykrytych cienką pokrywą piasków eolicznych. Podłoże stanowią utwory czwartorzędowe spoczywające na osadach trzeciorzędowych i mezozoicznych (głównie kredowych), które tworzą regionalne poziomy wodonośne.

Gleby na terenie gminy zostały wykształcone głównie na piaskach i glinach polodowcowych – dominują gleby brunatne i płowe, w dużej części o klasach bonitacyjnych III i IV, lokalnie występują także żyzniejsze gleby klasy II oraz słabsze rdzawe klasy V–VI. W dokumentach środowiskowych podkreśla się typowo rolniczy charakter gminy przy jednocześnie niskiej lesistości (rzędu ok. 9–10%), co sprzyja intensywnemu użytkowaniu rolniczemu i „stepowieniu” krajobrazu przy deficycie zadrzewień śródpolnych.

Złóża kopalne

Na obszarze gminy Strzelce występują udokumentowane złoża kruszyw naturalnych – przede wszystkim piasków i piasków ze żwirem o znaczeniu lokalnym (złoża surowców budowlanych). Zgodnie z rejestrem złóż i dokumentami planistycznymi gminy nie występują tu złoża surowców energetycznych (węгля kamiennego, brunatnego, ropy naftowej, gazu ziemnego) ani surowców chemicznych.

Eksploracja surowców ma charakter punktowy i ogranicza się do niewielkich wyrobisk górniczych, przy czym zasadniczym kierunkiem zagospodarowania przestrzeni pozostaje rolnictwo. Nie udokumentowano złóż wód leczniczych ani wód termalnych; gmina nie leży w zasięgu znanych zbiorników geotermalnych o znaczeniu uzdrowiskowym lub energetycznym.

Wody

Wody powierzchniowe

Sieć hydrograficzna gminy jest stosunkowo słabo rozwinięta; dominują ciekі nizinno-rzeczne o niewielkich spadkach oraz sieć rowów melioracyjnych obsługujących obszary rolnicze. Gmina Strzelce położona jest w dziale wodnym I rzędu rzeki Wisły, w zlewni rzeki Bzury. Głównymi ciekami na obszarze gminy są rzeka Głogowianka oraz rozgałęzienia rzeki Słudwi (w tym jej dopływ Przysowa).

Na terenie gminy zidentyfikowano następujące jednolite części wód powierzchniowych (JCWP):

A) PLRW2000172721869 „Głogowianka”

- status: silnie zmieniona część wód (SW1806 – typ „potok nizinny piaszczysty”)
- stan ogólny: zły (nieosiągnięcie dobrego potencjału ekologicznego, zagrożenie nieosiągnięciem celów środowiskowych)
- przypisane cele środowiskowe:
 - potencjał ekologiczny: osiągnięcie co najmniej dobrego potencjału ekologicznego,
 - stan chemiczny: utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego,
- działania podstawowe (wynikające z planów gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły):
 - kontrole realizacji programu działań ograniczających spływ azotu ze źródeł rolniczych (dyrektywa azotanowa, OSN w zlewni Bzury),
 - realizacja Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) i dostosowanie gospodarki ściekowej w gminie,
 - kontrola pozwoleń wodnoprawnych i sposobu użytkowania wód,
- działania uzupełniające:
 - renaturyzacja koryta i odcinków uregulowanych (ograniczanie prostowania, likwidacja części umocnień brzegowych),
 - utrzymywanie i odtwarzanie stref buforowych wzdłuż cieków (pasy zieleni, zadrzewienia),
 - dalsze ograniczanie dopływu zanieczyszczeń obszarowych z rolnictwa (biogeny, zawiesina).

B) PLRW200017272439 „Słudwia od źródeł do Przysowej, bez Przysowy”

- status: naturalna część wód (SW1812 – potok nizinny piaszczysty)
- stan ogólny: zły (derogacja czasowa w zakresie osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego)
- przypisane cele środowiskowe:
 - stan ekologiczny: osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego (z przesunięciem terminu w związku z oddziaływaniami rolniczymi i hydromorfologicznymi),
 - stan chemiczny: utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego,
- działania podstawowe:
 - wdrażanie działań naprawczych z planów gospodarowania wodami (ograniczanie ładunku zanieczyszczeń ze ścieków bytowych i z nawożenia),
 - utrzymanie sprawności urządzeń melioracyjnych przy jednoczesnym uwzględnianiu wymogów ekologicznych,

- działania uzupełniające:
 - kształtowanie naturalnej roślinności przybrzeżnej,
 - wprowadzanie dobrych praktyk rolniczych (m.in. odpowiednie terminy i dawki nawozów, strefy buforowe),
 - działania hydromorfologiczne poprawiające ciągłość i warunki siedliskowe drobnych cieków.

C) PLRW200017272449 „Przysowa”

- status: naturalna część wód (typ potok nizinny piaszczysty)
- stan ogólny: umiarkowany – przy ogólnej klasyfikacji „umiarkowany–zły” dla JCWP ze względu na niespełnienie wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej (RDW),
- przypisane cele środowiskowe:
 - stan ekologiczny: osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego,
 - stan chemiczny: utrzymanie dobrego stanu chemicznego,
- działania podstawowe:
 - ograniczanie dopływu biogenów z terenów rolniczych i zabudowy rozproszonej,
 - kontrole pozwoleń wodnoprawnych,
- działania uzupełniające:
 - odtwarzanie naturalnej roślinności dolinnej,
 - ograniczanie ingerencji w koryto (przekopywanie, nadmierne odmulanie),
 - lokalne działania małej retencji (stawy, zbiorniki przyrodnicze).

D) PLRW200017275432 „Skrwa Lewa od źródeł do dopływu spod Polesia Nowego”

- status: naturalna część wód w górnym biegu, obejmująca marginalny fragment zlewni na obszarze gminy,
- stan ogólny: zły (podobnie jak większość JCWP w regionie wodnym Środkowej Wisły),
- przypisane cele środowiskowe i działania: analogiczne jak dla JCWP Słudwia, z naciskiem na ograniczanie presji rolniczej i zachowanie walorów przyrodniczych doliny.

Podsumowując, stan JCWP na obszarze gminy oceniany jest jako poniżej dobrego (zły w ujęciu RDW), przy czym elementy biologiczne częściej osiągają klasę umiarkowaną niż dobrą. Dla osiągnięcia celów środowiskowych przyjęto działania systemowe w ramach zaktualizowanych planów gospodarowania wodami dla dorzecza Wisły, ze szczególnym naciskiem na ograniczanie presji rolniczej i poprawę warunków hydromorfologicznych cieków.

Wody podziemne

Obszar gminy Strzelce położony jest w obrębie dwóch jednolitych części wód podziemnych (JCWPd): nr 47 oraz nr 63 (PLGW200063). JCWPd 63 obejmuje znaczny obszar środkowej części województwa łódzkiego, o złożonej strukturze siedmiu poziomów wodonośnych rozdzielonych utworami słabo przepuszczalnymi; poziomy wodonośne występują do głębokości ok. 400 m p.p.t., a ok. 80% powierzchni jednostki użytkowane jest rolniczo.

System krążenia wód podziemnych w JCWPd 47 kształtowany jest głównie przez dolinę Wisły oraz zlewnie dopływów Bzury; głównym źródłem zasilania są opady atmosferyczne, przy czym w skali kraju obszar ten należy do regionów o relatywnie niskich wartościach infiltracji efektywnej, co zwiększa wrażliwość na zaburzenia bilansu wodnego. Piętami użytkowymi są przede wszystkim utwory trzeciorzędowe – w rejonie tym zidentyfikowano m.in. Główny Zbiornik Wód Podziemnych (GZWP) 215 i 215A związane z niecką łódzką.

Monitoring regionalny wód podziemnych w województwie łódzkim wskazuje na generalnie dobry stan chemiczny wód w JCWPd 63 i 47 – w 2022 r. przeważały klasy jakości I–II, przy niewielkim udziale klasy III i pojedynczych przypadkach klasy IV. Punkty pomiarowe zlokalizowane w powiecie kutnowskim (m.in. Żychlin, Nowe, Orłów, Kurów) wykazują wody o jakości od bardzo dobrej do dobrej, bez przekroczeń dla azotanów, mimo lokalizacji na terenach dawnego OSN w zlewni Bzury i Skrwy Lewej.

Cele środowiskowe dla JCWPd obejmują:

- utrzymanie dobrego stanu chemicznego i ilościowego,
- zapobieganie pogorszeniu stanu wód,
- ograniczanie presji rolniczej na obszarach OSN (monitoring i dobre praktyki nawożenia),
- ochronę powiązanych ekosystemów lądowych zależnych od wód podziemnych.

Formy ochrony

Zgodnie z ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, formami ochrony są m.in. parki narodowe, rezerваты, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, użytki ekologiczne oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe.

Na terenie gminy Strzelce nie występują obszarowe formy ochrony przyrody – brak parków narodowych, parków krajobrazowych, rezerwatów, obszarów chronionego krajobrazu oraz obszarów Natura 2000, jak również użytków ekologicznych czy zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. W rejestrze Starostwa Powiatowego w Kutnie oraz w Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP) brak jest także zarejestrowanych pomników przyrody na terenie gminy (stan na 2025 r.).

Jednocześnie gmina położona jest w sąsiedztwie cennych przyrodniczo obszarów Natura 2000, w tym:

- OSO PLB100001 „Pradolina Warszawsko-Berlińska”, obejmującego dolinę Bzury i Neru,
- OSO PLB100003 „Doliny Przysowy i Słudwi”, zlokalizowanego w dolinie Słudwi i jej dopływu Przysowy.

Obszary te nie wchodzą w granice administracyjne gminy Strzelce, ale oddziałują funkcjonalnie (korytarze ekologiczne, migracje ptaków i innych gatunków), co należy uwzględnić na etapie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko – zwłaszcza inwestycji w infrastrukturę liniową i przedsięwzięć mogących wpływać na stosunki wodne dolin rzecznych.

Poniżej przedstawiono lokalizację gminy względem różnych form ochrony przyrody.

Rysunek 5 Położenie gminy Strzelce względem obszarów Chronionego Krajobrazu i Natura 2000

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

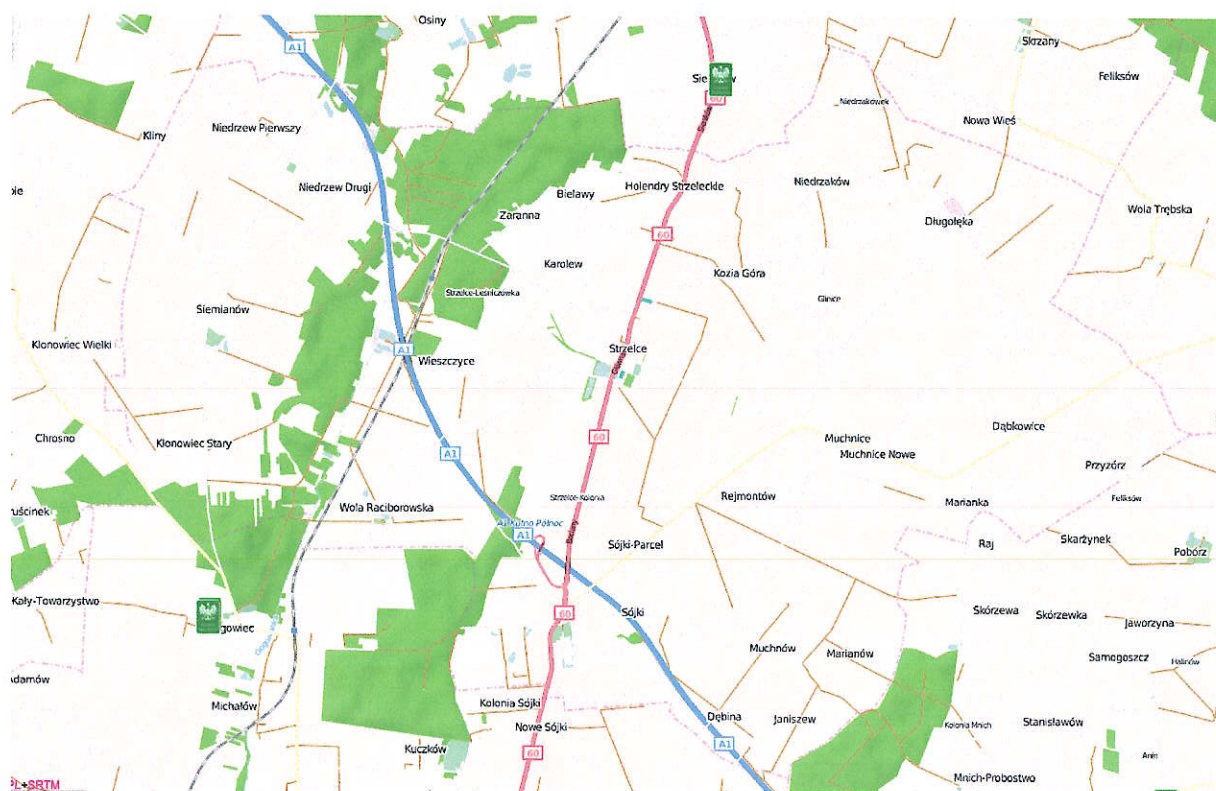

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Pomniki Przyrody

Na terenie gminy Strzelce nie ustanowiono pomników przyrody. Zarówno według rejestru Starostwa Powiatowego w Kutnie, jak i dokumentów strategicznych gminy brak jest obiektów objętych indywidualną ochroną w tej formie (drzew, głązów narzutowych, alei przydrożnych itp.).

Rysunek 6 Położenie gminy Strzelce względem pomników przyrody

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.geoserwis.gdos.gov.pl

Powietrze

Na obszarze gminy Strzelce zasadniczym źródłem emisji zanieczyszczeń do powietrza pozostaje tzw. niska emisja z sektora komunalno-bytowego – spalanie węgla kamiennego, drewna i paliw stałych niskiej jakości w indywidualnych urządzeniach grzewczych, szczególnie w sezonie zimowym. Dodatkowym istotnym źródłem emisji są transport drogowy i ruch lokalny, zwłaszcza w ciągu drogi krajowej nr 60 oraz autostrady A1 przecinających gminę.

Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim za rok 2022 i 2023 wskazuje, że strefa łódzka (PL1002), do której należy gmina Strzelce, utrzymuje:

- klasę C dla pyłu zawieszonego PM₁₀ (przekroczenia dopuszczalnej liczby dni ze stężeniami dobowymi >50 µg/m³),
- klasę C lub C1 dla benzo(a)pirenu w pyłe PM₁₀ (przekroczenia poziomu docelowego),
- klasy A dla większości gazowych zanieczyszczeń (SO₂, NO₂, CO, benzenu),
- klasę D2 dla ozonu w odniesieniu do poziomu celu długoterminowego (przekroczenia wskaźnika AOT40).

Wyniki te są spójne z wcześniejszymi ocenami WIOŚ w Łodzi, w których stan powietrza w strefie łódzkiej uznawano za niezadowalający głównie z powodu wysokich stężeń pyłu zawieszonego i benzo(a)pirenu pochodzących z indywidualnego ogrzewania budynków.

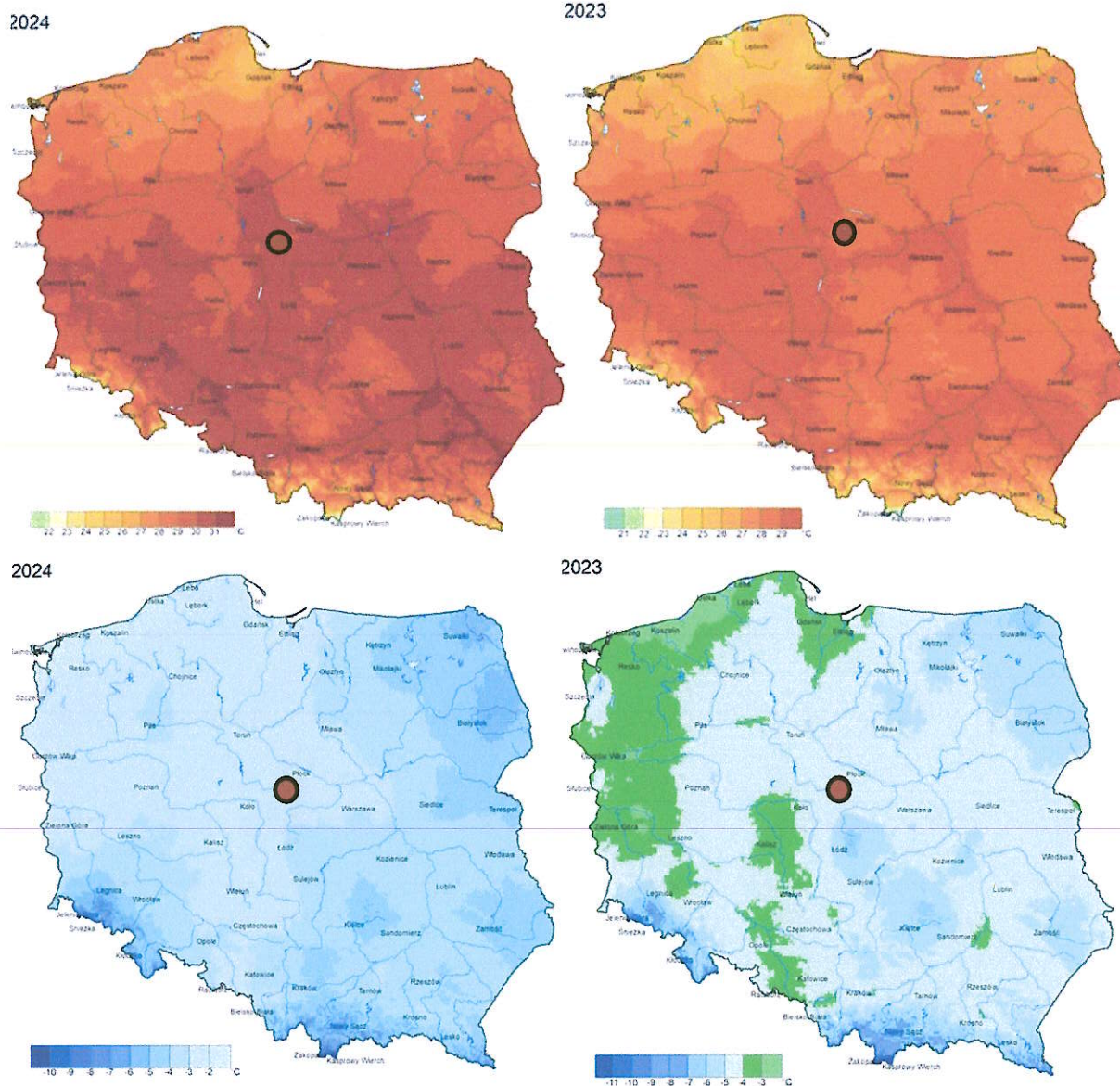
Na poziomie regionalnym problemy te adresowane są poprzez programy ochrony powietrza dla strefy łódzkiej, ukierunkowane na:

- modernizację systemów grzewczych (wymiana kotłów, termomodernizacja),
- rozwój OZE w sektorze komunalno-bytowym,
- ograniczanie emisji z transportu (modernizacja infrastruktury drogowej, organizacja ruchu),
- działania edukacyjne.

Warunki pogodowe

Poniżej zaprezentowano graficznie dane lat 2023-2024 r. i zaznaczono lokalizację gminy Strzelce.

Rysunek 6 Ekstremalne temperatury maksymalne i minimalne w Polsce w latach 2023-2024

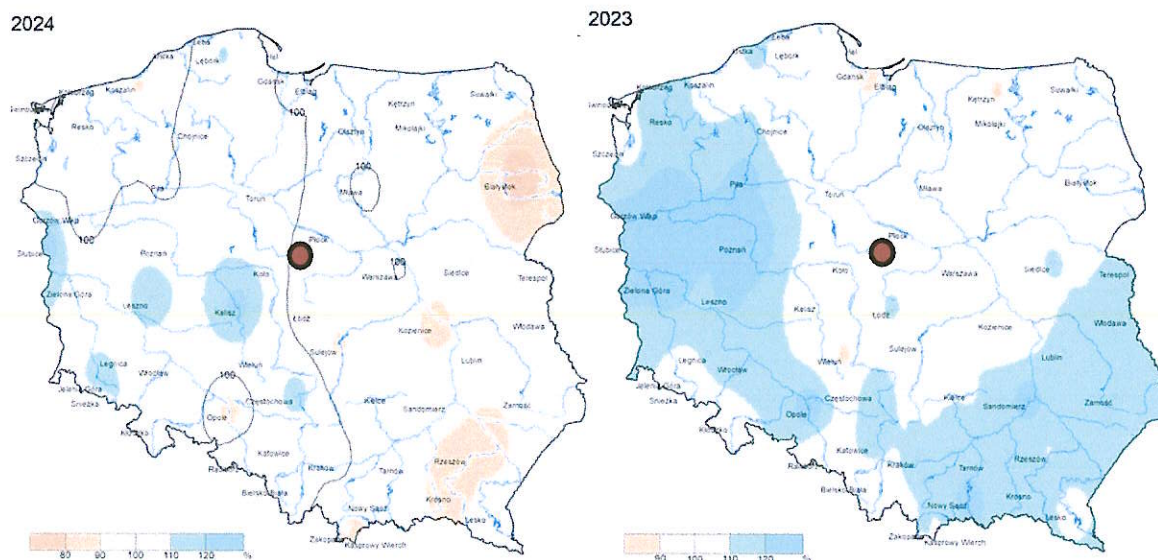

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klimat.imgw.pl

W latach 2023–2024 obszar gminy Strzelce nie należał do regionów notujących rekordy ekstremalnych temperatur w skali kraju, jednak – podobnie jak cała Polska centralna – doświadczał systematycznego wzrostu temperatur średnich, z częstszym występowaniem fal upałów latem oraz łagodniejszych zim z epizodami odwilży. Charakterystyczne są:

- częstsze dni z temperaturą maksymalną $>30^{\circ}\text{C}$ w okresie letnim,
- skracanie okresu zalegania pokrywy śnieżnej,
- łagodniejsze, ale bardziej zmienne zimy.

Rysunek 7 Anomalie sumy opadów w Polsce w latach 2023-2025 r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klimat.imgw.pl

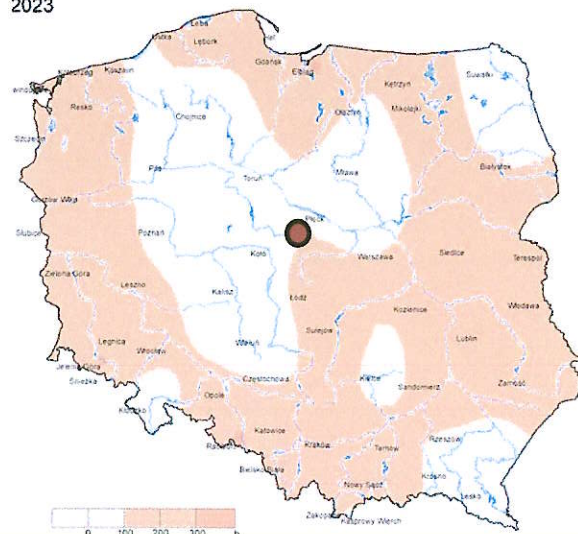
W odniesieniu do sum opadów w latach 2023–2025 gmina Strzelce wpisuje się w obraz centralnej Polski, gdzie obserwuje się dużą zmienność opadów – okresy obniżonych sum (susza atmosferyczno-głębowa) przeplatane są epizodami intensywnych deszczy nawalnych. Dane IMGW-PIB oraz lokalne komunikaty kryzysowe wskazują m.in. na:

- epizody nawałnic w czerwcu i lipcu 2021 r., kiedy na terenie gminy Strzelce odnotowano kilkadziesiąt interwencji straży pożarnej (powalone drzewa, uszkodzone dachy, podtopienia),
- zalanie odcinka drogi krajowej DK 60 na terenie gminy Strzelce w lipcu 2022 r. w wyniku intensywnych opadów,
- powtarzające się ostrzeżenia IMGW o silnych opadach i burzach w sezonach letnich.

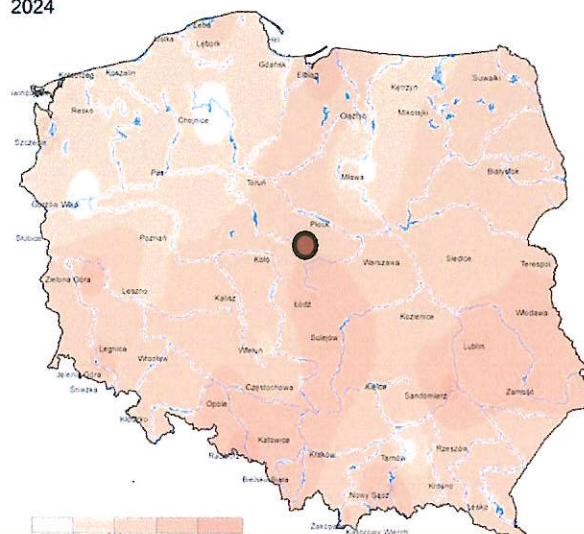
Zjawiska te ilustrują „rozchwianie” reżimu opadowego – obok okresów deficytu opadów pojawiają się krótkotrwałe, ale bardzo intensywne epizody opadowe generujące spływ powierzchniowy, erozję i lokalne podtopienia.

Rysunek 8 Anomalie usłonecznienia w Polsce w latach 2023-2024 r.

2023

2024

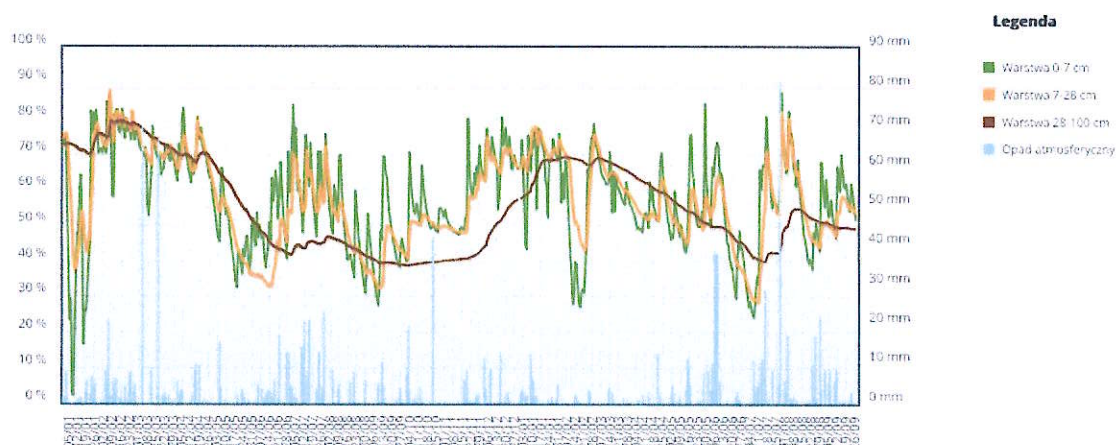
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.klimat.imgw.pl

W latach 2023–2024 w gminie Strzelce nie odnotowano anomalii usłonecznienia odbiegających istotnie od wartości notowanych w skali kraju – długość okresu wegetacyjnego i sezonu wegetacyjnego jest typowa dla Polski środkowej, przy stopniowym wydłużaniu sezonu wegetacyjnego związanym z ociepleniem klimatu.

Jednym z najistotniejszych zagrożeń klimatycznych dla gminy Strzelce są susze glebowe. W oparciu o dane IMGW-PIB (monitoring wilgotności gleby i wskaźnika wilgotności 0–100% w systemie Agrome-teo) można wskazać, że w latach 2023–2024 w powiecie kutnowskim:

- notowano okresowe spadki wilgotności w warstwie przypowierzchniowej gleby (0–7 cm i 7–28 cm) poniżej 30–40%, co oznacza deficyt wody w strefie korzeniowej,
- szczególnie niekorzystne warunki występowały w miesiącach wiosennych (kwiecień–maj) oraz późnoletnich (sierpień),
- epizody intensywnych opadów poprawiały wilgotność gleby krótkotrwale, nie kompensując długookresowego deficytu w głębszych warstwach profilu.

Wykres 26 Wskaźnik wilgotności gleby 0–100% dla powiatu gdańskiego (2024 r.)

Źródło: www.imgw.pl

Na powyższym wykresie widać okresowe spadki wilgotności w warstwie przypowierzchniowej, zwłaszcza w miesiącach wiosennych i późnoletnich, co mogło wskazywać lokalnie na deficyty wody w strefie korzeniowej. Występowanie i skala zjawiska były zmienne w czasie i zróżnicowane regionalnie.

Odnawialne źródła energii

Dokumenty środowiskowe i strategiczne gminy (m.in. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej oraz projekt Strategii Rozwoju gminy Strzelce na lata 2025–2035) wskazują, że odnawialne źródła energii były dotychczas wykorzystywane w ograniczonym stopniu, jednak ich rola systematycznie rośnie.

Charakterystyczne tendencje:

- szybki rozwój mikroinstalacji prosumenckich (głównie fotowoltaika dachowa) w gospodarstwach domowych i rolnych, wspierany programami krajowymi („Mój Prąd”, „Czyste Powietrze”) oraz działaniami informacyjnymi gminy,
- wykorzystanie biomasy (głównie drewna opałowego i słomy) w indywidualnych źródłach ciepła, przy stopniowym zastępowaniu przestarzałych kotłów bardziej efektywnymi urządzeniami,
- rosnące zainteresowanie farmami fotowoltaicznymi wzdłuż korytarzy transportowych (autostrada A1, DK 60) oraz na gruntach o niższej przydatności rolniczej – projekty tego typu wymagają jednak każdorazowo oceny oddziaływania na środowisko i uwzględnienia uwarunkowań krajobrazowych,
- brak funkcjonujących farm wiatrowych na terenie gminy; potencjał energetyki wiatrowej pozostaje ograniczony zarówno przez uwarunkowania przestrzenne (rozproszona zabudowa, korytarze komunikacyjne), jak i przez obowiązujące regulacje odległościowe.

Rozwój OZE traktowany jest jako istotny kierunek poprawy bezpieczeństwa energetycznego gminy, redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza oraz łagodzenia skutków zmian klimatu, zwłaszcza w kontekście wysokiego udziału budownictwa jednorodzinnego i rozproszonego systemu zaopatrzenia w ciepło.

DIAGNOZA

Gmina Strzelce, położona na styku Równiny Kutnowskiej i Wysoczyzny Kłódzkiej, charakteryzuje się równinną, słabo zróżnicowaną rzeźbą terenu, dominacją gleb brunatnych i płowych o stosunkowo wysokiej klasie bonitacyjnej oraz wybitnie rolniczym sposobem użytkowania przy jednocześnie niskiej lesistości. Uwarunkowania te tworzą wysoki potencjał agroekologiczny, ale zwiększają podatność na erozję wietrzną, suszę glebową oraz fragmentację siedlisk.

Zasoby wodne gminy są umiarkowane – wody podziemne w obrębie JCWPd 47 i 63 utrzymują generalnie dobry stan chemiczny i ilościowy, co stanowi ważną przesłankę dla długoterminowego zaopatrzenia w wodę mieszkańców i rolnictwa. Jednocześnie stan wód powierzchniowych (Głogowianka, Słudwia, Przysowa, fragment zlewni Skrzywy Lewej) pozostaje niezadowolający (zły lub umiarkowany), z dominującym wpływem presji rolniczej (biogeny) i przekształceń hydromorfologicznych.

Brak obszarowych form ochrony przyrody w granicach gminy oznacza relatywnie niewielkie formalne ograniczenia inwestycyjne, ale jednocześnie podkreśla konieczność świadomego kształtowania zielonej infrastruktury (zadrzewienia śródpolne, aleje przydrożne, oczka wodne) oraz zachowania powiązań ekologicznych z sąsiednimi obszarami Natura 2000 w dolinach Bzury, Słudwi i Przysowy.

Jako główne presje środowiskowe identyfikuje się:

- niską emisję z sektora komunalno-bytowego (indywidualne źródła ciepła oparte na paliwach stałych),
- zanieczyszczenia obszarowe z rolnictwa (ładunek biogenów do cieków powierzchniowych),
- niską lesistość i stopniowe „stepowienie” krajobrazu rolniczego,
- rosnącą częstość zjawisk ekstremalnych – nawałnic i intensywnych opadów prowadzących do lokalnych podtopień (w tym epizody na DK 60), a równocześnie okresowych susz glebowych wpływających na plonowanie roślin.

Klimat lokalny pozostaje umiarkowany, typowy dla Polski środkowej, ale coraz wyraźniej zaznaczają się efekty zmian klimatu – wzrost temperatur średnich, częstsze fale upałów, krótkotrwałe, lecz inten-

sywne epizody opadowe oraz wydłużenie sezonu wegetacyjnego przy jednoczesnym większym ryzyku suszy glebowej. Rozwój odnawialnych źródeł energii (głównie mikroinstalacje fotowoltaiczne) nabiera tempa, stanowiąc potencjał poprawy bilansu energetycznego gminy i jakości powietrza w perspektywie kolejnych lat, pod warunkiem równoległego ograniczania emisji z tradycyjnych źródeł ciepła i z transportu.

1.5 Analiza potencjału jakości życia w gminie i wyniki badania ankietowego

Na potrzeby opracowania przedmiotowej Strategii przeprowadzono badanie ankietowe (dalej Badanie ankietowe) mające na celu zbadanie potencjału jakości życia w gminie. Badanie ankietowe obejmowało ocenę następujących kwestii:

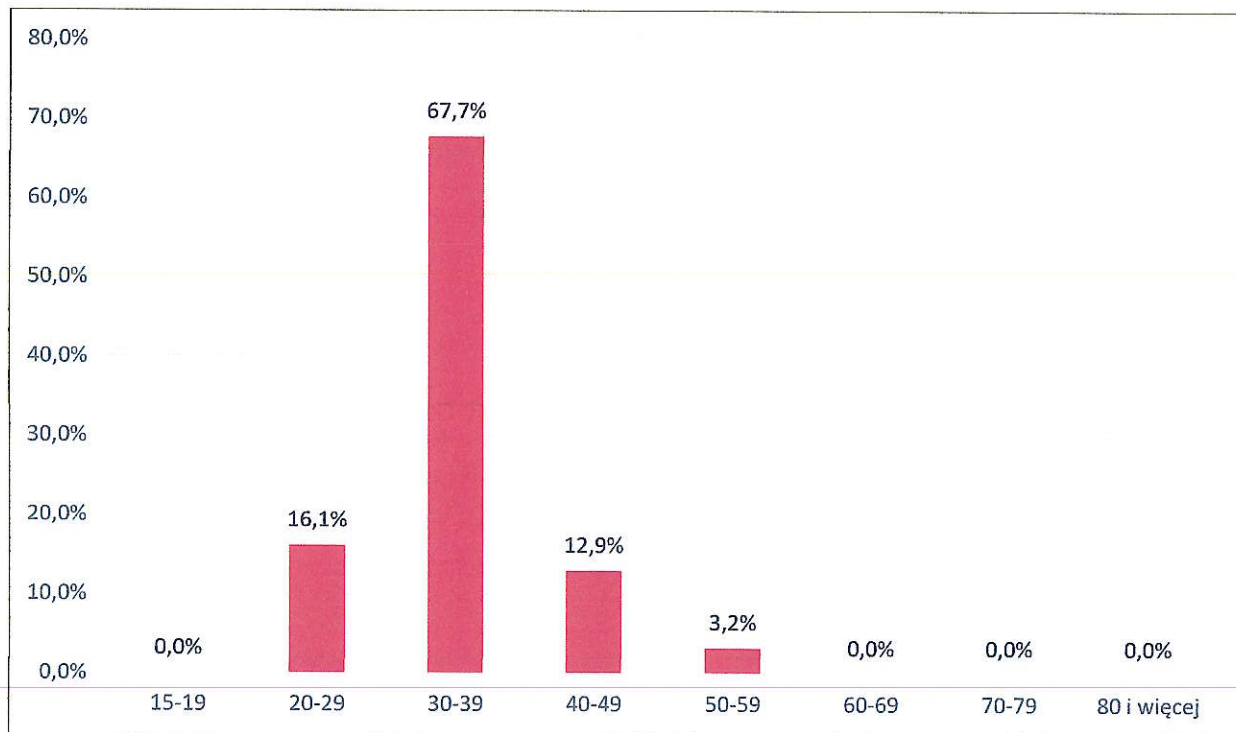
- ogólny standard życia,
- dostępność usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści),
- dostępność domów opieki i klubów seniora,
- poziom bezpieczeństwa publicznego,
- atrakcyjność oferty kulturalnej,
- dostępność świetlic wiejskich,
- oferta sportowo-rekreacyjna,
- dostępność mieszkań,
- dostępność żłobków i przedszkoli,
- poziom edukacji,
- dostępność do pozaszkolnej oferty edukacyjnej,
- poziom usług pomocy społecznej,
- poziom rozwiązywania problemów społecznych,
- poziom zarządzania w sytuacjach kryzysowych,
- dostępność komunikacyjna gminy,
- stan infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów),
- dostęp i stan podstawowych mediów,
- ceny nieruchomości,
- poziom dochodów mieszkańców,
- możliwość podjęcia/zmiany pracy,
- dostęp do nowoczesnych technologii (internet),
- czystość, porządek, estetyka gminy,
- poziom tożsamości lokalnej mieszkańców,
- poziom aktywności społecznej,
- lokalny patriotyzm, dziedzictwo i kultura,
- jakość usług administracji publicznej,
- poczucie życzliwości społecznej wśród mieszkańców,
- możliwość prowadzenia działalności gospodarczej,
- warunki dla rolnictwa, prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego,
- atrakcyjność inwestycyjna gminy,
- poziom oferty turystycznej (ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, szlaki piesze i rowerowe, obszary chronione, zabytki),
- jakość terenów rekreacyjnych (parki, promenada, mała architektura),
- poziom bazy turystycznej i wypoczynkowej (hotele, agroturystyka, pola biwakowe),
- stan środowiska naturalnego,
- poziom wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy,

- lokalne produkty, wyroby, usługi, z których znana jest gmina.

Przyjęto następujące oceny: bardzo źle, źle, średnio, dobrze i bardzo dobrze.

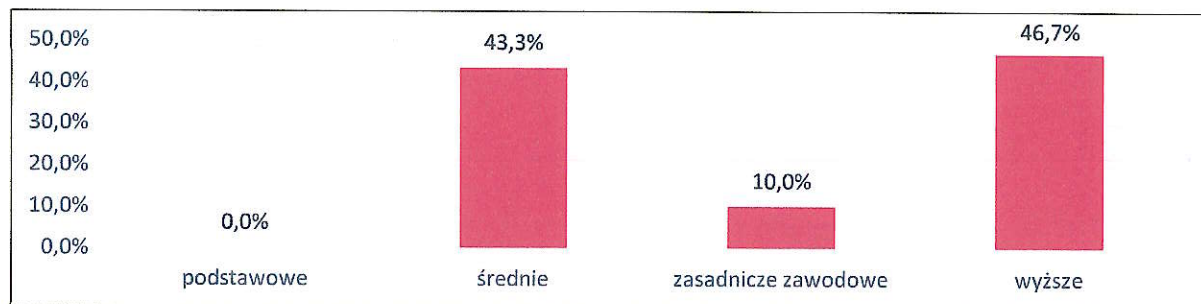
Poniżej przedstawiono dane (% odpowiedzi) w podziale na wiek, wykształcenie i status na rynku pracy ankietowanych osób.

Wykres 27 Liczba ankietowanych w podziale na wiek

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

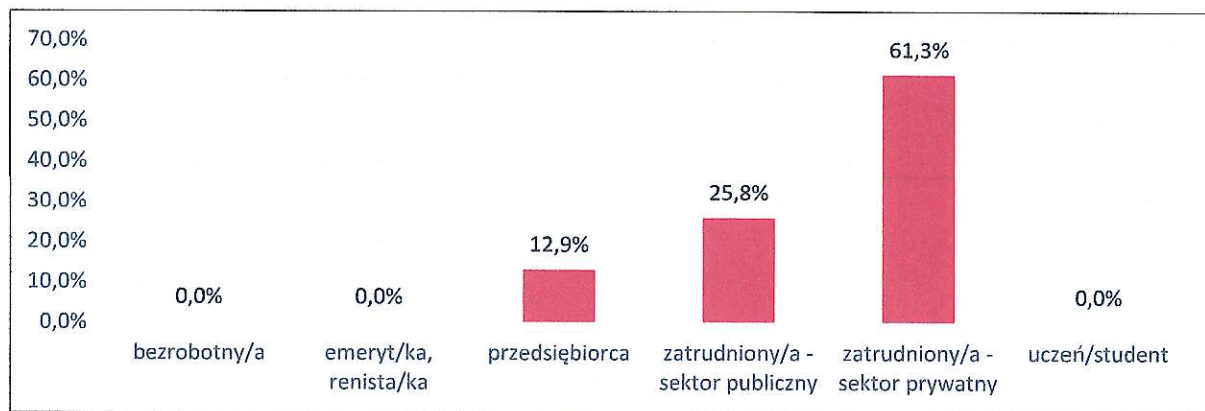
Wykres 28 Liczba ankietowanych z podziałem na wykształcenie

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

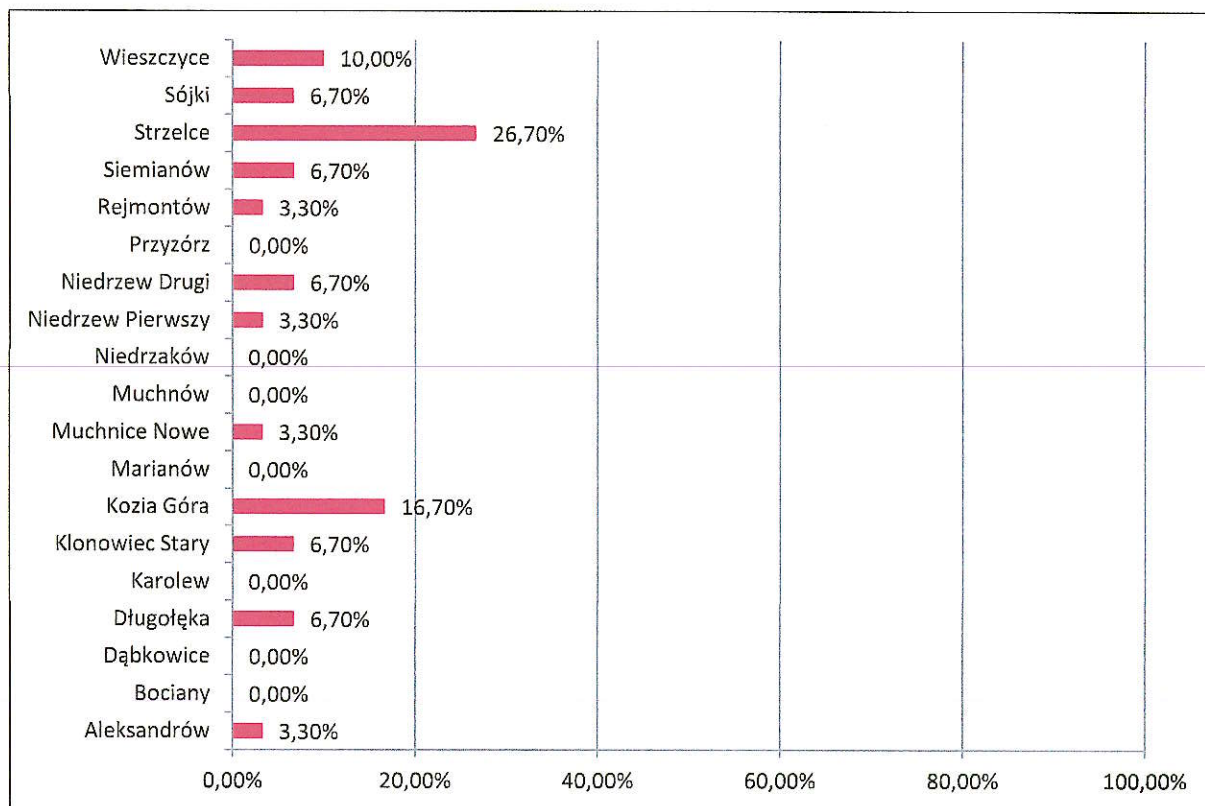
Wykres 29 Liczba ankietowanych w podziale na status na rynku pracy

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 30 Ankietowani według miejsca zamieszkania

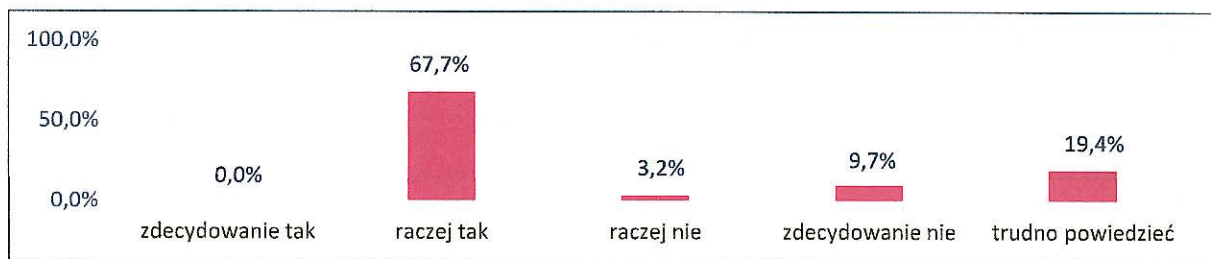

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wśród ankietowanych przeważały osoby w wieku 30-39 lat, z wykształceniem wyższym i zatrudnione w sektorze prywatnym.

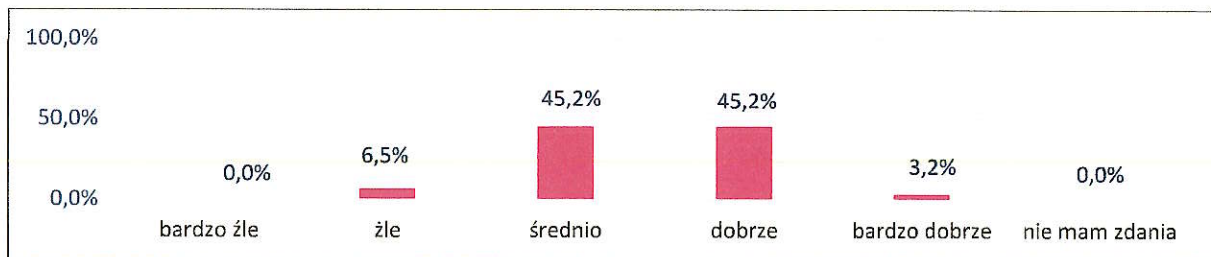
Poniżej przedstawiono graficzne podsumowanie badania ankietowego (kolorem ■ oznaczono najczęstsze odpowiedzi).

Wykres 31 Odpowiedzi mieszkańców na pytanie: „Czy gmina Strzelce jest dobrym miejscem do życia?” – wyniki badania ankietowego

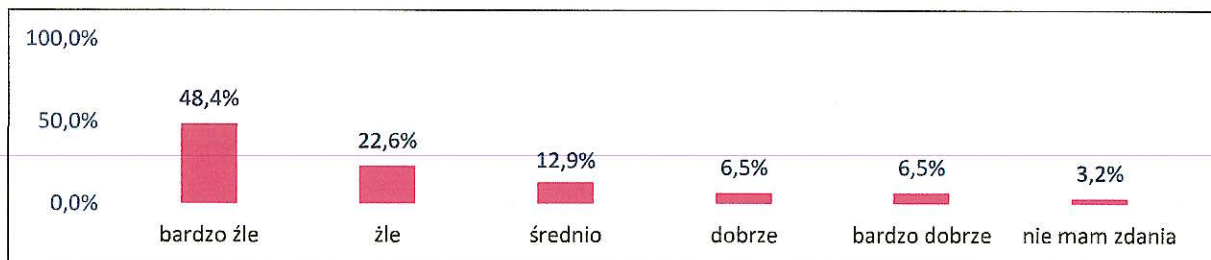
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 32 Ocena ogólnego standardu życia – wyniki badania ankietowego

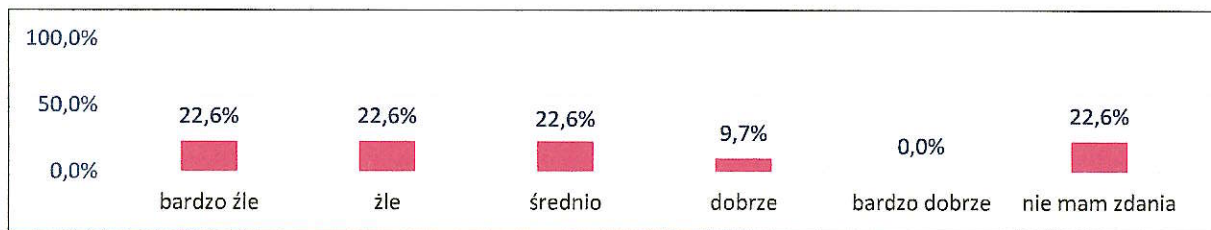
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 33 Ocena dostępności usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści) – wyniki badania ankietowego

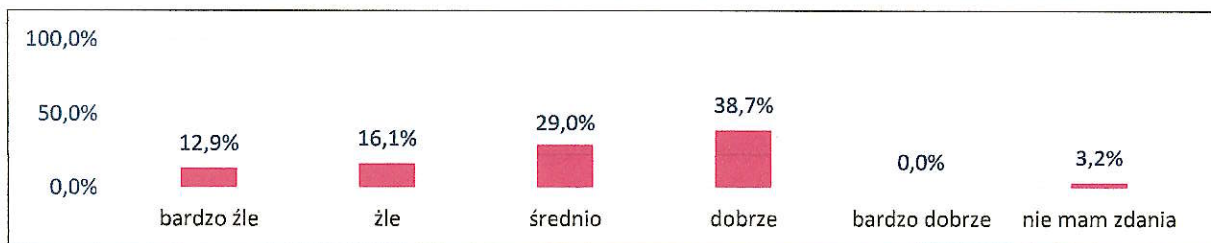
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 34 Ocena poziomu dostępności domów opieki i klubów seniora – wyniki badania ankietowego

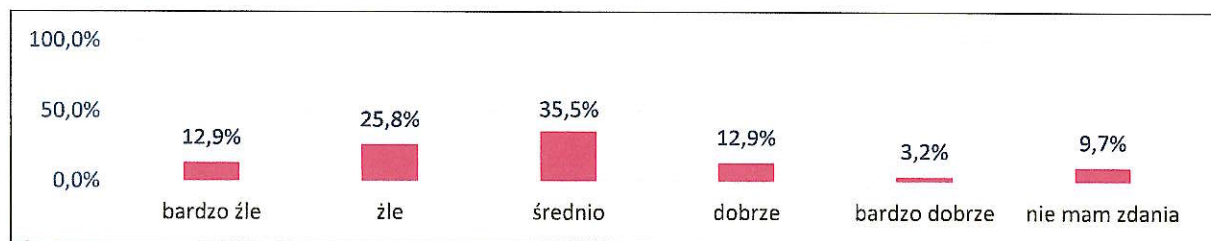
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 35 Ocena poziomu bezpieczeństwa publicznego – wyniki badania ankietowego

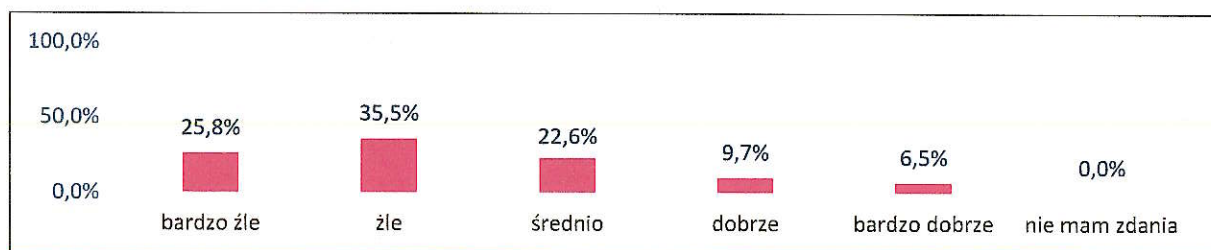
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 36 Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej – wyniki badania ankietowego

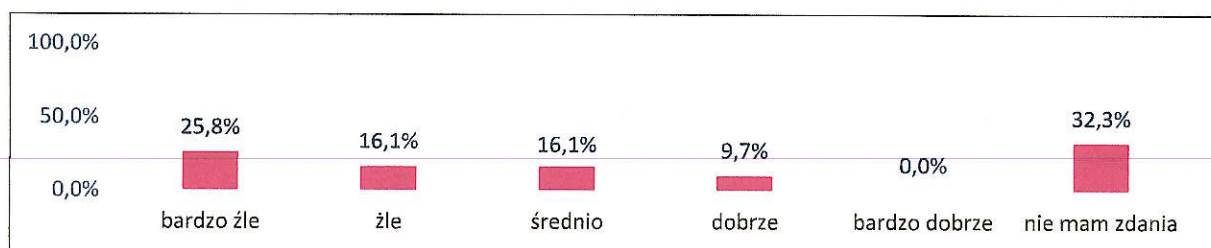
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 37 Ocena oferty sportowo-rekreacyjnej – wyniki badania ankietowego

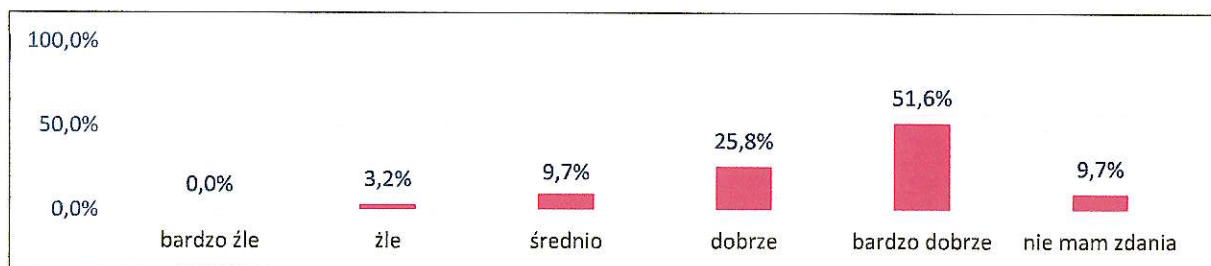
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 38 Ocena dostępności mieszkań – wyniki badania ankietowego

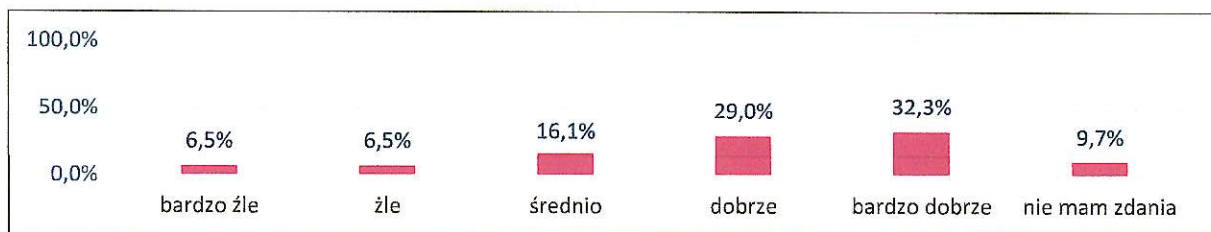
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 39 Ocena dostępności żłobków i przedszkoli – wyniki badania ankietowego

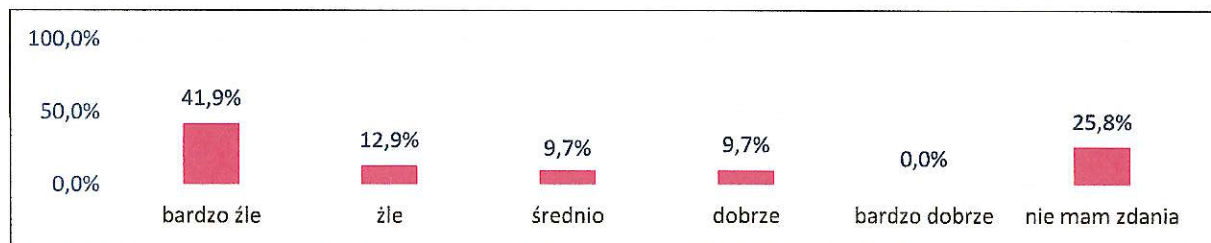
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 40 Ocena poziomu edukacji – wyniki badania ankietowego

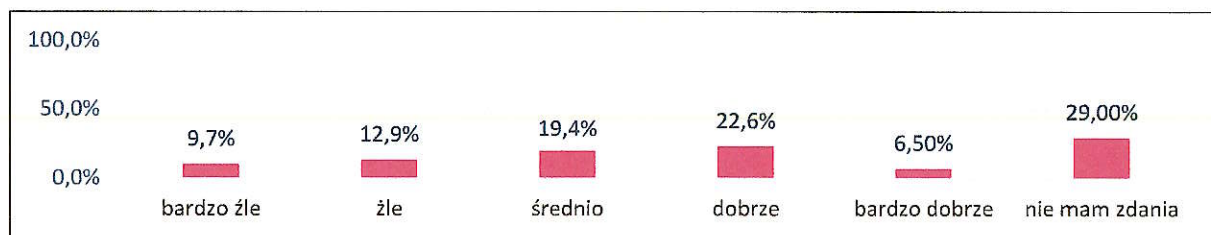
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 41 Ocena dostępności do pozaszkolnej oferty edukacyjnej – wyniki badania ankietowego

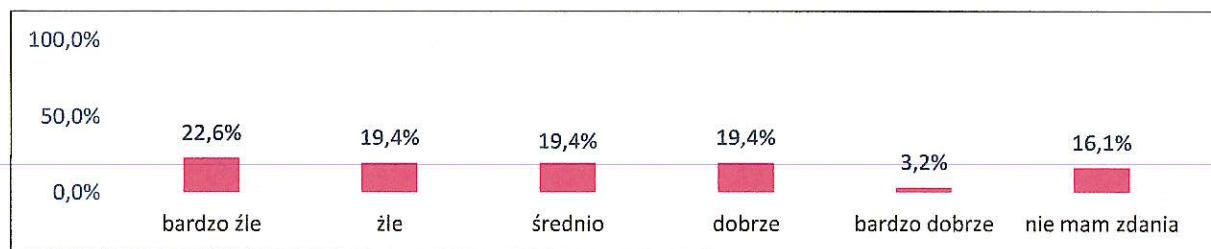
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 42 Ocena poziomu usług pomocy społecznej – wyniki badania ankietowego

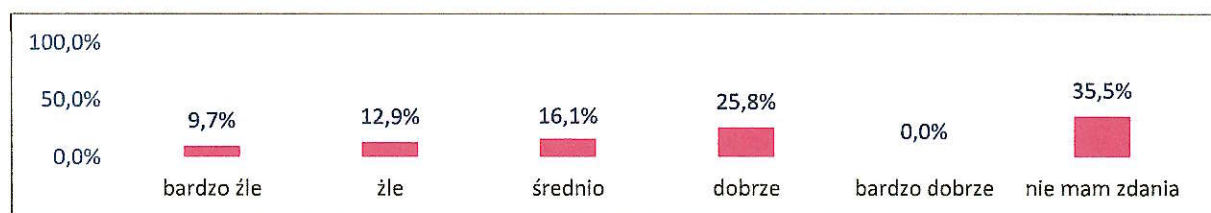
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 43 Ocena poziomu rozwiązywania problemów społecznych – wyniki badania ankietowego

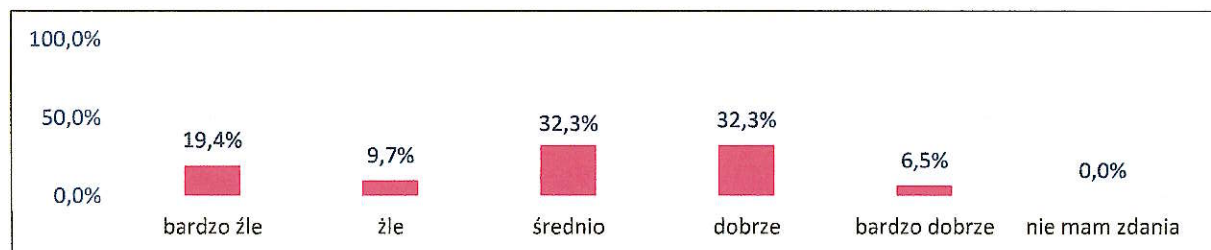
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 44 Ocena poziomu zarządzania w sytuacjach kryzysowych – wyniki badania ankietowego

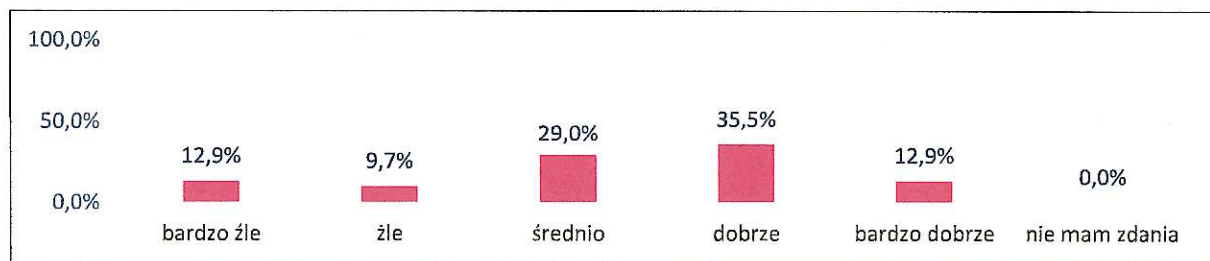
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 45 Ocena poziomu dostępności komunikacyjnej gminy – wyniki badania ankietowego

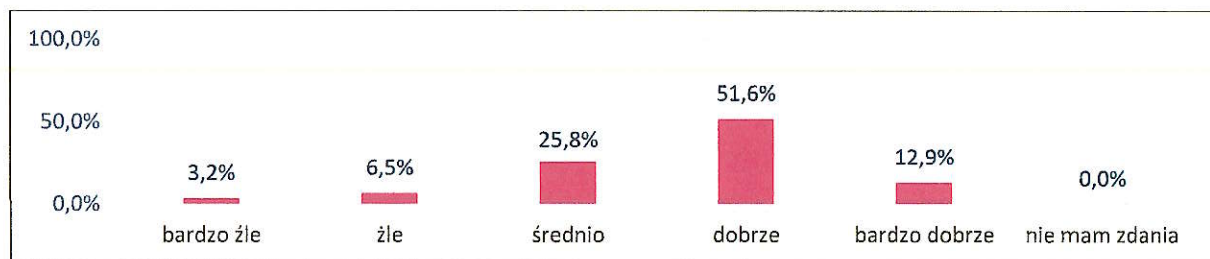
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 46 Ocena stanu infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów) – wyniki badania ankietowego

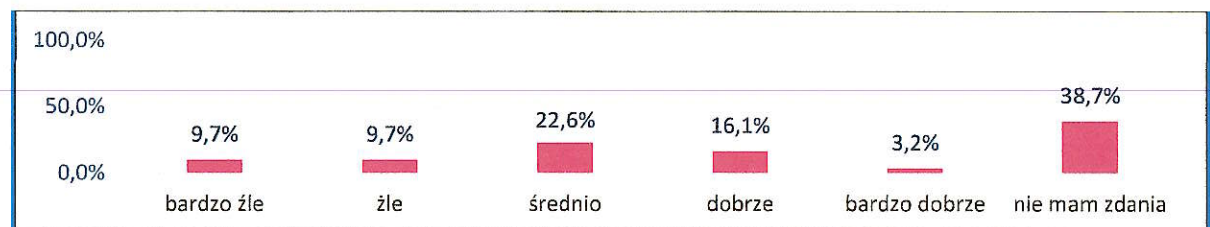
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 47 Ocena dostępu i stanu podstawowych mediów (wodociągi, kanalizacja) – wyniki badania ankietowego

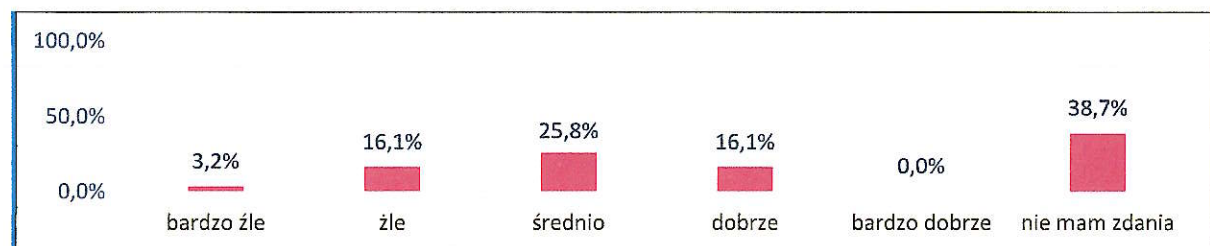
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 48 Ocena cen nieruchomości – wyniki badania ankietowego

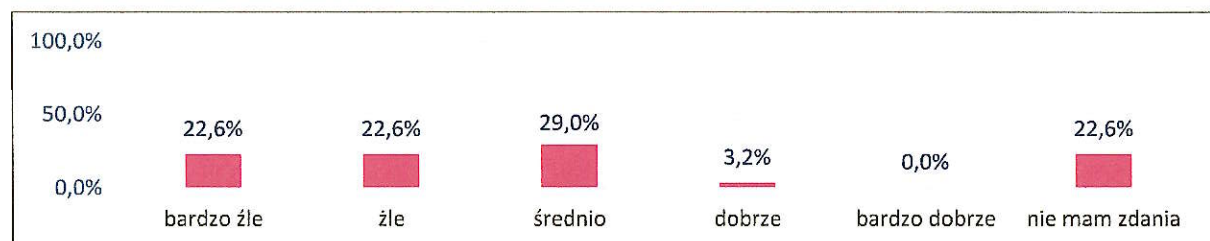
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 49 Ocena poziomu dochodów mieszkańców – wyniki badania ankietowego

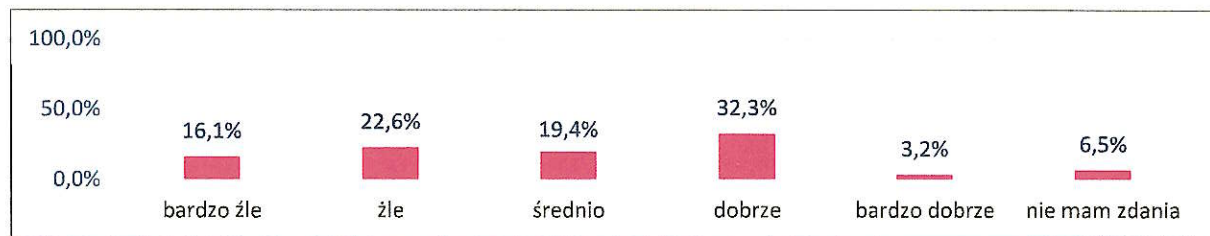
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 50 Ocena możliwości podjęcia/zmiany pracy – wyniki badania ankietowego

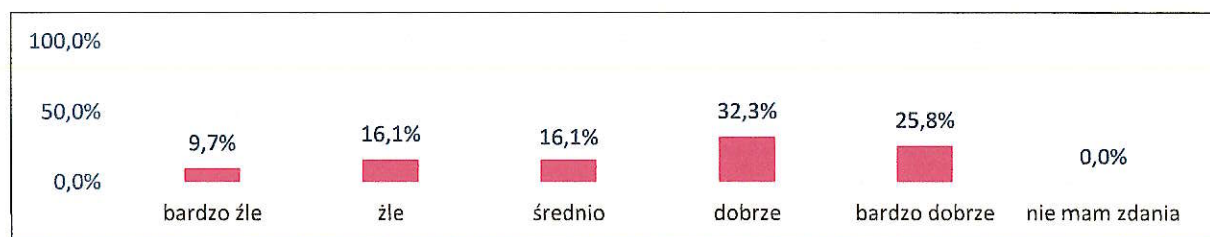
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 51 Dostęp do nowoczesnych technologii (internet) – wyniki badania ankietowego

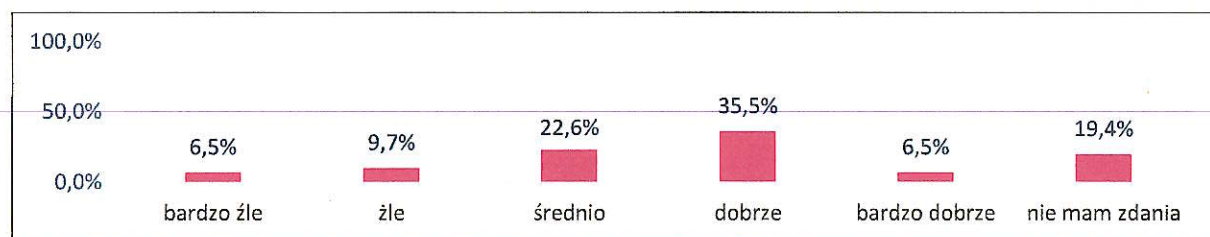
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 52 Ocena czystości, porządku, estetyki gminy – wyniki badania ankietowego

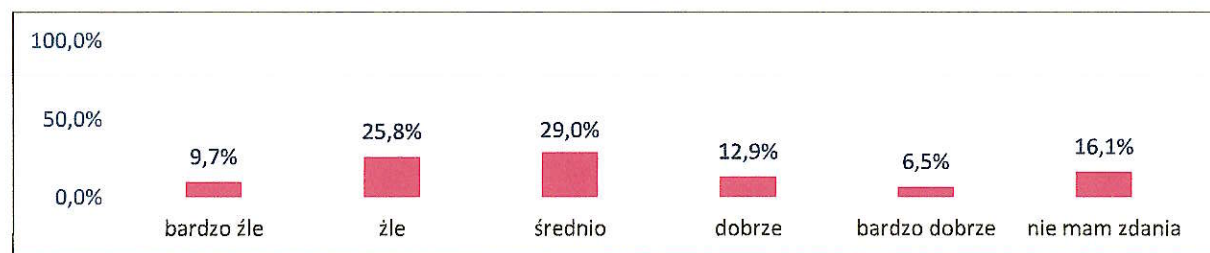
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 53 Ocena poziomu tożsamości lokalnej mieszkańców – wyniki badania ankietowego

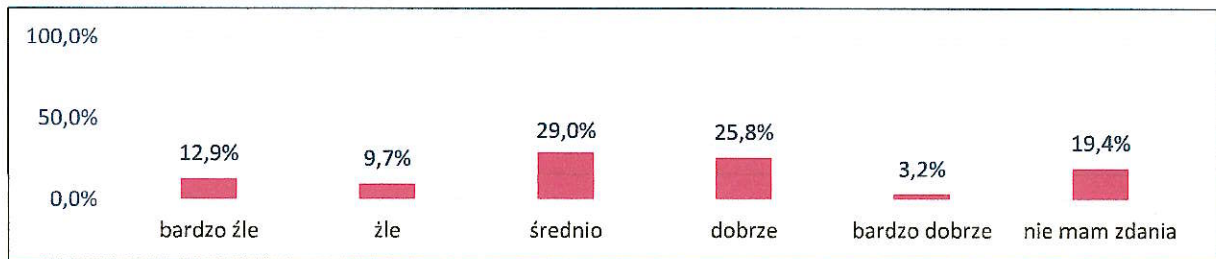
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 54 Ocena poziomu aktywności społecznej – wyniki badania ankietowego

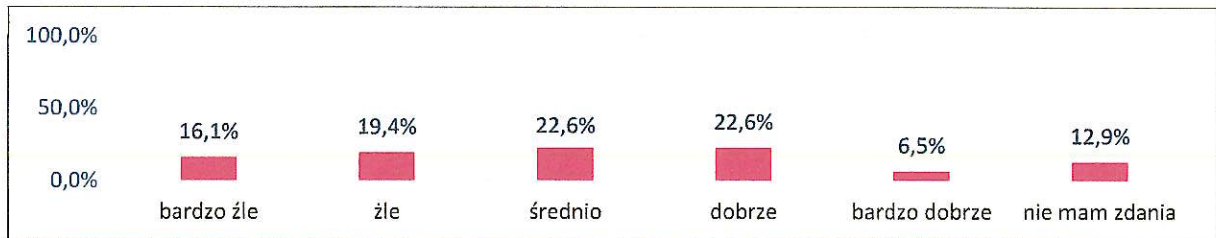
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 55 Ocena poziomu lokalnego patriotyzmu, dziedzictwa i historii – wyniki badania ankietowego

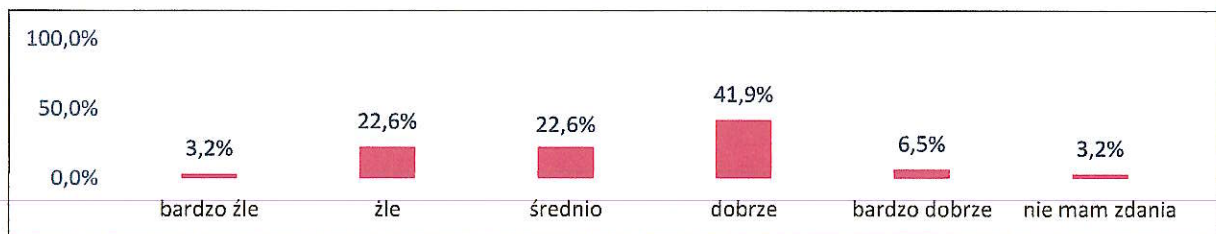
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 56 Ocena jakości usług administracji publicznej – wyniki badania ankietowego

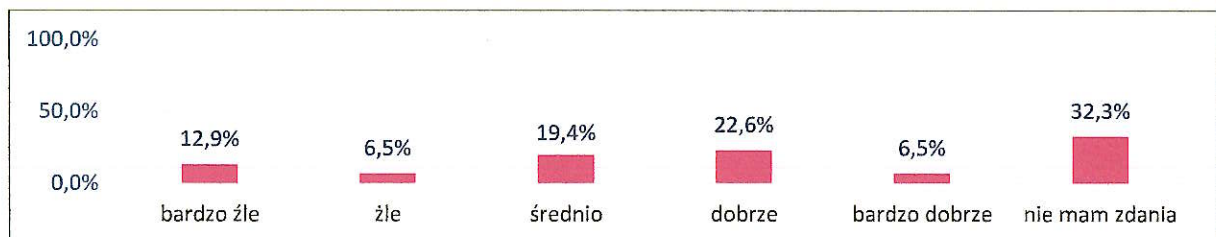
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 57 Ocena życzliwości społecznej wśród mieszkańców – wyniki badania ankietowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 58 Ocena możliwości prowadzenia działalności gospodarczej – wyniki badania ankietowego

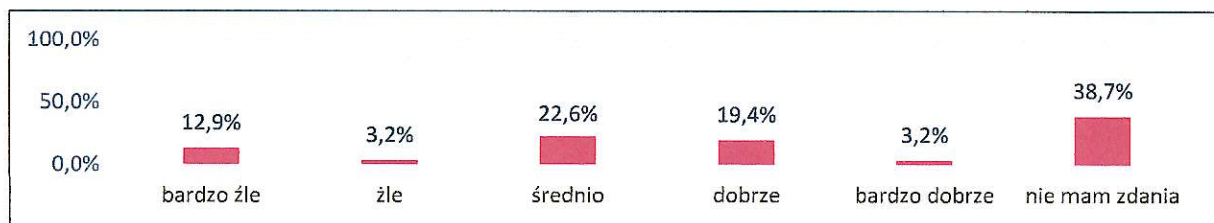
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 59 Ocena warunków dla rolnictwa, prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego – wyniki badania ankietowego

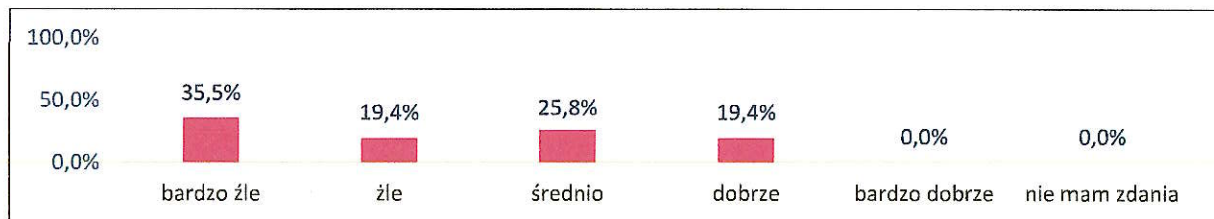
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 60 Ocena atrakcyjności inwestycyjnej gminy – wyniki badania ankietowego

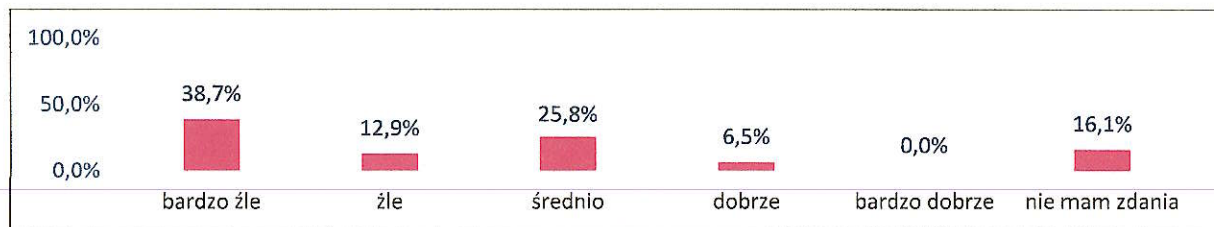
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 61 Ocena poziomu oferty turystycznej (ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, szlaki piesze i rowerowe, obszary chronione, zabytki) – wyniki badania ankietowego

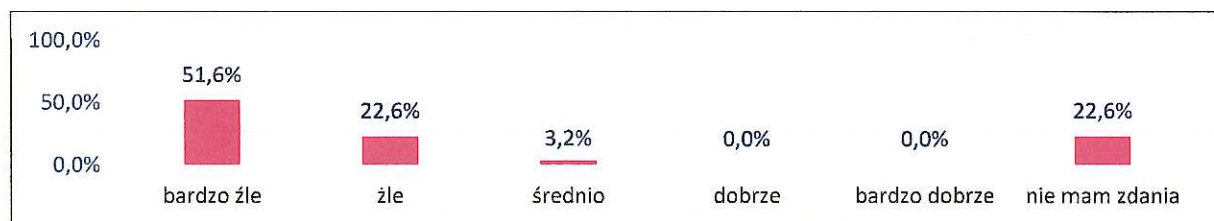
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 62 Ocena jakości terenów rekreacyjnych (parki promenada, mała architektura) – wyniki badania ankietowego

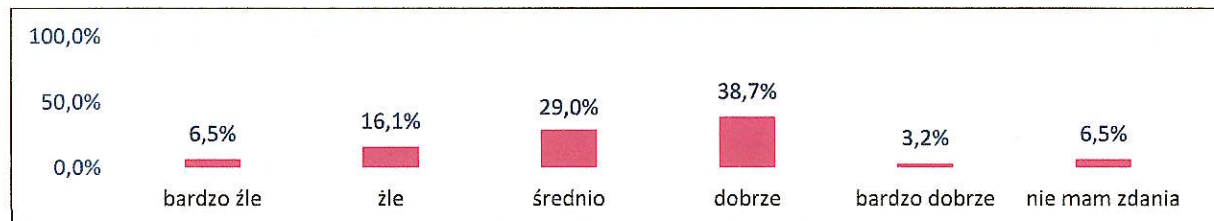
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 63 Ocena poziomu bazy turystycznej i wypoczynkowej (hotele, agroturystyka, pola biwakowe) – wyniki badania ankietowego

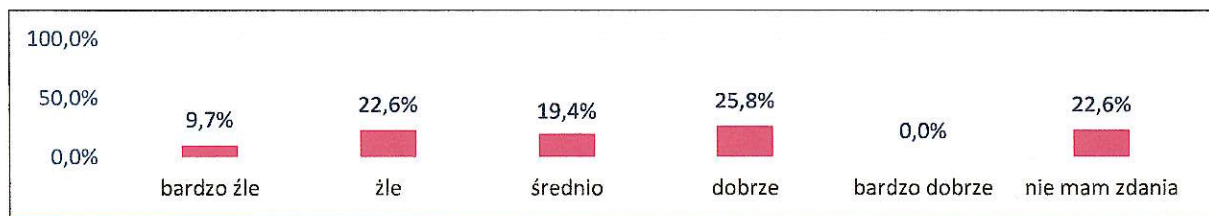
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 64 Ocena stanu środowiska naturalnego – wyniki badania ankietowego

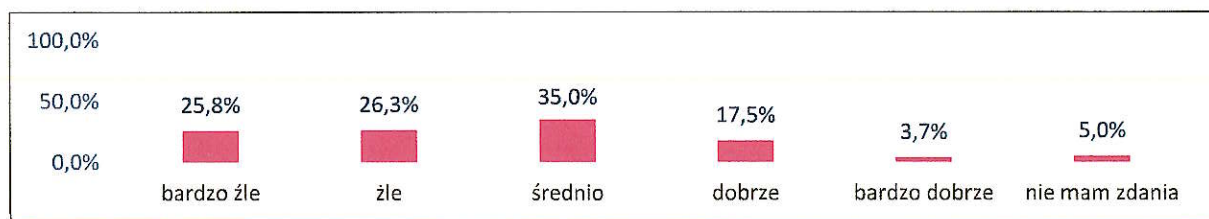
Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 65 Ocena poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy – wyniki badania ankietowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Wykres 66 Ocena lokalnych produktów, wyrobów usług, z których znana jest gmina – wyniki badania ankietowego

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Tabela 19 Przedsięwzięcia wskazane przez mieszkańców gminy w badaniu ankietowym, które są najpilniejsze w celu poprawy warunków życia i zachęcenia mieszkańców do pozostania w gminie lub powrotu do niej

PRZEDSIĘWZIĘCIE	% ODPOWIEDZI
Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki)	26,3
Tworzenie nowych miejsc pracy	77,5
Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia	51,2
Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju gospodarstw rolnych	37,5
Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.	36,3
Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań	35
Aktywniejsza polityka prorodzinna: realne wsparcie dla rodzin, dzieci, matek (przedszkola, żłobki, itp.)	28,7
Podniesienie, jakości i poszerzenie oferty usług komunalnych (czystość, woda, odpady komunalne, itp.)	18,8
Pełniejsze włączenie mieszkańców w procesy planowania, decydowania i zarządzania samorządowego	32,5
Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej: chodniki, przystanki, ścieżki, rowerowe, obiekty sportowe	46,3
Stworzenie przez samorząd oferty dla młodych: stypendia, granty, staże, ulgi, inkubatory, doradztwo zawodowe	42,5
Poprawa warunków środowiskowych: więcej zieleni, czystość powietrza, jezior, rzek, itd.	31,3
Zwiększenie atrakcyjności (oferty) turystycznej	35
Lepsza promocja miejscowości i regionu, budowanie marki, prestiżu, do-	43,8

brych skojarzeń	
Budowanie lokalnego patriotyzmu, tożsamości, dumy z lokalnej historii, kultury, integrowanie wokół lokalnych wartości	21,3
Poprawa bezpieczeństwa (drogowego, epidemiologicznego, ograniczenie przestępczości, itp.)	17,5
Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego	58,8
Lepsze planowanie i zagospodarowanie przestrzenne	31,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie Badania ankietowego

Ocena funkcjonowania gminy przez mieszkańców

Mieszkańcy postrzegają gminę jako miejsce umiarkowanie dobre do życia – doceniają codzienny standard funkcjonowania, choć nie wskazują na jednoznaczny wysoki poziom jakości. Najlepiej oceniane są usługi związane z wychowaniem i edukacją najmłodszych – opieka przedszkolna i poziom nauczania w szkołach postrzegane są jako mocna strona. Równocześnie jednak wyraźnie brakuje atrakcyjnej oferty pozaszkolnej dla dzieci i młodzieży oraz dobrze rozwiniętej oferty wsparcia seniorów.

Na tle innych sfer bardzo źle oceniona została dostępność usług zdrowotnych. Ochrona zdrowia jawi się jako obszar problemowy, wymagający pilnej poprawy. Z kolei bezpieczeństwo i dostęp do usług administracyjnych oceniane są przeciętnie – nie budzą poczucia kryzysu, ale wskazują na potrzebę podniesienia standardów i lepszej komunikacji z mieszkańcami.

W zakresie infrastruktury technicznej gmina ma mocne atuty – szczególnie w obszarze zaopatrzenia w wodę i kanalizacji. Stan dróg i dostępność komunikacyjna postrzegane są jako przeciętne, a problematyczna pozostaje dostępność mieszkań. Równocześnie mieszkańcy dostrzegają poprawę w estetyce przestrzeni publicznej, co wzmacnia pozytywny obraz gminy.

Największym deficytem okazuje się lokalny rynek pracy. Możliwości znalezienia lub zmiany zatrudnienia oceniane są jako słabe, podobnie jak atrakcyjność inwestycyjna czy rozpoznawalność lokalnych produktów. To pokazuje, że gospodarka gminy nie jest jeszcze czynnikiem przyciągającym i wymaga wsparcia.

Słabo oceniona jest także oferta spędzania wolnego czasu – zarówno kultura, sport, jak i turystyka oraz baza rekreacyjna są postrzegane jako niewystarczające. Środowisko naturalne oceniane jest raczej dobrze, ale świadomość i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii pozostają ograniczone. W sferze społecznej dostrzegana jest życzliwość i otwartość mieszkańców, lecz przy jednoczesnym niskim poziomie aktywności obywatelskiej i słabym zakorzenieniu lokalnej tożsamości.

Priorytety rozwojowe – poparcie dla przedsięwzięć

W pytaniu o najważniejsze kierunki rozwoju mieszkańcy najczęściej wskazywali na potrzebę tworzenia nowych miejsc pracy. Zdecydowanie dominuje oczekiwanie, że gmina zapewni warunki do stabilnego zatrudnienia i rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Wysoko oceniono również potrzebę budowania atrakcyjnej oferty kulturalnej i rekreacyjnej oraz rozbudowy infrastruktury miejskiej, w tym chodników, tras rowerowych, obiektów sportowych i przestrzeni publicznych. Istotne znaczenie przypisano także działaniom skierowanym do młodych mieszkańców – programom stypendialnym, stażom czy inkubatorom przedsiębiorczości – oraz lepszej promocji gminy i budowie jej marki. W drugiej kolejności wskazywano na wsparcie rolnictwa, poprawę dostępności mieszkań, rozwój turystyki, dbałość o środowisko i planowanie przestrzenne. Najmniej istotne z perspektywy ankietowa-

nych były kwestie bezpieczeństwa, usług komunalnych i polityki prorodzinnej – obszary te nie są dziś postrzegane jako palący problem.

DIAGNOZA

Analiza wyników pokazuje spójny obraz: mieszkańcy są umiarkowanie zadowoleni z codziennego standardu życia, ale wskazują na wyraźne słabości w obszarze zdrowia, oferty spędzania czasu wolnego i lokalnego rynku pracy. Jednocześnie oczekują, że gmina skoncentruje swoje działania na tworzeniu miejsc pracy, wsparciu przedsiębiorczości oraz budowaniu atrakcyjnej infrastruktury i oferty kulturalno-rekreacyjnej. Wyniki oceny funkcjonowania gminy i wskazania priorytetów wzajemnie się uzupełniają. Z jednej strony ujawniają braki (słaba opieka zdrowotna, ograniczona oferta dla młodych, deficyt turystyki i sportu, niski poziom aktywności społecznej), z drugiej – pokazują kierunki, w których mieszkańcy chcą zmian (zatrudnienie, infrastruktura, kultura, wsparcie młodych i promocja gminy). W efekcie powstaje wyraźny mandat społeczny: strategia powinna koncentrować się na rozwoju gospodarczym i poprawie jakości życia po pracy, z jednoczesnym budowaniem wizerunku gminy przyjaznej młodym mieszkańcom i inwestorom.

1.6 Wnioski z diagnozy

Na podstawie diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Strzelce w przedmiotowym punkcie zaprezentowano wnioski z ww. analiz. Wnioski zostały zdefiniowane w układzie przedstawionym poniżej.

Rysunek 9 Struktura wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Strzelce

Źródło: opracowanie własne

Poniżej zaprezentowano wnioski z diagnozy sytuacji w gminie Strzelce zgodnie z powyższym układem w podziale na sferę społeczną, gospodarczą, przestrzenną i klimatyczno-środowiskową.

Tabela 20 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej gminy Strzelce

SFERA SPOŁECZNA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Malejąca liczba mieszkańców i migracja młodych ludzi	Zintensyfikowanie działań zachęcających do osiedlania się rodzin na terenie gminy, rozbudowa infrastruktury na terenach przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe
Rozwinięta współpraca Gminy z innymi jednostkami	Dalszy rozwój działalności Gminy w partnerstwach, związkach, stowarzyszeniach itp.
Starzejące się społeczeństwo	Prowadzenie działań zachęcających mieszkańców do zakładania rodzin i osiedlania się rodzin na terenie gminy
Sieć szkół publicznych odpowiednia do potrzeb gminy	Modernizacja i doposażenie placówek oświatowych, realizacja programów edukacyjnych

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

Zapewniona podstawowa opieka zdrowotna	Dalsza działalność przychodni i aptek, z jednoczesnym podniesieniem poziomu usług i standardów świadczonej podstawowej opieki zdrowotnej.
Brak specjalistycznej opieki zdrowotnej	Rozszerzenie oferty zdrowotnej
Rosnąca aktywność organizacji pozarządowych	Aktywizacja mieszkańców w kwestii społeczeństwa obywatelskiego, współpraca Gminy i sołectw z organizacjami pozarządowymi
Wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego – stosunkowo mała liczba stwierdzonych przestępstw	Działania edukacyjne na rzecz piętnowania zachowań łamiących normy społeczne
Rozwinięta baza kulturalna	Utrzymanie stanu obiektów kulturowych, realizacja programów grantowych w obszarze kultury
Rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna	Dalsza rozbudowa i modernizacja bazy sportowej m.in. o strefy aktywności (np. siłownie zewnętrzne, place zabaw, boiska) na terenie gminy
Występujące problemy społeczne	Realizacja programów zapobiegania i rozwiązywania problemów społecznych, aktywizacja osób starszych i ich integracja społeczna
Odpowiednie zarządzanie kryzysowe	Dalsza realizacja planów i działań związanych z zarządzaniem kryzysowym

Źródło: opracowanie własne

Tabela 21 Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej gminy Strzelce

SFERA GOSPODARCZA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Wzrost przedsiębiorczości w gminie	Dalsze działania mające na celu wspieranie prowadzenia działalności gospodarczej w gminie
Utrzymujący się poziom bezrobocia	Pozyskiwanie nowych inwestorów
Stabilna sytuacja finansowa gminy	Racjonalne gospodarowanie środkami publicznymi
Poziom zamożności najwyższy spośród gmin powiatu kutnowskiego	Podejmowanie dalszych działań w celu pozyskania inwestorów, dalsza aktywizacja przedsiębiorcza mieszkańców
Zatrudnienie oparte o sektor publiczny	Pozyskiwanie nowych inwestorów
Brak zakładów oddziałujących negatywnie na środowisko	Monitoring działalności gospodarczej pod kątem oddziaływania na środowisko
Warunki do rozwoju agroturystyki	Wspieranie inicjatyw przedsiębiorczych, tworzenie warunków infrastrukturalnych i administracyjnych do rozwoju branż
Brak inkubatorów przedsiębiorczości i ofert inwestycyjnych	Podjęcie działań wspierających rozwój przedsiębiorczości w gminie

Źródło: opracowanie własne

Tabela 22 Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej gminy Strzelce

SFERA PRZESTRZENNA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Dogodne połączenie komunikacyjne względem ośrodków miejskich wyższego rzędu (Kutno, Łódź)	Modernizacja dróg, zapewnienie transportu zbiorowego z dużymi ośrodkami miejskimi
Mała liczba dróg rowerowych	Budowa dróg rowerowych
Jakość dróg wymagająca niewielkich modernizacji	Dalsza modernizacja istniejących dróg i infrastruktury towarzyszącej
Zasoby kulturowe o stosunkowo wysokiej atrakcyjności turystycznej	Pielegnowanie zasobów kulturowych jako lokalnych zabytków
Brak systemu ciepłowniczego	Modernizacja systemów grzewczych na mniej emisyjne
Marginalny zasięg sieci gazowej	Inwestycje w źródła ciepła oparte o OZE
Ograniczona sieć kanalizacyjna	Modernizacja i rozbudowa sieci kanalizacji
Rozbudowana sieć wodociągowa	Dalsza modernizacja i rozbudowa sieci wodociągowej
Uregulowana gospodarka odpadami	Modernizacja PSZOK
Funkcjonujące oczyszczalnie ścieków	Bieżąca modernizacja oczyszczalni ścieków
Funkcjonująca linia kolejowa	Wykorzystanie połączeń kolejowych, działania na rzecz uruchomienia przewozów pasażerskich, integracja transportu kolejowego i autobusowego
Wciąż niski wskaźnik dostępności mieszkań	Przeznaczanie terenów pod budownictwo mieszkaniowe,

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

	pozyskiwanie inwestorów
Nierozwinięta infrastruktura turystyczna	Budowa miejsc o przeznaczeniu turystycznym i okoturystycznym
Dobry stan i parametry sieci elektroenergetycznej i teleinformatycznej	Bieżąca konserwacja sieci elektroenergetycznej, modernizacja sieci do wysokich parametrów
Estetyka przestrzeni publicznej na zadowalającym poziomie	Dalsze prace pielęgnacyjne, edukacja mieszkańców
Bogate zasoby kulturowe	Bieżąca renowacja obiektów zabytkowych, budowanie oferty turystycznej opartej o zabytki
Niewystarczające środki na renowację obiektów zabytkowych	Pozyskiwanie finansowania

Źródło: opracowanie własne

Tabela 23 Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej gminy Strzelce

SFERA KLIMATYCZNO-ŚRODOWISKOWA	
Ocena stanu obecnego	Ogólne kierunki działań
Występujący problem tzw. „niskiej emisji”	Ograniczenie tzw. „niskiej emisji” poprzez wymianę indywidualnych źródeł ciepła na mniej emisyjne (wdrażanie programów wymiany źródeł ciepła, edukacja ekologiczna mieszkańców)
Gleby o potencjale właściwym dla upraw rolniczych	Rozwój gospodarstw rolnych
Rozwinięta sieć rzeczna	Wykorzystanie zasobów wodnych do celów turystycznych
Wzrost wykorzystania OZE w gminie	Zachęcanie mieszkańców i przedsiębiorców do korzystania z OZE
Mała powierzchnia terenów objętych formami ochrony przyrody	Działania pielęgnacyjne terenów, starania na rzecz objęcia nowych terenów formami ochrony przyrody

Tak sformułowane wnioski z diagnozy społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz atrakcyjności inwestycyjnej gminy Strzelce stanowiły podstawę do analizy SWOT/TOWS i identyfikacji determinantów rozwoju gminy a następnie celów rozwojowych.

2 Określenie cech warunkujących rozwój gminy i społeczności lokalnej

2.1 Analiza SWOT /TOTS

Pogłębiona analiza stanu i uwarunkowań rozwoju gminy Strzelce pozwala na dokonanie bilansu strategicznego gminy. Sporządzono go w oparciu o analizę SWOT, która polega na szczegółowym zestawieniu mocnych i słabych stron oraz określeniu szans i zagrożeń rozwoju gminy. Analiza została dokonana w podziale na 4 poniższe obszary:

- sfera społeczna,
- sfera gospodarcza,
- sfera przestrzenna,
- sfera klimatyczno-środowiskowa.

Analiza SWOT – sfera społeczna

Poniżej analiza SWOT gminy Strzelce w sferze społecznej.

Tabela 24 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze społecznej

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– zapewnione podstawowe usługi zdrowotne – rozwinięta baza kulturalna – rozwinięta baza sportowo-rekreacyjna – sieć szkół odpowiednia do potrzeb gminy – stosunkowo wysoki poziom bezpieczeństwa publicznego – rosnąca aktywność organizacji pozarządowych – odpowiednie zarządzanie kryzysowe – rozwinięta współpraca z innymi jednostkami samorządu terytorialnego	– starzejące się społeczeństwo – dalej wysoki poziom bezrobocia – spadek liczby mieszkańców – odpływ wykształconych i aktywnych zawodowo osób do większych ośrodków miejskich – występujące problemy społeczne – brak specjalistycznej opieki zdrowotnej
SZANSE	ZAGROŻENIA
– możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych (w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027) na działania zwiększające przedsiębiorczość mieszkańców, rozwiązujące problemy społeczne, inwestycje gminne zwiększające atrakcyjność gminy zwłaszcza dla młodych ludzi	– niekorzystne prognozy demograficzne (dalszy odpływ mieszkańców)

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy związane są przede wszystkim z rozbudowaną bazą kulturalną i sportową, bezpieczeństwem publicznym, odpowiednim zarządzaniem kryzysowym, rosnącą działalnością organizacji pozarządowych oraz rozwiniętą współpracą z innymi jednostkami samorządu terytorialnego. Słabe strony dotyczą czynników demograficznych, występowania problemów

społecznych, dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych. Jako szanse należy wskazać fundusze zewnętrzne a jako zagrożenie definiowane są jako niekorzystne prognozy demograficzne.

Analiza SWOT – sfera gospodarcza

Poniżej analiza SWOT gminy Strzelce w sferze gospodarczej.

Tabela 25 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze gospodarczej

MOCNE STRONY – widoczny wzrost przedsiębiorczości w gminie – stabilna sytuacja finansowa gminy – poziom zamożności mieszkańców należy do wyższych spośród gmin powiatu kutnowskiego – brak zakładów oddziałujących negatywnie na środowisko – potencjał do rozwoju agroturystyki	SŁABE STRONY – utrzymujący się poziom bezrobocia – odpływ wykształconych i aktywnych zawodowo osób do większych ośrodków miejskich – brak inkubatorów przedsiębiorczości i ofert inwestycyjnych
SZANSE – możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 – pozyskiwanie inwestorów krajowych i zagranicznych	ZAGROŻENIA – niekorzystne prognozy demograficzne (dalszy odpływ siły roboczej) – niska rozpoznawalność turystyczna i gospodarcza gminy – niestabilność przepisów prawa dotyczących inwestycji i prowadzenia działalności gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy wiążą się przede wszystkim z wzrostem przedsiębiorczości w gminie, poziomem zamożności mieszkańców, potencjałem do rozwoju agroturystyki czy stabilną sytuacją finansową gminy. Szansą dla gminy w omawianej sferze są fundusze zewnętrzne. Jako słabe strony zdefiniowano utrzymujący się poziom bezrobocia, odpływ wykwalifikowanej kadry. Zagrożenia to głównie niekorzystne prognozy demograficzne, niska rozpoznawalność turystyczna gminy oraz niestabilność prawa dotyczącego prowadzenia działalności gospodarczej.

Analiza SWOT – sfera przestrzenna

Poniżej analiza SWOT gminy Strzelce w sferze przestrzennej.

Tabela 26 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze przestrzennej

MOCNE STRONY – dogodne połączenie komunikacyjne względem ośrodków miejskich wyższego rzędu (Kutno, Łódź) – gleby o potencjale właściwym dla upraw rolniczych – dobry stan i parametry sieci elektroenergetycznej i teleinformatycznej – rozwinięta sieć rzeczna – zasoby kulturowe o stosunkowo wysokiej atrakcyjności turystycznej – funkcjonujące oczyszczalnie ścieków – estetyka przestrzeni publicznej na zadowalającym	SŁABE STRONY – mała liczba dróg rowerowych – jakość dróg wymagająca remontów i modernizacji – występujący problem tzw. „niskiej emisji” – brak systemu ciepłowniczego – marginalny zasięg sieci gazowej – wciąż niski wskaźnik dostępności mieszkań – niewystarczające środki na renowację
---	---

poziomie – uregulowana gospodarka odpadami	obiektów zabytkowych – niewielka powierzchnia terenów objętych formami ochrony przyrody
SZANSE – możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 na inwestycje komunalne i proinwestycyjne – pozyskiwanie inwestorów	ZAGROŻENIA – mnogość kosztochłonnych potrzeb inwestycyjnych, których realizacja musi być rozłożona w czasie – ograniczona sieć kanalizacyjna

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy dotyczą dostępności komunikacyjnej gminy, dobrego stanu sieci elektroenergetycznej i teleinformatycznej, atrakcyjnych zasobów kulturowych, rozbudowanej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, estetyki publicznej, uregulowanej gospodarki odpadami, funkcjonujących oczyszczalni ścieków. Jako szanse dla rozwoju gminy wskazano fundusze zewnętrzne i pozyskiwanie inwestorów. Jako słabe strony wskazano małą liczbę dróg rowerowych, jakość dróg wymagającą poprawy, marginalny zasięg sieci gazowej, niską dostępność mieszkań, brak systemu ciepłowniczego, małą skalę renowacji obiektów zabytkowych. Zagrożeniem dla rozwoju gminy może być mnogość kosztochłonnych potrzeb inwestycyjnych, których realizacja musi być rozłożona w czasie.

Analiza SWOT – sfera klimatyczno-przestrzenna

Poniżej analiza SWOT gminy Strzelce w sferze klimatyczno-przestrzennej.

Tabela 27 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze klimatyczno-przestrzennej

MOCNE STRONY – gleby o potencjale właściwym dla upraw rolniczych – rozwinięta sieć rzeczna – wzrost wykorzystania OZE w gminie	SŁABE STRONY – występujący problem tzw. „niskiej emisji” – niewielka powierzchnia terenów objętych formami ochrony przyrody
SZANSE – możliwość pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych, w tym w ramach perspektywy finansowej UE na lata 2021-2027 na inwestycje komunalne i proinwestycyjne – pozyskiwanie inwestorów	ZAGROŻENIA – niska świadomość ekologiczna mieszkańców

Źródło: opracowanie własne

Mocne strony gminy dotyczą wzrostu wykorzystania OZE w regionie, dobrych parametrów gleb i rozwiniętej sieci rzecznej. Jako szanse dla rozwoju gminy wskazano fundusze zewnętrzne i pozyskiwanie inwestorów. Jako słabe strony wskazano występujące zjawisko tzw. „niskiej emisji”, niewielką powierzchnię terenów objętych formami ochrony przyrody. Zagrożeniem dla rozwoju gminy może być niska świadomość ekologiczna mieszkańców.

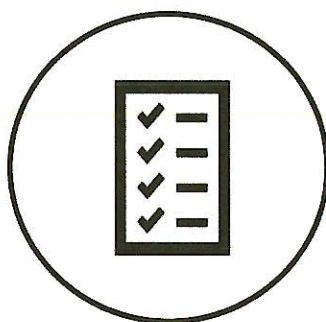
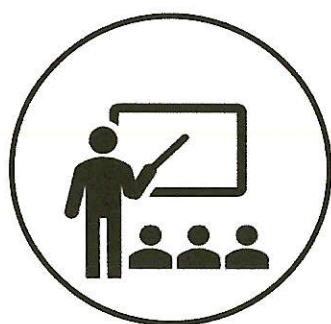
2.2 Identyfikacja potencjału rozwojowego gminy

Na podstawie powyższych analiz zidentyfikowano czynniki w największym stopniu mogące determinować rozwój gminy Strzelce. Wskazując na rozwój skupiono się przede wszystkim na rozwoju gospodarczym.

Uwarunkowania rozwoju rolnictwa w regionie, w tym w gminie Strzelce, wymuszają rozwój gospodarstw rolnych w kierunku unowocześniania i łączenia działalności rolniczej z usługami powiązanymi, w szczególności agroturystycznymi. Gmina posiada walory przyrodnicze właściwe do rozwoju usług agroturystycznych. Jednym z głównych trendów charakteryzujących współczesną turystykę jest rozwój turystyki alternatywnej, przyjaznej środowisku, wykorzystującej naturalne walory dziedzictwa kulturowego i różnorodności przyrodniczej. Funkcję taką pełni z pewnością agroturystyka, będąca jedną z form turystyki wiejskiej. W gminie Strzelce widoczne jest rozdrobnienie gospodarstw rolnych, co sprzyja rozwojowi tego typu usług. Usługi agroturystyczne mogą stanowić jeden ze sposobów przejścia mieszkańców do działalności pozarolniczej. Ponadto zauważalny jest potencjał związany z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii – instalacje fotowoltaiczne i elektrownie wiatrowe. Inne czynniki mogące stanowić podstawę do rozwoju turystyki to przede wszystkim stan środowiska naturalnego (obszary objęte formami ochrony przyrody, występowanie rzek właściwych do uprawiania turystyki kajakowej) i atrakcyjne zasoby kulturowe (obiekty zabytkowe). Kluczowe dla rozwoju gospodarczego gminy Strzelce jest pozyskiwanie nowych inwestorów, co wiąże się z uzbrojeniem i promocją terenów inwestycyjnych. Niezbędne jest stworzenie marki gminy/wyróżnika gospodarczego gminy.

CZĘŚĆ STRATEGICZNA

3 Wizja, misja i cele Strategii

W przedmiotowym punkcie opisano wizję Strategii i misję Gminy Strzelce oraz przedstawiono cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań wraz z wskaźnikami osiągnięcia celów. Ponadto opisano zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

3.1 Wizja i misja

W tym punkcie opisano proces formułowania głównych założeń Strategii oraz podmioty uczestniczące w pracach. Założenia opracowano na podstawie analiz ujętych w niniejszej Strategii oraz w wyniku prac uzgodnieniowych z jednostkami organizacyjnymi Gminy Strzelce i partnerami terytorialnymi.

W procesie uczestniczyli/uczestniczą:

- Gmina Strzelce (Wójt, Rada Gminy) oraz gminne jednostki organizacyjne, w tym placówki oświatowe i pomoc społeczna.
- Powiat Kutnowski (Starostwo Powiatowe w Kutnie).
- Województwo Łódzkie (właściwość terytorialna).
- Gminy sąsiednie: Łanięta, Kutno (wiejska), Oporów – w woj. łódzkim; oraz Gostynin i Szczawin Kościelny – w woj. mazowieckim.
- Związek Gmin Regionu Kutnowskiego (partnerstwo międzygminne).
- Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie” – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie (właściwy dla dorzecza Wisły).
- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Łodzi.
- Wojewódzka Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Łodzi oraz Państwowa Inspekcja Sanitarna (powiatowa w Kutnie).
- Organizacje pozarządowe i mieszkańcy gminy (konsultacje społeczne).

Szeroki katalog partnerów – obejmujący administrację gminną, powiatową i wojewódzką, sąsiednie gminy, instytucje rządowe właściwe dla ochrony środowiska, gospodarki wodnej i zdrowia publicznego oraz społeczność lokalną – zapewnia zebranie zróżnicowanych opinii i uzgodnień niezbędnych do precyzyjnego zdefiniowania wizji, misji oraz celów Strategii.

Rysunek 10 Proces formułowania głównych założeń Strategii

Źródło: opracowanie własne

Poniżej przedstawiono wizję i misję gminy.

Wizja

Wizja przyszłości gminy jest podstawą określenia głównych celów i programów działania w ramach strategii rozwoju. Wizja pełni funkcję swoistego stabilizatora działań, przez określenie ogólnych ram, zapewniających spójność celów i programów. Wizja wyraża generalne dążenia władz i społeczeństwa gminy w postaci obrazu jego przyszłości.

Rozbudowana treść pojęcia "wizja gminy" uwzględniać powinna:

- determinanty geograficzne,
- wyzwania cywilizacyjne,
- pryncypia ustrojowe,
- wewnętrzne zróżnicowania strukturalne,
- dynamikę przeobrażeń,
- oczekiwane efekty.

Determinanty geograficzne są najbardziej trwałym elementem wizji, wynikającym z konsekwencji położenia określonego cechami środowiska przyrodniczego i bezpośredniego sąsiedztwa z innymi gminami. Wizja przyszłości budowana w tym kontekście, ma na celu podniesienie znaczenia gminy i wykorzystania możliwości wynikających z relacji z otoczeniem.

Wyzwania cywilizacyjne mierzone są dystansem w poziomie rozwoju cywilizacyjnego, dotyczącym głównie potencjału intelektualnego, poziomu wykształcenia, stopnia postępu naukowo-technicznego i jego zastosowania w produkcji, rozwoju systemów komunikacji i telekomunikacji. Wizja wynikająca z tych uwarunkowań wyznaczać powinna realny kierunek dążeń do podniesienia poziomu życia.

Pryncypia ustrojowe, w tym ogólne postanowienia konstytucyjne i deklaracje polityczne, jak demokracja parlamentarna, pluralizm polityczny, tworzenie społeczeństwa obywatelskiego – konkretyzują się w postaci decentralizacji władzy i samorządności terytorialnej. Pryncypia te w odniesieniu do konkretnej gminy określają mechanizm postępu i perspektywy otwarcia na przyszłość, wykorzystania aktywności i przedsiębiorczości społecznej.

Wewnętrzne zróżnicowania społeczne pozwalają na określenie stopnia jednorodności bądź zróżnicowania przestrzennego gminy, stwarzając w ten sposób możliwość interpretacji celów ogólnych i odmiennej ich hierarchizacji w odniesieniu do wyróżnionych obszarów. Kryteria zróżnicowania są z reguły odmienne dla poszczególnych sfer. W sferze społecznej wyróżnić można obszary koncentracji potencjału społecznego i gospodarczego oraz stanu posiadania z jednej strony, a obszary ubóstwa i regresu gospodarczego z drugiej strony. W sferze ekologicznej obszary o wybitnych walorach mogą kontrastować z obszarami degradacji środowiska. W sferze produkcyjnej wyróżnić można np. obszary nowoczesnej produkcji przemysłowej i rolniczej oraz obszary zacofane, wymagające restrukturyzacji i modernizacji. W infrastrukturze technicznej mogą to być obszary o dobrej dostępności i zasilaniu w różne media oraz tereny pozbawione odpowiedniego wyposażenia. Zróżnicowania przestrzenne wzbogacają wizję i nadają jej cech realności.

Dynamika przeobrażeń odgrywa istotną rolę w kształcie wizji gminy. Znajduje swój wyraz w tempie przeobrażeń, wyznaczanym napięciami między tendencjami do przyspieszenia zmian, a oporami

statycznych struktur i przyzwyczajęń. Świadomość wchodzenia w nową fazę rozwoju uwarunkowana jest poczuciem tożsamości oraz stopniem aktywności i przedsiębiorczości społeczeństwa. Dynamice przeobrażeń określonej przez główne siły motoryczne gminy, towarzyszyć będzie zawsze tendencja do stabilizacji i gwarancji niezbędnych zabezpieczeń w sferze społecznej, kulturowej i ekologicznej.

Reasumując, wizja gminy to docelowy odległy w czasie obraz gmin – cel, dla osiągnięcia którego podejmowane są starania władz, podmiotów gospodarczych, organizacji, instytucji i osób prywatnych – wszystkich sił i środowisk działających w gminie. Wizja przyszłości gminy jest równocześnie wyrazem wiary we własne siły i możliwości rozwoju, mających swe źródło w uświadomionych atutach i szansach, jakie są możliwe do wykorzystania w długiej perspektywie oraz słabościach i zagrożeniach, które należy przewyciężyć lub przynajmniej złagodzić intensywność ich oddziaływania.

Gmina Strzelce rozwija się w sposób zintensyfikowany i zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju. Mieszkańcy gminy mają dobry dostęp do miejsc pracy, edukacji, opieki zdrowotnej, kultury i wypoczynku, estetycznej i przyjaznej przestrzeni publicznej oraz zapewnione czyste środowisko i poczucie bezpieczeństwa publicznego. Lokalny kapitał społeczny i wysoki poziom usług publicznych, gwarantują stały rozwój demograficzno-gospodarczy gminy.

Na tej zasadzie sformułowano poniższą wizję gminy Strzelce:

Misja

Trafność budowy strategii rozwoju gminy w istotnym stopniu zależy od określenia jej misji i wizji, a następnie od możliwości sprecyzowania celów i kierunków rozwoju gminy. Misja bywa różnie tłumaczona i ujmowana przez różnych autorów: od ujęć bardzo ogólnych, zawierających syntetyczną formułę celów działania, do szczegółowych akcentujących specyficzną rolę gminy i jej funkcje w otoczeniu.

Misję gminy należy formułować w kategoriach służenia społeczeństwu i pomnażania korzyści, jakie ono będzie odnosić w wyniku sprawnego i efektywnego działania gminy, opartego na wdrażanej strategii rozwoju.

Syntetycznie ujmując misja gminy to:

- przedmiot trwałych jej aspiracji,
- cel usystematyzowanych, długookresowych dążeń, wyznaczających i akcentujących jej społeczne funkcje i jej posłannictwo,
- najbardziej ogólnie sformułowany cel istnienia i działalności gminy.

Misja, to równocześnie forma samookreślenia gminy w zakresie takich elementów, jak:

- po co istnieje i do czego dąży?
- co ma zamiar osiągnąć?
- na jakim obszarze chce działać?
- czyje potrzeby zaspokajać i jak to robić?

Gmina realizuje swoją misję poprzez zaspokojenie dążeń i potrzeb miejscowego społeczeństwa. Zaspokajanie tych potrzeb na społecznie akceptowanym poziomie stanowi konieczny warunek istnienia gminy, uzasadnia jego byt.

Misja określa zatem rolę jaką spełnia gmina na rzecz „swojego” społeczeństwa. Rolę nadzwyczajną tj. taką, którą nie jest w stanie pełnić żadna inna organizacja, instytucja, urząd itp. Misja określa zakres działań Gminy, kształtuje jej odbiór w społeczeństwie i otoczeniu zewnętrznym, co jest szczególnie istotne dla powodzenia realizacji danej strategii rozwoju. Sformułowanie misji pomaga koncentrować wysiłki na realizacji wspólnych kierunków działań, służy ogólnej racjonalności alokacji posiadanych zasobów i środków, czyni bardziej prawdopodobnym przyszły sukces gminy.

Na tej zasadzie sformułowano poniższą misję Gminy Strzelce:

Gmina Strzelce jako istotna część rozwoju powiatu kutnowskiego. Gmina jest miejscem zapewniającym zaspokojenie wszystkich potrzeb życia codziennego oraz promującym rozwój człowieka, z zachowaniem lokalnej i regionalnej tożsamości i kultury, a także miejscem otwartym na osoby przyjezdne. Gmina kieruje swoje działania na zwiększenie atrakcyjności życia, wspieranie innowacyjności i podejmowanie wyzwań, rozwój edukacji i przedsiębiorczości, turystyki i aktywności społecznej, troska o środowisko naturalne, dbałość o zdrowie, bezpieczeństwo i potrzeby wszystkich mieszkańców, wzmacnianie współpracy między samorządowej i międzysektorowej.

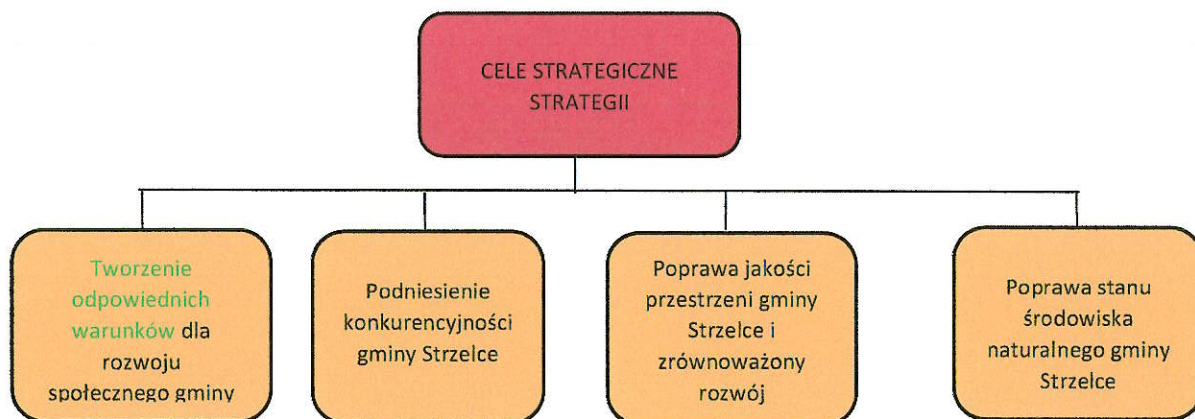
3.2 Cele strategiczne, operacyjne i kierunki działań

Osiągnięcie celów przyczyni się do zrealizowania wizji Strategii. Wszystkie działania podejmowane w perspektywie czasowej niniejszego dokumentu powinny być zgodne z określoną misją Strategii.

Poniżej w ujęciu graficznym zaprezentowano cele strategiczne Strategii. Następnie w układzie tabelarycznym przedstawiono również cele operacyjne i działania w ramach poszczególnych celów strategicznych. Cele zdefiniowano na podstawie wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy sprecyzowanych w punkcie 1.4 niniejszej Strategii.

Rysunek 11 Cele strategiczne Strategii

Źródło: opracowanie własne

Tabela 28 Cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji celów

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNKI DZIAŁAŃ	WSKAŹNIKI
1. Warunki odpowiednie dla rozwoju społecznego gminy Strzelce	1.1 Tworzenie sieci powszechnego dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz upowszechnianie e-usług	1.1.1 Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci telekomunikacyjnych zwiększających dostęp do szerokopasmowego Internetu 1.1.2 Rozwój i promocja e-usług	•
	1.2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych oraz profilaktyka zdrowia	1.2.1 Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną dostosowaną do zidentyfikowanych potrzeb i trendów demograficznych 1.2.2 Rozwój infrastruktury całodobowej opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym 1.2.3 Wspieranie działań zmierzających do zwiększenia oferty i poprawy jakości podstawowych usług zdrowotnych 1.2.4 Działania na rzecz utworzenia oferty specjalistycznej opieki zdrowotnej 1.2.5 Podnoszenie świadomości społecznej w zakresie zdrowego stylu życia oraz promocja profilaktyki zdrowia	•
	1.3 Podniesienie jakości kształcenia	1.3.1 Budowanie programów edukacyjnych w zakresie kompetencji kluczowych na rynku pracy 1.3.2 Rozszerzenie oferty edukacji pozaszkolnej 1.3.3 Rozwój poradnictwa i doradztwa edukacyjno-zawodowego na każdym etapie kształcenia 1.3.4 Wprowadzenie szkoleń, doradztwa oraz innych form podwyższania kwalifikacji dla nauczycieli i pracowników pedagogicznych 1.3.5 Modernizacja infrastruktury i wyposażenie placówek edukacyjnych wraz z obiektami sportowymi	•
	1.4 Wspieranie działań na rzecz włączenia społecznego	1.4.1 Usprawnianie współpracy między pracodawcami, organizacjami pozarządowymi a instytucjami pomocy społecznej w zakresie wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 1.4.2 Rozwój usług pomocy środowiskowej 1.4.3 Upowszechnianie aktywnych i twórczych metod spędzania wolnego czasu 1.4.4 Zachęcanie społeczeństwa do współuczestniczenia w życiu publicznym, wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej 1.4.5 Aktywizacja osób starszych 1.5.1 Wsparcie organizacji pozarządowych 1.5.2 Promocja i upowszechnianie wolontariatu	•
2. Podniesienie konkurencyjności gminy Strzelce	1.5 Wspieranie sektora organizacji pozarządowych	1.5.2 Promocja i upowszechnianie wolontariatu	•
	1.6 Rozwój oferty kulturalnej	1.6.1 Wspieranie działalności jednostek działających w obszarze kultury 1.6.2 Organizacja wydarzeń kulturalnych na terenie gminy	•
	2.1 Rozwój przedsiębiorczości	2.1.1 Projekty i inwestycje przedsiębiorstw. W ramach tego obszaru ujęto kluczowe przedsięwzięcia inwestycyjne sektora prywatnego, które wzmacniają lokalny rynek pracy, bazę podatkową gminy oraz innowacyjność gospodarki, a także wymagają wsparcia lub koordynacji ze strony samorządu. 2.1.2 Integracja przedsiębiorców oraz wspieranie wymiany doświadczeń i wiedzy 2.1.3 Wprowadzenie udogodnień dla nowopowstałych przedsiębiorstw, w szczególności dla przedsiębiorstw z potencjałem rozwojowym 2.1.4 Wspieranie instytucji otoczenia biznesu i profesjonalizacja usług 2.1.5 Wsparcie szkoleniowo-doradcze na rzecz tworzenia nowych przedsiębiorstw i samozatrudnienia 2.1.7 Aktywizacja mieszkańców w celu zwiększenia aktywności i mobilności zawodowej 2.1.8 Podnoszenie kwalifikacji osób zatrudnionych w lokalnej gospodarce	•
	2.2 Racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych gminy	2.2.1 Ubrajanie terenów inwestycyjnych 2.2.2 Optymalne wykorzystanie terenów inwestycyjnych, w tym budowa hal produkcyjnych 2.2.3 Opracowanie spójnego systemu promocji gospodarczej i inwestycyjnej 2.2.4 Wzmocnienie oferty inwestycyjnej i zapewnienie wysokiej jakości obsługi inwestora 2.2.5 Wspieranie rozwoju agroturystyki	•
2.3 Budowa i modernizacja systemów infrastruktury zapobiegającej zagrożeniom		2.4.1 Podejmowanie działań mających na celu zapewnienie odporności na skutki zmian klimatu 2.4.2 Zwiększenie bezpieczeństwa i ciągłości dostaw energii elektrycznej i innych mediów energetycznych 2.4.3 Wspieranie działań policji, straży pożarnej i innych służb w celu zapewnienia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców gminy	•

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

3. Poprawa jakości przestrzeni gminy Strzelce i zrównoważony rozwój	2.4 Rozwój różnych form rolnictwa	2.4.1 Promocja lokalnych produktów rolniczych, produktów regionalnych 2.4.2 Promocja i wspieranie rozwoju rolnictwa wysokiej jakości, w tym ekologicznego 2.4.3 Edukacja rolników w zakresie korzyści wynikających z łączenia małych gospodarstw rolnych z usługami agroturystycznymi 2.4.4 Ochrona wód przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz wdrożenie i przestrzeganie Dobrej Praktyki Rolniczej w postaci nawożenia i składania nawozów i kiszonek w pobliżu cieków	•
	2.5 Podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej oraz rozwój infrastruktury sportowej	2.5.1 Tworzenie oferty turystycznej gminy Strzelce oraz dostosowanie jej do wymagań odbiorców 2.5.2 Modernizacja i ewidencjonowanie szlaków turystycznych 2.5.3 Promowanie oferty turystycznej gminy Strzelce z wykorzystaniem nowoczesnej informacji turystycznej 2.5.4 Wspieranie przedsięwzięć i inicjatyw zwiększających aktywność fizyczną, zapobiegającą patologiom społecznym, wykluczeniu osób niepełnosprawnych i zjawisku otępiłości poprzez budowę i modernizację obiektów sportowo-rekreacyjnych	•
	3.1 Zintegrowane działania naprawcze w wymiarze przestrzennie-funkcjonalnym, społecznym, gospodarczym i technicznym	3.1.1. Prowadzenie działań w zakresie optymalnego wykorzystania specyficznych uwarunkowań oraz wzmacnianie lokalnych potencjałów gminy Strzelce 3.1.2 Opracowanie Planu ogólnego gminy i realizacja jego założeń 3.1.3 Działania na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu komunikacyjnemu w gminie	•
	3.2 Rozwój funkcji społecznie użytecznych, włączenie społeczne, walka z ubóstwem	3.2.1 Rozwój infrastruktury opieki nad osobami zagrożonymi wykluczeniem społecznym 3.2.2 Likwidacja barier architektonicznych w obiektach użyteczności publicznej 3.2.3 Rozwój inicjatyw lokalnych, w tym poprzez włączenie się w porządkowanie przestrzeni publicznych	•
4. Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy Strzelce	3.3 Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego	3.3.1 Ochrona i zachowanie obiektów zabytkowych i zasobów kultury 3.3.2 Przeprowadzenie prac konserwatorskich obiektów zabytkowych i użyteczności publicznej 3.3.3 Dostosowanie i adaptacja na cele kulturalne i turystyczne obiektów dziedzictwa historycznego lub kulturowego 3.3.4 Poprawa walorów estetycznych gminy	•
	3.4 Rozbudowa infrastruktury technicznej	3.4.1 Budowa, modernizacja i poprawa bezpieczeństwa infrastruktury drogowej w pasach dróg gminnych 3.4.2 Wspieranie rozbudowy, modernizacji, poprawy bezpieczeństwa i rozwoju infrastruktury towarzyszącej w pasach dróg powiatowych i dróg wojewódzkich na terenie gminy 3.4.3 Budowa dróg rowerowych na terenie gminy 3.4.4 Rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowej 3.4.5 Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej 3.4.6 Rozwój infrastruktury GPSZOK 3.4.7 Działania na rzecz rozbudowy sieci gazowej 3.4.8 Uzbrojenie wyznaczonych terenów pod budownictwo mieszkalne i wspieranie działań na rzecz tworzenia i rozwoju zasobów mieszkaniowych, w tym budowa mieszkań komunalnych 3.4.9 Realizacja planu gospodarki niskoemisyjnej oraz promocja nowych technologii grzewczych i odnawialnych źródeł energii 3.4.10 Monitoring przestrzeni publicznej	•
	4.1 Wspieranie i promocja efektywności energetycznej i strategii niskoemisyjnych	4.1.1 Prowadzenie działań na rzecz inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej i w sektorze mieszkaniowym 4.1.2 Modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej i mieszkaniowych 4.2.1 Usuwanie azbestu, wyrobów zawierających azbest 4.2.2 Zwiększenie retencji wodnej terenów rolniczych, leśnych i zurbanizowanych poprzez m.in. budowę zbiornika retencyjnego, prawidłowe retencjonowanie wody w już istniejących zbiornikach i rowach oraz zachęcanie do wykonywania nowych zbiorników wodnych 4.2.3 Działania na rzecz utrzymania obecnych form ochrony przyrody i ustanowienia nowych obszarów/form, z uwzględnieniem OCChK Ochńi-Głogowianki wskazanego w dokumentach wojewódzkich jako obszaru do analiz możliwości objęcia ochroną oraz elementu lokalnego korytarza ekologicznego	• •
	4.2 Wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska		

Źródło:

opracowanie

własne

3.3 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym

Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

Dokumentami wykonawczymi dla Strategii Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035 są obowiązkowe i fakultatywne plany lub programy funkcjonujące na jej terenie. Stanowią one zbiór szczegółowych rozwiązań i kierunków interwencji, które w dokumencie nie mogły zostać zamieszczone. Część ze wskazanych dokumentów jest aktualna w momencie przygotowania Strategii. Konieczność ich aktualizacji jest analizowana pod kątem całego okresu obowiązywania tego dokumentu. W poniższym zestawieniu znajdują się zarówno opracowania obowiązkowe, jak i dokumenty o charakterze fakultatywnym, których implementacja ma wpływ na realizację celów strategii rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

Tabela 29 Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych

OBSZAR TEMATYCZNY	DOKUMENTY NA POZIOMIE LOKALNYM	WYTYCZNE
Planowanie przestrzenne	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce	Studium zgodne z modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy, który określony został w Strategii. Aktualizacja Studium dokonywana jest w przypadku pojawienia się nowych terenów, które mogą być wykorzystane w zakresie gospodarczym, osiedleńczym czy rekreacyjnym. Zapisy studium nie powinny pozostawać w sprzeczności z zapisami Strategii.
	Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego	Aktualizacja obowiązujących planów zagospodarowania przestrzennego dokonywana jest w wyniku aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w przypadku pojawienia się nowych terenów, które mogą być wykorzystane w zakresie gospodarczym, osiedleńczym czy rekreacyjnym. Zapisy Planu nie powinny pozostawać w sprzeczności z zapisami Strategii.
	Plan ogólny gminy	Dokument planistyczny o zasięgu całej gminy. Plan ogólny będzie aktem prawa miejscowego, który zastąpi studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jako dokument, z którym badana będzie zgodność planów miejscowych, ale także decyzji o warunkach zabudowy. Decyzje o warunkach zabudowy będą mogły być wydawane wyłącznie na obszarach wskazanych w planie ogólnym. Plan ogólny będzie zawierał ustalenia dotyczące funkcji terenów dopuszczalnych do wyznaczenia w dokumentach niższego szczebla, jak i ramowe ustalenia dotyczące kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, z którymi dokumenty te będą musiały zachowywać zgodność. Plan opracowywany jest na podstawie kierunków rozwoju polityki przestrzennej w gminie określonych w Strategii.
Energetyka	Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe	Jest to dokument strategiczny, sporządzany dla obszaru gminy na okres co najmniej 15 lat i aktualizowany co najmniej raz na 3 lata, co wynika z zapisów art. 19 ustawy – Prawo energetyczne. W przypadku opracowania Planu dla gminy Strzelce, jego zapisy powinny być zgodne z kierunkami działań dotyczącymi energetyki określonymi w Strategii.
Gospodarka Komunalna	Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Strzelce Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie gminy Strzelce	Zapisy Regulaminu powinny być zgodne z kierunkami działań dotyczącymi czystości, porządku i estetyki w gminie określonymi w Strategii. Treść rocznej Analizy dotycząca przewidywanych prac powinna być zgodna z kierunkami działań dotyczącymi gospodarki odpadami w gminie określonymi w Strategii.
Ochrona Środowiska i adaptacji do zmian klimatu	Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Strzelce	Aktualizacja Planu – w tym wpisanie nowych planowanych zadań do Planu – oraz ewentualne opracowanie nowego Planu powinny uwzględniać kierunki rozwoju dotyczące budynków mieszkalnych i publicznych, jakości powietrza określonych w Strategii.
Polityka Społeczna	Programy, Plany lub Strategie dotyczące rozwiązywania problemów społecznych	Aktualizacja lub opracowanie dokumentów powinny uwzględniać kierunki działań dotyczące rozwiązywania problemów społecznych określonych w Strategii.
Rozwój Lokalny	Program współpracy Gminy Strzelce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego	Rokroczne programy powinny uwzględniać kierunki działań dotyczące wsparcia organizacji pozarządowych określonych w Strategii.
Finanse Publiczne	Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Strzelce, Uchwały budżetowe	Prognoza powinna uwzględniać inwestycje wpisane literalnie do Strategii.

Źródło: opracowanie własne

Poniżej w ujęciu tabelarycznym przedstawiono dokumenty strategiczne, z którymi zgodność powinny wykazywać działania w ramach przedmiotowej Strategii. Dokumenty podzielono na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny. W zestawieniu ujęto obowiązujące dokumenty.

Tabela 30 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi w podziale na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny

POZIOM EUROPEJSKI	POZIOM KRAJOWY	POZIOM REGIONALNY	POZIOM LOKALNY
Instrument na rzecz odbudowy na rzecz odbudowy i zwiększania odporności (RRF)	Krajowy Plan Odbudowy	Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego do 2030 roku	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce
Wspólne przepisy dotyczące EFRR, EFS+, Funduszu Spójności, EFMR	Umowa Partnerstwa na lata 2021-2027	Program Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021-2027	Program współpracy na 2025 rok Gminy Strzelce z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, prowadzącymi działalność pożytku publicznego
Europejski Zielony Ład		Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły	Strategia Rozwoju Powiatu Kutnowskiego lata 2022-2030
		Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	Strategia rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego miasta Kutna do roku 2030
		Plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy	
		Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego	

Źródło: opracowanie własne

Działania realizowane w ramach Strategii Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025–2035 powinny wykazywać spójność z dokumentami strategicznymi oraz dokumentami programowymi i finansowymi na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym, ponadlokalnym i lokalnym. Zachowanie spójności porządkuje logikę interwencji publicznej, ułatwia koordynację przedsięwzięć z partnerami oraz zwiększa „czytelność” Strategii jako podstawy do przygotowania projektów, w tym projektów partnerskich i projektów zgłaszanych do dofinansowania ze źródeł zewnętrznych.

W ujęciu europejskim i krajowym Strategia powinna być zgodna w szczególności z dokumentami wyznaczającymi priorytety rozwojowe oraz z programami finansowymi, które stanowią ramy dofinansowania przedsięwzięć realizowanych na poziomie lokalnym (w tym w perspektywie 2021–2027 oraz

w instrumentach odbudowy). Spójność w tej części dotyczy w praktyce zwłaszcza działań związanych z transformacją niskoemisyjną, efektywnością energetyczną i OZE, adaptacją do zmian klimatu i gospodarowaniem zasobami wodnymi, rozwojem infrastruktury technicznej i społecznej, poprawą dostępności transportowej (w tym mobilności aktywnej), wzmacnianiem przedsiębiorczości i innowacyjności, cyfryzacją usług publicznych, ochroną środowiska oraz działaniami w obszarze zdrowia publicznego i włączenia społecznego.

Poziom lokalny

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce

Jest kluczowym dokumentem planistycznym wyznaczającym politykę przestrzenną gminy (w tym kierunki rozwoju funkcji mieszkaniowych, gospodarczych i infrastrukturalnych oraz zasady ochrony środowiska i dziedzictwa). W realiach Strzelce szczególnie ważne jest, by studium wzmacniało mechanizm „rozwoju kontrolowanego”: koncentracja zabudowy i usług tam, gdzie istnieje dostępność transportowa i infrastrukturalna, przy jednoczesnej ochronie zasobu, który stanowi podstawę lokalnej gospodarki, czyli przestrzeni rolniczej. Strategia gminy wskazuje, że osadnictwo koncentruje się m.in. wzdłuż DK60 i w sąsiedztwie węzła A1 „Kutno Północ”, a gmina jest bezpośrednim zapleczem Kutna i ŁSSE, co sprzyja dojazdowi do pracy i lokowaniu nowej zabudowy. Z perspektywy wdrażania strategii gminy studium powinno więc (i w praktyce jest do tego narzędziem) łączyć trzy porządki: porządek funkcjonalny (gdzie rozwijamy mieszkalnictwo/usługi/aktywność gospodarczą), porządek infrastrukturalny (jak zapewniamy wodę, kanalizację, energetykę, łączność), oraz porządek ryzyka i środowiska (jak unikamy eskalacji ryzyka powodzi i suszy, jak chronimy krajobraz i zasoby przyrodnicze).

Program współpracy Gminy Strzelce z organizacjami pozarządowymi

Jest narzędziem realizacji celów społecznych strategii poprzez współprodukcję usług publicznych i aktywizację kapitału społecznego (w strategii gminy to bezpośrednio koresponduje z celami: włączenie społeczne, wsparcie NGO, rozwój kultury i profilaktyki zdrowia). W najnowszym dostępnym projekcie programu (na rok 2026) wskazano jako cel główny kształtowanie partnerskiej współpracy gminy z NGO w realizacji zadań na rzecz mieszkańców oraz cele szczegółowe obejmujące m.in. wzmacnianie inicjatyw lokalnych, zwiększanie wpływu NGO na polityki społeczne, poprawę jakości życia mieszkańców poprzez lepsze zaspokajanie potrzeb społecznych oraz racjonalne wykorzystanie środków publicznych. Program opisuje też standardowe mechanizmy współpracy (zlecanie zadań w trybie konkursowym, konsultowanie projektów aktów, zespoły doradcze, wsparcie organizacyjne) oraz priorytety zadaniowe – w projekcie na 2026 r. były to zadania z obszaru ochrony i promocji zdrowia (w tym wsparcie programów opieki paliatywnej i hospicyjnej) oraz działania na rzecz osób z niepełnościami, z określeniem ram finansowych i sposobu oceny realizacji. W „tekście strategicznym” gminy warto wyraźnie pokazać, że program współpracy jest narzędziem realizacji celów miękkich (integracja, profilaktyka, aktywność obywatelska), a nie tylko formalnym obowiązkiem – bo to zwiększa spójność wdrażania strategii i ułatwia budowanie partnerstw do projektów zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Powiatu Kutnowskiego 2022–2030

Stanowi lokalny poziom dla działań rozwojowych w skali ponadgminnej. Dla Gminy Strzelce kluczowe jest powiązanie celów gminnych z obszarami, w których powiat jest naturalnym partnerem lub liderem (transport i drogi powiatowe, bezpieczeństwo, edukacja ponadpodstawowa, zdrowie publiczne i polityka społeczna, rynek pracy, rozwój gospodarczy i turystyka w wymiarze subregionalnym). W

praktyce oznacza to planowanie przedsięwzięć tak, by dawały efekt „sieciowy”: gmina wzmacnia dostępność i jakość usług podstawowych, a powiat uzupełnia to usługami i infrastrukturą o większym zasięgu, co bezpośrednio wspiera cele strategii gminy w obszarach zdrowia, edukacji, bezpieczeństwa, przedsiębiorczości i atrakcyjności osiedleńczej.

Strategia rozwoju ponadlokalnego Obszaru Funkcjonalnego miasta Kutna do roku 2030

Porządkuje współpracę JST w obszarze funkcjonalnym, w którym realne powiązania (dojazdy do pracy i usług, wspólne wyzwania infrastrukturalne i środowiskowe) przekraczają granice administracyjne pojedynczej gminy. W przypadku Strzelce znaczenie podejścia ponadlokalnego wynika m.in. z funkcjonalnego „dociężenia” przez Kutno i układ transportowy (DK60, A1), co sprzyja przepływowi mieszkańców, pracy i usług. W praktyce tego typu strategia powinna koncentrować się na projektach, które mają sens tylko „w pakiecie” dla kilku gmin (np. transport zbiorowy i dostępność, wspólna infrastruktura, usługi zdrowotne, adaptacja do zmian klimatu). Przykładem podejścia partnerskiego w regionie jest inicjatywa ponadlokalna „Między Kutnem a Łęczycą” powiązana z projektem CWD, gdzie akcentowano m.in. przedsięwzięcia w obszarze zdrowia publicznego (profilaktyka i programy szczepień dla seniorów, realizowane z wykorzystaniem potencjału szpitali powiatowych). Dla strategii Gminy Strzelce kluczowe jest więc pokazanie, że działania gminy (np. infrastruktura techniczna, bezpieczeństwo, cyfryzacja usług, oferta społeczna) są „kompatybilne” z pakietem działań ponadlokalnych – bo to zwiększa skuteczność interwencji i otwiera ścieżki do projektów zintegrowanych.

Poziom regionalny

Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego do 2030 roku (SRWŁ 2030)

Wyznacza ramy dla działań rozwojowych w regionie, które następnie przekładają się na priorytety programów i konkursów (w tym finansowanych z UE). W ujęciu strategicznym SRWŁ 2030 opiera się na celu horyzontalnym „Efektywnie i odpowiedzialnie zarządzane województwo” oraz trzech celach strategicznych: I „Nowoczesna i konkurencyjna gospodarka”, II „Obywatelskie społeczeństwo równych szans”, III „Atrakcyjna i dostępna przestrzeń”. Z perspektywy Gminy Strzelce kluczowe są zwłaszcza te elementy SRWŁ, które „przekładają się” na lokalne priorytety: wzmacnianie przedsiębiorczości i rynku pracy, podnoszenie jakości usług publicznych (w tym zdrowotnych i edukacyjnych), włączenie społeczne oraz poprawa dostępności transportowej i jakości przestrzeni przy jednoczesnej ochronie środowiska i rozwoju e-usług. W praktyce w strategii gminy warto pokazać spójność wprost: cele społeczne (np. cyfryzacja usług, zdrowie, edukacja, aktywność obywatelska) oraz cele gospodarczo-przestrzenne (np. wykorzystanie położenia komunikacyjnego, porządkowanie przestrzeni, infrastruktura techniczna) są lokalną „implementacją” celów SRWŁ.

Program Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021–2027 (FEL 2021–2027)

Jest kluczowym instrumentem finansowym realizującym priorytety rozwojowe regionu w bieżącej perspektywie UE. Z punktu widzenia strategii Gminy Strzelce najistotniejsze jest traktowanie FEL jako „mechanizmu wdrożeniowego” dla działań, które gmina planuje w obszarach: cyfryzacji i szerokopasmowego internetu, zdrowia i profilaktyki, edukacji, włączenia społecznego i współpracy z NGO, przedsiębiorczości, infrastruktury technicznej, efektywności energetycznej i niskoemisyjności oraz ochrony środowiska. Takie mapowanie jest szczególnie uzasadnione, bo cele gminy wprost obejmują m.in. upowszechnianie internetu i e-usług, poprawę dostępu do usług medycznych, podnoszenie jakości kształcenia, włączenie społeczne, wsparcie NGO, rozwój przedsiębiorczości, rozbudowę infrastruktury technicznej

Audyt Krajobrazowy Województwa Łódzkiego

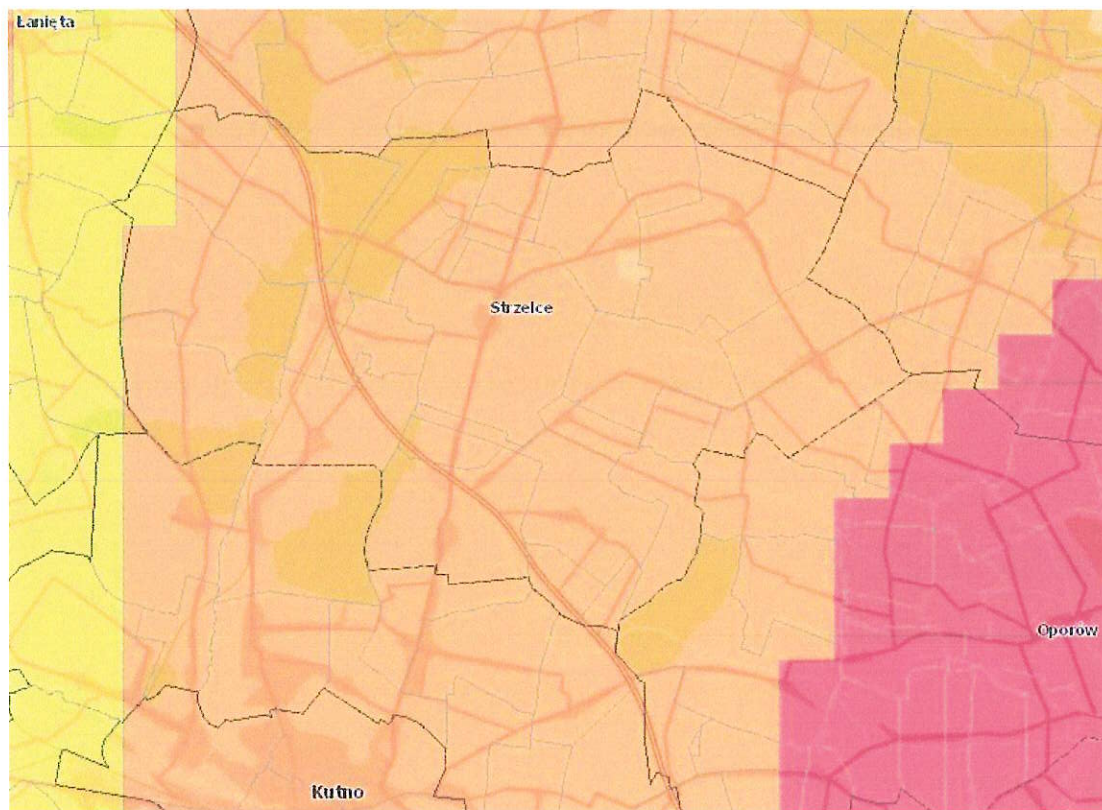
Porządkuje politykę krajobrazową regionu i wzmacnia znaczenie ładu przestrzennego jako zasobu rozwojowego (to ważne zwłaszcza przy presji inwestycyjnej w gminach dobrze skomunikowanych). Dokument został uchwalony przez Sejmik Województwa Łódzkiego 15 kwietnia 2025 r. i wchodzi w życie 1 lipca 2025 r. Dla Gminy Strzelce audyt jest istotny przede wszystkim dlatego, że: wzmacnia konieczność ochrony krajobrazu jako dobra wspólnego (co przekłada się na standardy lokalizacji zabudowy, ochronę osi widokowych, zielone korytarze i dziedzictwo kulturowe), a jednocześnie może być „dźwignią” dla rozwoju turystyki i rekreacji, jeśli walory krajobrazowe zostaną świadomie włączone do oferty gminy i polityki przestrzennej.

Plan przeciwdziałania skutkom suszy na obszarach dorzeczy

Plan Przeciwdziałania skutkom suszy przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. (Dz. U. 2021 r. poz. 1615) jest najważniejszym dokumentem strategicznym w zakresie przeciwdziałania suszom. Poniżej przedstawiono w jakim stopniu tereny gminy Strzelce są zagrożone poszczególnymi rodzajami suszy (rolniczą, atmosferyczną, hydrologiczną i hydrogeologiczną). Stopnie zostały przypisane do poniższych kolorów:

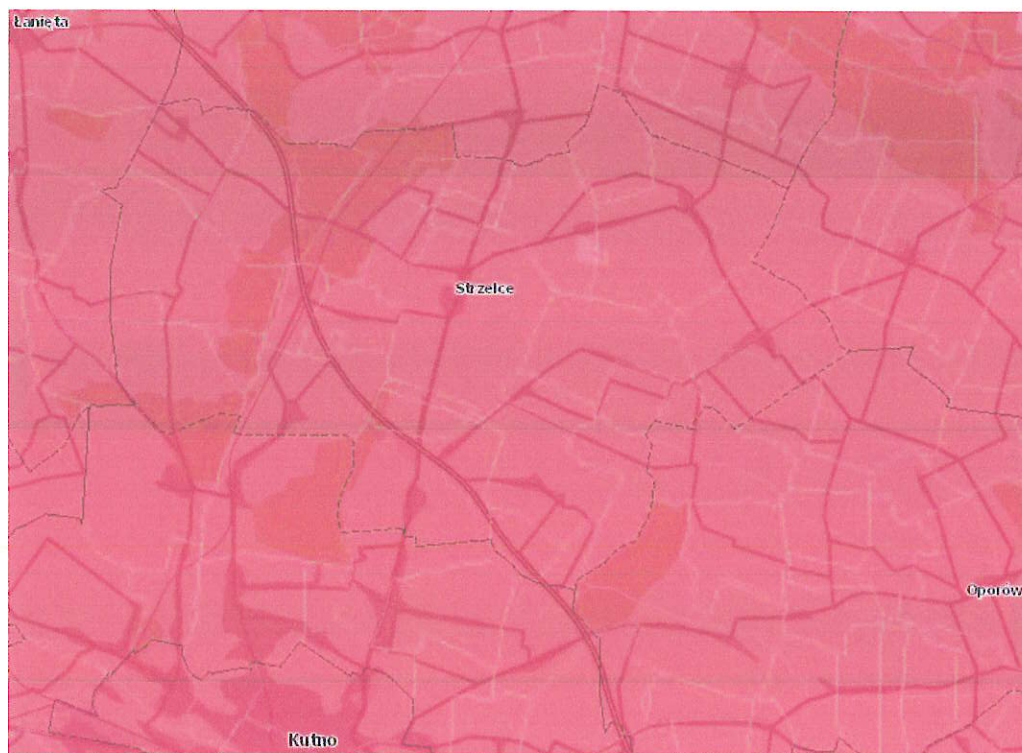
- klasa I – słabo zagrożone
- klasa II – umiarkowanie zagrożone
- klasa III – silnie zagrożone
- klasa IV – ekstremalnie zagrożone

Rysunek 12 Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną

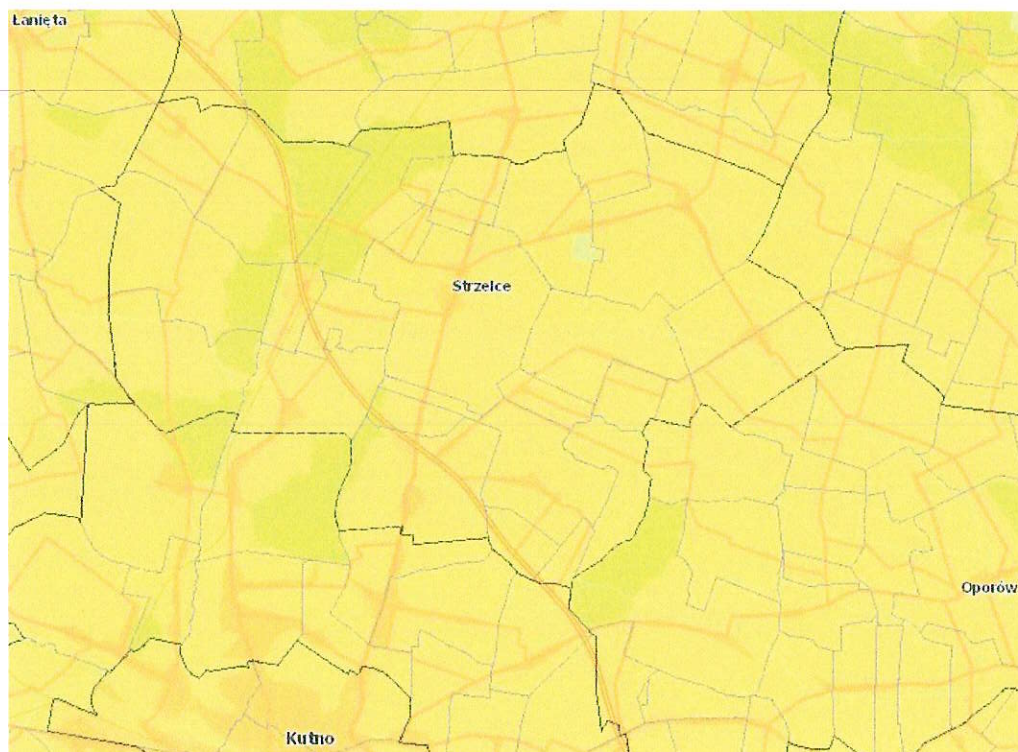
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 13 Mapa zagrożenia suszą rolniczą

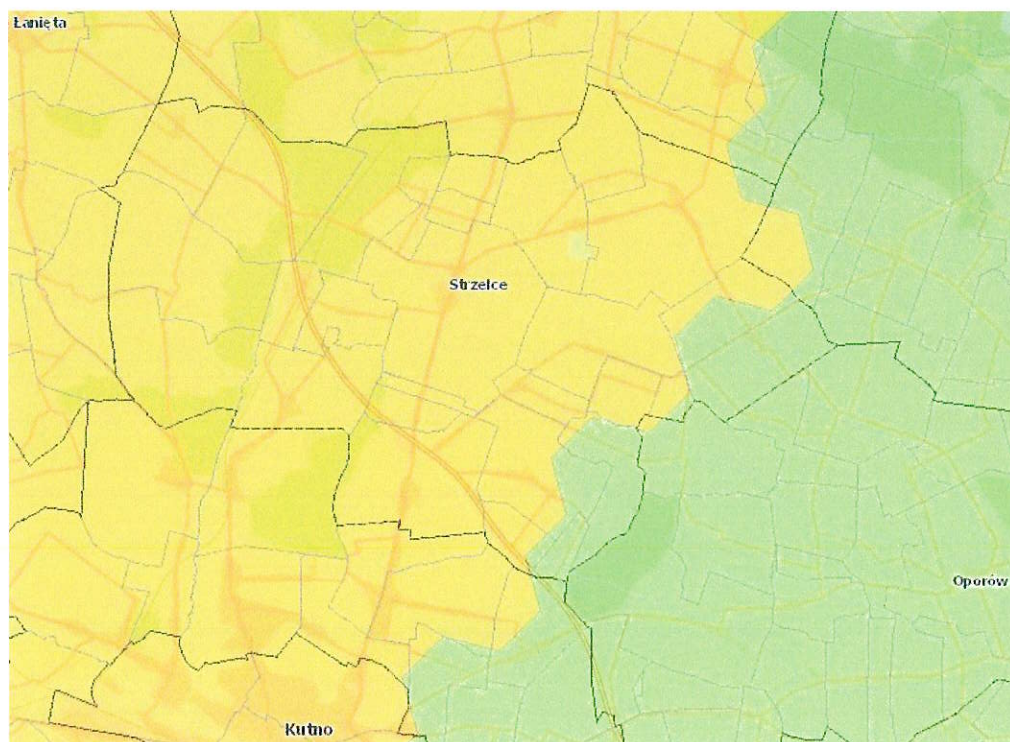
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 14 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną

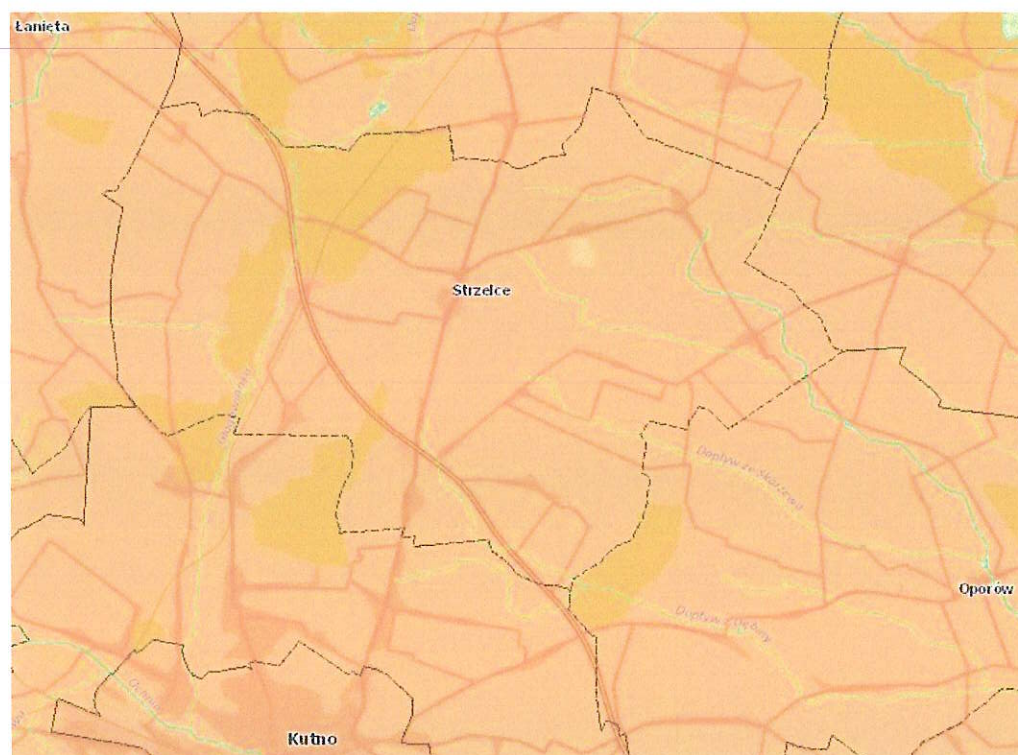
Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 15 Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Rysunek 16 Mapa łącznego zagrożenia suszą

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.wody.isok.gov.pl

Powyższe opracowania wskazują, że tereny gminy Strzelce są silnie narażone na suszę atmosferyczną oraz ekstremalnie zagrożone suszą rolniczą, co w praktyce oznacza wysokie ryzyko dla produkcji rolnej i lokalnych ekosystemów w okresach niedoboru opadów. W przypadku suszy hydrologicznej i hydrogeologicznej poziom zagrożenia określono jako umiarkowany, co wiąże się z ograniczeniami w dostępności wód powierzchniowych i podziemnych, jednak nie na poziomie krytycznym.

W dokumentach planistycznych i programowych jako działania przeciwdziałające skutkom suszy przewiduje się m.in.:

- zwiększenie retencji wód na gruntach rolnych i w krajobrazie rolniczym,
- zagospodarowanie i zatrzymywanie wód opadowych i roztopowych w terenach zurbanizowanych,
- odbudowę i wzmacnianie naturalnych form retencji,
- analizę możliwości piętrzenia i magazynowania wód w istniejących zbiornikach, rowach i ciekach,
- budowę oraz modernizację urządzeń melioracyjnych w celu zwiększenia retencji glebowej,
- rozwój systemów nawadniania rolniczego, w tym wykorzystanie wód z drenarki i zasobów podziemnych,
- przegląd i dostosowanie pozwoleń wodnoprawnych na obszarach o dużym stopniu wykorzystania zasobów wodnych.

W Strategii Rozwoju gminy działania te wpisano w cel operacyjny dotyczący rozbudowy infrastruktury technicznej i ochrony środowiska, kładąc nacisk na zwiększanie retencji wodnej w rolnictwie, lasach i obszarach zabudowanych, prawidłowe gospodarowanie wodą w istniejących zbiornikach oraz zachęcanie do budowy nowych, lokalnych zbiorników wodnych.

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły

Istotne znaczenie – biorąc pod uwagę obecne i przyszłe zmiany klimatu – przy wdrażaniu Strategii ma jej zgodność z dokumentami dotyczącymi gospodarowania wodami, przeciwdziałania suszy i zarządzania ryzykiem powodziowym. Gmina Strzelce leży w dorzeczu Wisły (zlewnia Bzury, lokalnie m.in. doliny Słudwi i Przysowy), dlatego odniesieniem są akty wykonawcze dla dorzecza Wisły oraz krajowy Plan przeciwdziałania skutkom suszy.

W „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły” (II aktualizacja; rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 4.11.2022 r., Dz.U. 2023 poz. 300) wyznaczono program działań służących osiągnięciu celów Ramowej Dyrektywy Wodnej – w tym działania podstawowe i uzupełniające dotyczące m.in. retencji naturalnej i sztucznej, renaturyzacji cieków i dolin, racjonalizacji poborów oraz właściwego gospodarowania wodami opadowymi. Dokument obowiązuje w bieżącym cyklu planistycznym i stanowi nadrzędny punkt odniesienia dla działań na obszarze gminy.

Komplementarny „Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły” (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 18.10.2022 r., Dz.U. 2022 poz. 2739) wskazuje środki ograniczania ryzyka, w tym zwiększanie retencji dolinowej, ochronę terenów zalewowych, utrzymanie i modernizację urządzeń wodnych oraz planowanie przestrzenne uwzględniające zagrożenia. Zapisy te odnoszą się także do zlewni Bzury i jej dopływów, istotnych w otoczeniu gminy.

Na poziomie krajowym „Plan przeciwdziałania skutkom suszy (PPSS)” (rozporządzenie Ministra Infrastruktury z 15.07.2021 r.) akcentuje retencję i zagospodarowanie wód opadowych, działania przeciwoerozyjne, odtwarzanie małej retencji (oczka, mokradła), tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków

oraz dostosowanie melioracji do funkcji retencyjnych – co ma znaczenie dla gmin o profilu rolniczym, takich jak Strzelce. Trwa również proces aktualizacji PPSS na lata 2024–2027.

W świetle powyższych dokumentów, z uwagi na charakter gospodarczy i położenie gminy, nacisk powinien być położony na:

- zwiększanie retencji na terenach rolniczych, leśnych i zurbanizowanych (retencja krajobrazowa, glebowa i mała retencja),
- prawidłowe użytkowanie rolnicze gleb i prace przeciwerozryjne,
- tworzenie stref buforowych wzdłuż cieków oraz ochronę/odtworzenie oczek wodnych i mokradeł,
- zagospodarowanie wód opadowych (rozwiązania błękitno-zielone),
- działania planistyczne ograniczające ryzyko powodziowe w dolinach lokalnych cieków.

Strategia gminy pozostaje spójna z PGW Wisła, PZRP i PPSS, które wspólnie tworzą ramy dla adaptacji do zmian klimatu w dorzeczu Wisły.

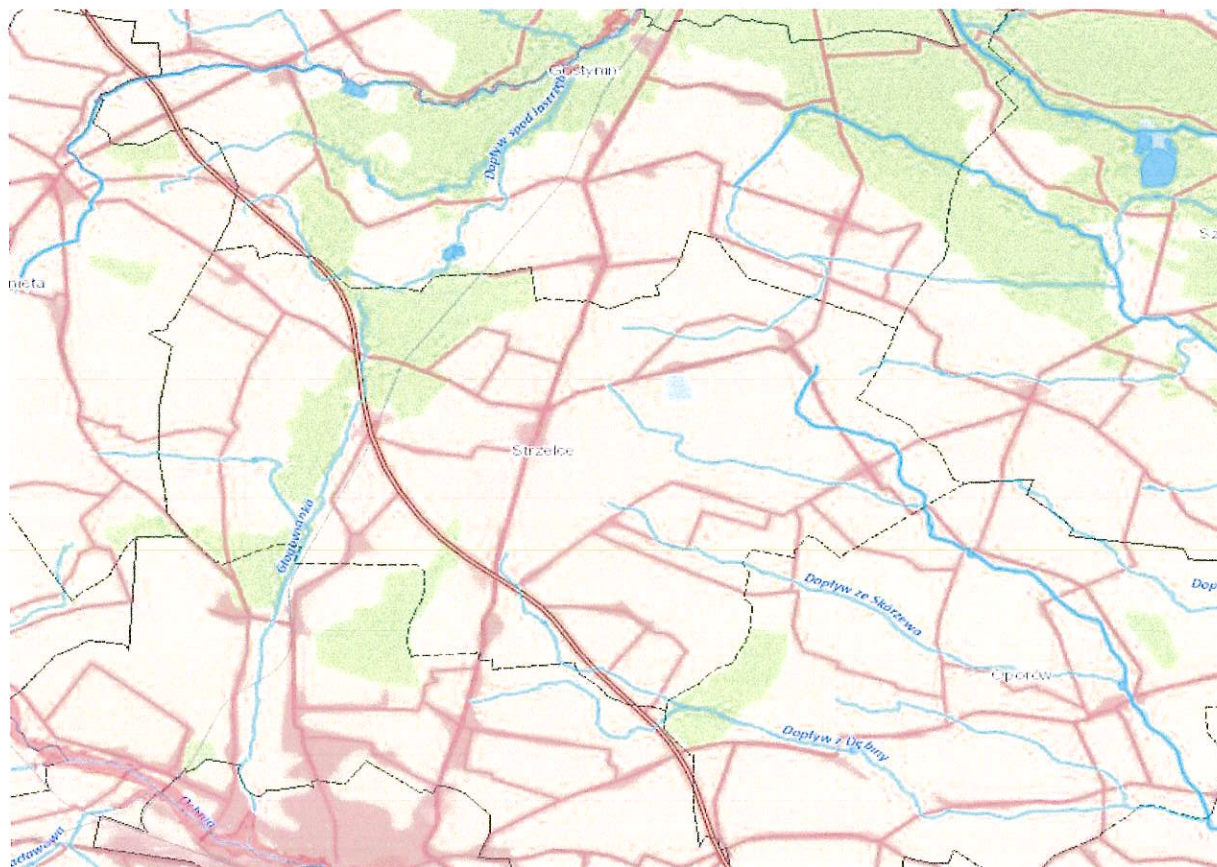
Plan zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły

Plan Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (PZRP) jest strategicznym dokumentem służącym właściwemu zarządzaniu ryzykiem powodziowym. Gmina Strzelce leży w dorzeczu Wisły – w zlewni Bzury – z lokalnymi ciekami takimi jak Słudwia (od źródeł na terenie gminy) oraz Głogowianka i Przysowa, co determinuje odniesienie do PZRP dla obszaru dorzecza Wisły. Plan dla dorzecza Wisły został przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. (Dz.U. 2022 poz. 2739). Wśród kluczowych kierunków działań znajdują się m.in.: rozwijanie retencji (naturalnej i sztucznej), racjonalne gospodarowanie wodami opadowymi, renaturyzacja cieków i dolin oraz uwzględnianie ograniczeń wynikających z map zagrożenia i ryzyka powodziowego w planowaniu przestrzennym. Dokument podkreśla, że niewłaściwa gospodarka przestrzenna (lokalizowanie inwestycji na terenach zagrożonych) oraz zbyt niska pojemność retencyjna zlewni ograniczają skuteczność reagowania zarówno w okresach nadmiaru, jak i deficytu wód. Wzrost częstotliwości zjawisk nawalnych opadów zwiększa prawdopodobieństwo powodzi błyskawicznych – dlatego wskazane jest wdrażanie środków ograniczających spływ powierzchniowy i zwiększających retencję w skali zlewni. Identyfikację i weryfikację zasięgów zagrożenia umożliwiają publiczne Mapy Zagrożenia i Ryzyka Powodziowego (Hydroportal ISOK). W odniesieniu do gminy Strzelce działania zgodne z PZRP obejmują w szczególności: zwiększanie retencji dolinowej i krajobrazowej w zlewniach Słudwi, Głogowianki i Przysowy, utrzymanie i modernizację urządzeń wodnych oraz stosowanie rozwiązań dla wód opadowych (mała retencja, rozwiązania błękitno-zielone), z zachowaniem dobrego stanu ekologicznego cieków.

Przedmiotowa Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Planu – przewiduje budowę rozwiązań retencyjnych.

Poniżej przedstawiono mapę, na której zaznaczono (na czerwono) obszary szczególnie narażone na wystąpienie powodzi rzecznej położone w gminie Strzelce.

Rysunek 17 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią rzeczna położone w gminie Strzelce

Źródło: opracowanie własne na podstawie www.hydroportal.isok.gov.pl

Na terenie gminy Strzelce nie wyznaczono rozległych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią; potencjalne zagrożenia mają charakter lokalny i ograniczają się do wąskich stref w dolinach cieków – przede wszystkim Głogowianki oraz górnych odcinków Słudwi.

Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego do roku 2030

Strategia wykazuje zgodność poprzez realizację przedsięwzięć związanych z poprawą stanu środowiska naturalnego gminy m.in. w zakresie form ochrony przyrody, termomodernizacji.

Audyt

Poziom krajowy

Zgodność z Krajowym Programem Odbudowy czy programami operacyjnymi będzie wynikała z realizacji poszczególnych projektów w ramach programów. Strategia jest w pełni zgodna z zapisami Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju i Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego – obejmuje swoim zakresem rozwój gospodarczy, społeczny i przestrzenny zgodny z kierunkami wskazanymi w ww. dokumentach. Ponadto Strategia jest zgodna z założeniami Polityki Energetycznej Polski do 2040 r. Cele Polityki jest bezpieczeństwo energetyczne – przy zapewnieniu konkurencyjności gospodarki, efektywności energetycznej i zmniejszenia oddziaływania sektora energii na środowisko – biorąc pod uwagę optymalne wykorzystanie własnych zasobów energetycznych. Cel główny doprecyzowuje cele szczegółowe polityki podzielone na działania. Strategia wykazuje zgodność z poniższymi celami szczegółowymi:

- cel 1: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych,
- cel 2: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej,
- cel 6: Rozwój odnawialnych źródeł energii,

- cel 7: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji,
- cel 8: Poprawa efektywności energetycznej gospodarki.

Poziom europejski

Europejski Zielony Ład

Europejski zielony ład to pakiet inicjatyw politycznych, którego celem jest skierowanie UE na drogę transformacji ekologicznej, a ostatecznie – osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r. Pakiet inicjatyw wyznacza kierunki, w których zmierzać powinna Europa:

- świeże powietrze, czysta woda, zdrowe gleby i różnorodność biologiczna,
- energooszczędne budynki (nowe i wyremontowane),
- zdrowa i przystępna cenowo żywność,
- wzrost znaczenia transportu publicznego,
- czystsza energia i najnowsze ekologiczne innowacje technologiczne,
- przyszłościowe miejsca pracy i umiejętności niezbędne do transformacji,
- odporny przemysł.

Europejski Zielony Ład ma pomóc przekształcić UE w nowoczesną, zasobooszczędną i konkurencyjną gospodarkę:

- która w 2050 r. osiągnie zerowy poziom emisji gazów cieplarnianych netto,
- w której nastąpi oddzielenie wzrostu gospodarczego od zużywania zasobów,
- w której żadna osoba ani żaden region nie pozostaną w tyle.

Strategia przewiduje działania na rzecz zrównoważonego rozwoju gminy – pod tym kątem należy rozpatrywać zgodność Strategii z założeniami Europejskiego Zielonego Ładu.

3.4 Obszary Strategicznej Interwencji w województwie łódzkim

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2024 poz. 324) obszar strategicznej interwencji to wyznaczony w strategii rozwoju obszar o zidentyfikowanych powiązaniach funkcjonalnych lub szczególnych uwarunkowaniach społecznych, gospodarczych lub przestrzennych, którego cechą są bariery rozwoju lub możliwe do uruchomienia trwałe potencjały; do takiego obszaru kieruje się skoordynowaną interwencją publiczną (inwestycje i/lub rozwiązania regulacyjne) finansowaną z różnych źródeł.

W „Strategii Rozwoju Województwa łódzkiego 2030” wskazano OSI dwojakiego rodzaju: krajowe („Miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze” oraz „Obszary zagrożone trwałą marginalizacją”) oraz OSI regionalne. W 2025 r. przyjęto aktualizację SRWŁ 2030, przy czym zakres aktualizacji nie obejmował zmian w katalogu OSI.

Wśród OSI krajowych w województwie łódzkim do miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze zaliczono 9 miast: Kutno, Łask, Opoczno, Ozorków, Radomsko, Sieradz, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń oraz Zduńską Wolę. Do obszarów zagrożonych trwałą marginalizacją (w SRWŁ ujętych w ramach „obszarów aktywnej integracji”) zaliczono łącznie 25 gmin, w tym 18 wskazanych z poziomu krajowego oraz 7 wskazanych z poziomu regionalnego; wśród gmin z poziomu krajowego znajdują się m.in. gminy z powiatu kutnowskiego: Dąbrowice, Krośnice, Łanięta, Nowe Ostrowy, Oporów i Żychlin.

Gmina Strzelce (woj. łódzkie, pow. kutnowski) nie została zaliczona do OSI krajowych wskazanych powyżej, natomiast zgodnie z delimitacją SRWŁ 2030 została ujęta w OSI regionalnym „Obszar zielonej gospodarki”. OSI „Obszar zielonej gospodarki” obejmuje gminy położone poza miejskimi obszarami funkcjonalnymi, o dominującej funkcji rolniczej i przyrodniczej oraz predysponowane do rozwoju turystyki; w ramach tego OSI akcentuje się m.in. ochronę gruntów rolnych (tam, gdzie potencjał rolnictwa jest wysoki), racjonalną gospodarkę rolną oraz działania adaptacyjne do zmian klimatu (zwiększanie zdolności retencyjnych zlewni, odtwarzanie mokradł/oczek wodnych, renaturyzację cieków i siedlisk, rozwój infrastruktury przeciwwzrostowej).

Poniżej przedstawiono położenie gminy Strzelce (na czerwono) na tle OSI województwa łódzkiego.

Poniżej przedstawiono położenie gminy Strzelce (na czerwono) na tle OSI województwa łódzkiego.

Rysunek 18 Lokalizacja gminy Strzelce na mapie województwa łódzkiego uwzględniającej Obszary Strategicznej Interwencji

Dz.U. z 2024 r.
ad elementów
nią jednostek
portowych (w
ecznej. Model

rozumiany jest jako przedstawienie długookresowej strategicznej wizji rozwoju gminy wynikającej z wewnętrznych i zewnętrznych uwarunkowań, zdiagnozowanych potrzeb rozwojowych i posiadanego potencjału, z uwzględnieniem jego specyfiki i zróżnicowania wewnętrznego. Wskazuje on obszary, które strategia rozwoju uznaje za istotne dla osiągnięcia celów rozwoju, obszary wymagające ochrony oraz rodzaje powiązań funkcjonalnych pomiędzy poszczególnymi obszarami. Przedstawiony poniżej model został opracowany w oparciu o diagnozę sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej. Model powinien przyczyniać się do koordynacji przestrzennej planowanych działań z uwzględnieniem zagadnień środowiskowych i ładu przestrzennego. W gminie Strzelce proces ten realizuje się z wykorzystaniem instrumentów polityki przestrzennej: obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego; równolegle, od 2024 r. gmina prowadzi prace nad planem ogólnym. Studium zachowuje moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego, nie dłużej jednak niż do 30 czerwca 2026 r.; po tej dacie podstawowymi narzędziami będą plan ogólny oraz miejscowe plany, a model z niniejszej Strategii będzie dla nich wyznacznikiem.

Model z założenia stanowi ilustrację ukierunkowanej terytorialnie polityki rozwoju lokalnego gminy Strzelce. Przedstawia długookresową strategiczną wizję rozwoju wynikającą z położenia, trendów rozwojowych (globalnych – demograficznych, klimatycznych, technologicznych – oraz specyficznych dla gminy) oraz kierunki zmian oczekiwanych w wyniku realizacji strategii. Prezentuje cele jakościowe i ilościowe w ujęciu przestrzennym. Wskazuje – na podstawie wniosków z diagnozy i analizy uwarunkowań – obszary kluczowe dla osiągnięcia celów (obszary problemowe, z potencjałem, o określonych funkcjach lub specjalnej roli) oraz powiązania funkcjonalne między obszarami. Niekiedy obszarem problemowym jest obszar całej gminy. Model ma nakreślić stan docelowy obszarów z uwzględnieniem relacji między nimi; na jego podstawie wyznaczane są obszary strategicznej interwencji (OSI).

W praktyce model na poziomie lokalnym określa i sytuje przestrzennie:

- wizję i cele rozwojowe gminy,
- obszary kluczowe dla rozwoju gminy,
- ogólne zasady gospodarowania konkretnymi strefami/obszarami wskazanymi w modelu,
- schematyczne rozmieszczenie inwestycji.

W niniejszej Strategii przyjęto następujący zakres modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej dla gminy Strzelce:

- strukturę sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych, system powiązań przyrodniczych, główne korytarze i elementy sieci transportowych (pieszych i rowerowych) oraz główne elementy infrastruktury technicznej i społecznej;
- ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania struktur przestrzennych.

Struktura sieci osadniczej wraz z rolą i hierarchią jednostek osadniczych

Rola gminy Strzelce w rozwoju regionu

Gmina Strzelce położona jest w powiecie kutnowskim, wzdłuż północnej granicy województwa łódzkiego. Graniczy: od północy z gminą Gostynin (woj. mazowieckie), od północnego wschodu z gminą Szczawin Kościelny (woj. mazowieckie), od wschodu z gminą Oporów, od południa z gminą Kutno, od

zachodu z gminą Łanięta. Najbliżej położone miasta to: Kutno w odległości ok. 10 km oraz Łódź w odległości ok. 59 km; w bezpośrednim sąsiedztwie znajduje się także Gostynin (ok. 13–14 km). Przez gminę przebiega droga krajowa nr 60 (relacji Łęczyca–Kutno–Płock–Ostrów Mazowiecka), a w granicach gminy biegnie autostrada A1 (węzeł „Kutno-Północ” w rejonie Sójek). Jednostką centralną sieci osadniczej jest wieś Strzelce (siedziba gminy); system osadniczy tworzą sołectwa wymienione w wykazie jednostek pomocniczych gminy.

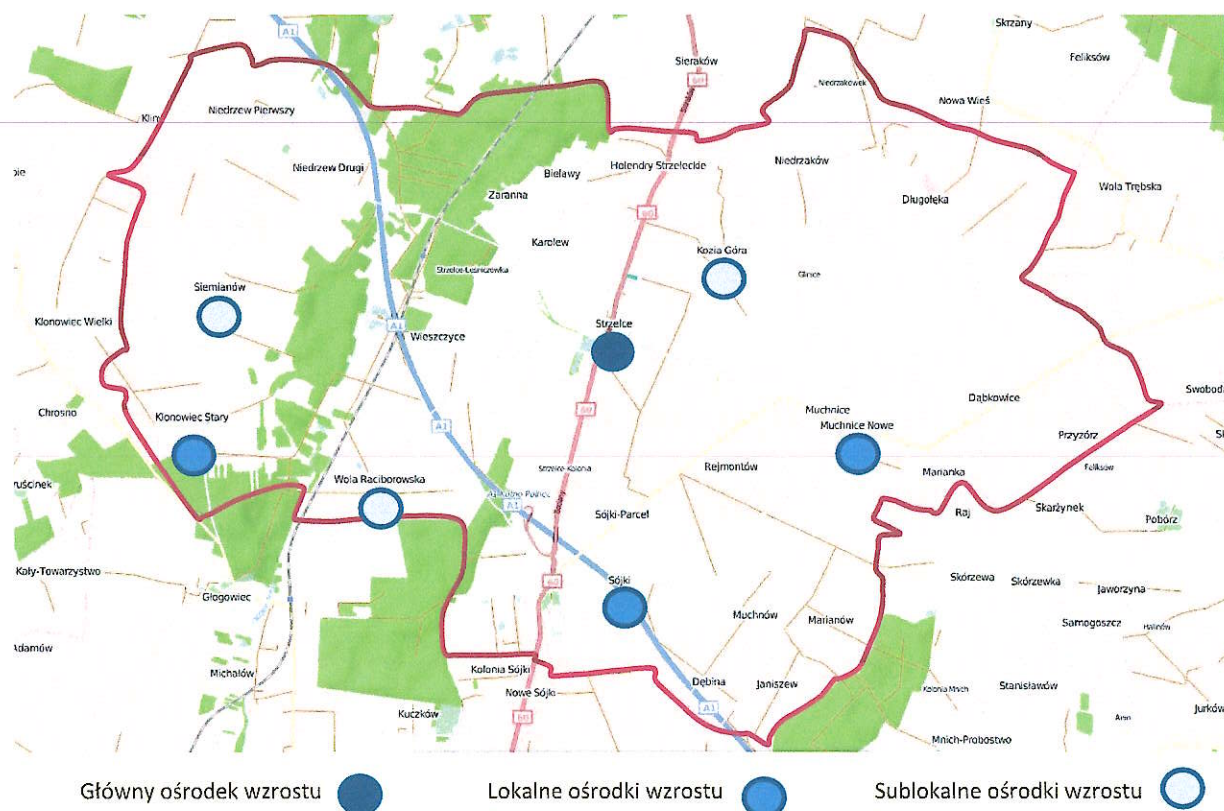
Rola i hierarchia jednostek osadniczych

Strukturę osadniczą gminy tworzy 20 sołectw. Głównym ośrodkiem jest wieś Strzelce, pełniąca funkcję administracyjną i edukacyjną. W Strategii wyznacza się ponadto lokalne i sublokalne centra wzrostu:

- Lokalne ośrodki wzrostu – Muchnice Nowe, Klonowiec Stary i Sójki. Są to miejscowości o potencjale gospodarczym (obecność przedsiębiorstw rolnych i usługowych), położone przy głównych szlakach komunikacyjnych (droga 60 lub autostrada A1). W tych miejscowościach planuje się rozwój usług publicznych, drobnej przedsiębiorczości i infrastruktury technicznej.
- Sublokalne ośrodki wzrostu – Wola Raciborowska i Siemianów, Kozia Góra. Ośrodki te pełnią przede wszystkim funkcję mieszkaniową i rekreacyjną, z zasobami kulturowymi (zabytkowe parki dworskie).

Poniższa mapa przedstawia rozmieszczenie ośrodków wzrostu.

Rysunek 19 Ośrodki wzrostu w gminie Strzelce

Źródło: opracowanie własne na podstawie geoserwis.gdos.gov.pl

Strzelce jest głównym ośrodkiem wzrostu determinującym rozwój całej gminy.

Na dynamikę rozwoju przestrzennego i gospodarczego gminy istotny wpływ wywierają przebiegająca przez jej teren droga krajowa nr 60 oraz bliskość węzła autostrady A1 „Kutno Północ”, które zapewniają dobre skomunikowanie z Kutnem i regionem łódzkim. Obok Strzelec, ważniejszymi lokalnymi ośrodkami są wsie Sójki i Siemianów – pełniące funkcje mieszkaniowe, gospodarcze i usługowe oraz skupiające większe skupiska ludności. Pozostałe miejscowości, takie jak Długołęka, Muchnice Nowe czy Nidrzew, odgrywają rolę sublokalnych ośrodków oddziaływania, zapewniając podstawowe usługi i wspierając rozwój rolniczy oraz społeczny najbliższej okolicy.

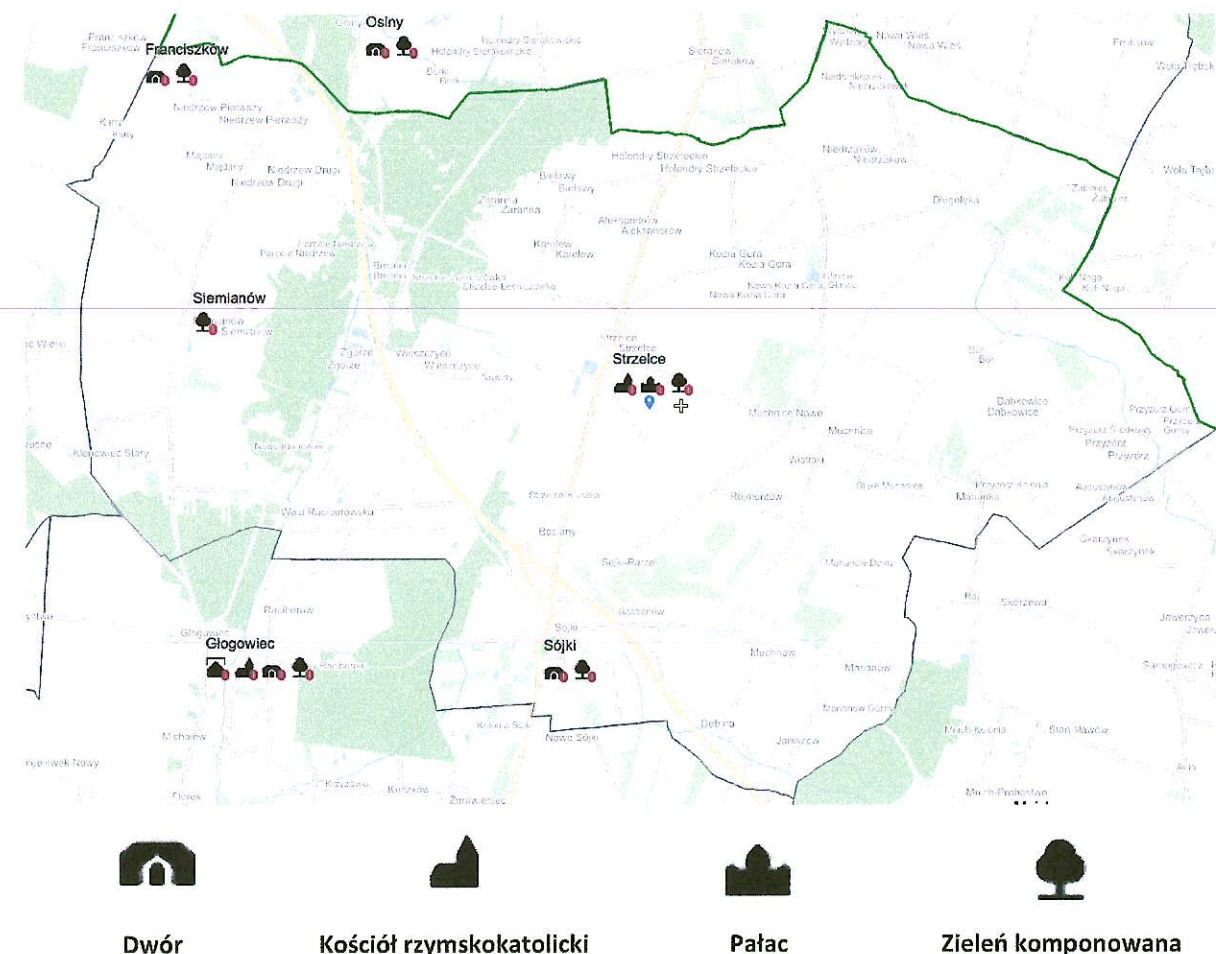
Charakterystyka funkcjonalno-przestrzenna gminy

Poniżej opisano szczegółowo kwestie wpływające na rozwój funkcjonalno-przestrzenny gminy Strzelce.

a) Dobra kulturowe

Poniżej przedstawiono graficznie orientacyjne rozmieszczenie dóbr kulturowych (zabytki wpisane do Rejestru Zabytków) w gminie Strzelce.

Rysunek 20 Rozmieszczenie dóbr kulturowych o dużej wartości kulturowej i historycznej w gminie Strzelce

Źródło: opracowanie własne

Na terenie gminy Strzelce znajduje się szereg obiektów wpisanych do rejestru i ewidencji zabytków, które stanowią ważne elementy dziedzictwa kulturowego oraz potencjał turystyczny. Do najcenniej-

Źródło: opracowanie na podstawie geoportal.gov.pl

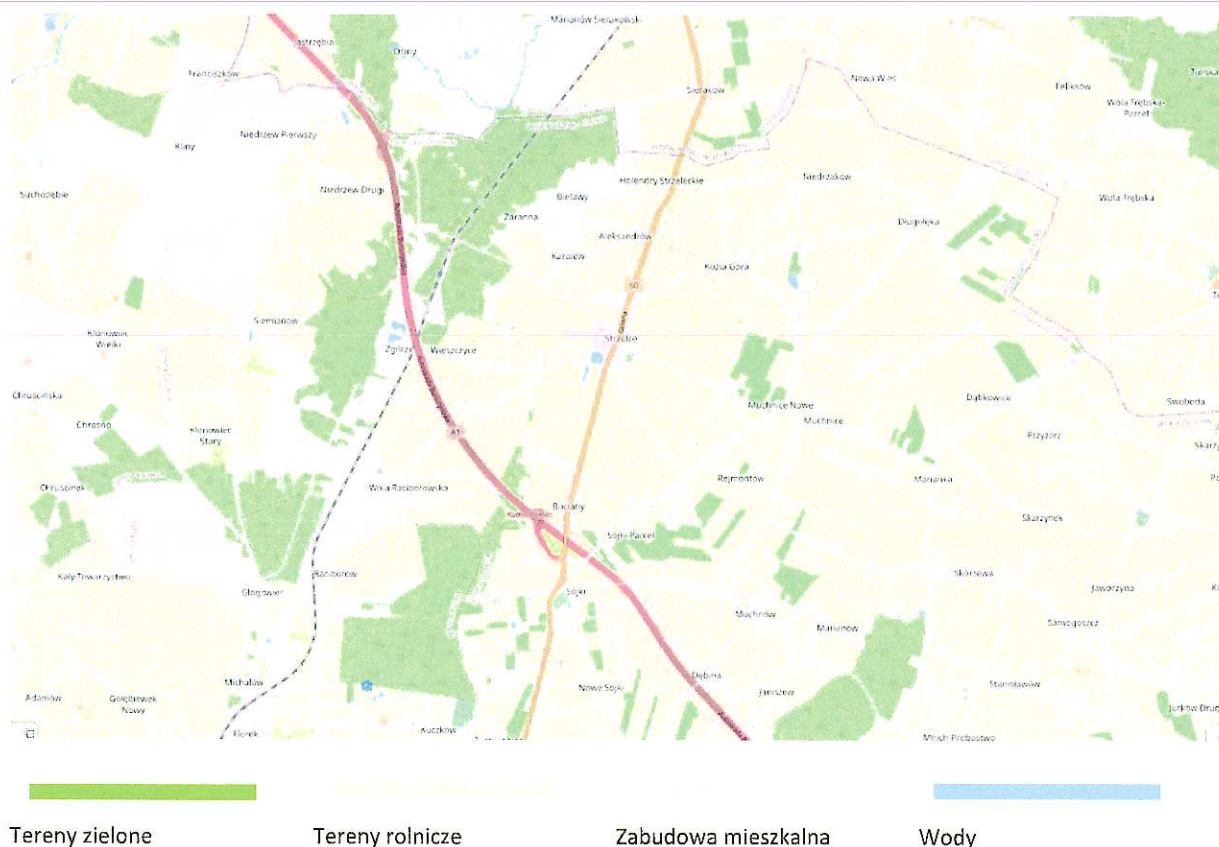
b) System powiązań przyrodniczych

System powiązań przyrodniczych w gminie Strzelce tworzy przede wszystkim układ zielono-wodny typowy dla krajobrazu rolniczego: doliny i obniżenia terenu z ciekami oraz rowami melioracyjnymi, lokalne zbiorniki i stawy (elementy małej retencji) oraz rozproszone płyty zieleni w postaci zadrzewień śródpolnych, zakrzewień, łąk i pasów roślinności przywodnej. Ponieważ w strukturze użytkowania przestrzeni dominują tereny rolnicze, kluczowe znaczenie dla łączności ekologicznej mają „wąskie” elementy liniowe — przede wszystkim strefy przy ciekach, rowach i miedzach, a także ciągi zadrzewień i zakrzewień, które łączą drobne płyty zieleni między miejscowościami i obszarami otwartymi.

Ten układ pełni kilka podstawowych funkcji środowiskowych: utrzymuje ciągłość siedlisk (łączność ekologiczna), wspiera retencję i spowolnienie odpływu wód opadowych w zlewniach lokalnych, ogranicza erozję gleb i przesuszanie gruntów, a także stabilizuje mikroklimat w otwartym krajobrazie rolniczym. Z perspektywy przestrzennej jest to system wrażliwy na fragmentację (przerywanie ciągów zieleni i stref przywodnych), na przekształcenia hydrologiczne (pogłębianie/udrażnianie rowów, likwidację zadrzewień, zmianę stosunków wodnych) oraz na presję rozproszonej zabudowy i infrastruktury liniowej, które mogą tworzyć bariery dla przepływu wody i ciągłości przyrodniczej.

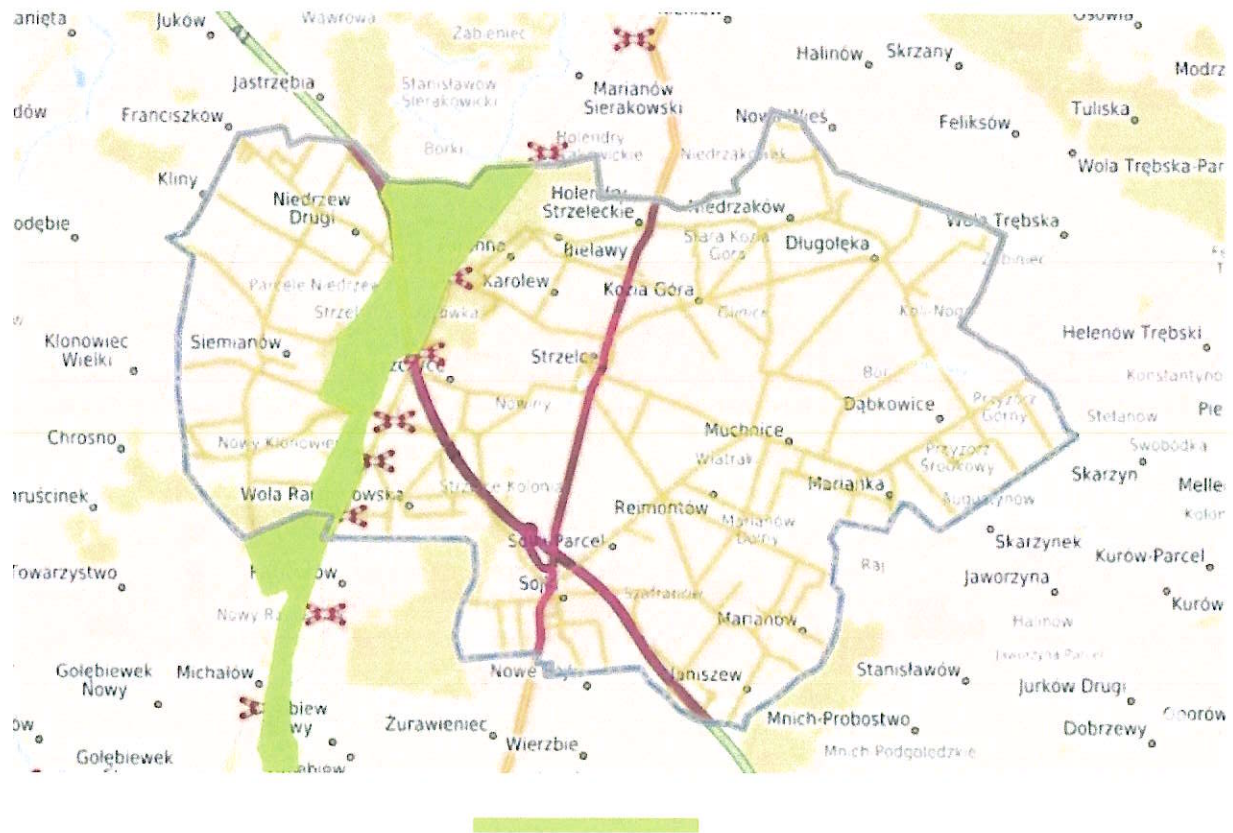
Poniższe opracowania graficzne pokazują: (1) orientacyjny podział funkcjonalny terenu gminy na tereny rolnicze, zabudowę mieszkaniową, tereny zieleni i wody — jako tło do odczytania przebiegu elementów zielono-wodnych; (2) zasięg proponowanego Obszaru Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki, który obejmuje obszary kluczowe dla wartości przyrodniczo-krajobrazowych i ciągłości powiązań środowiskowych.

Rysunek 22 Podział funkcjonalny terenu gminy Strzelce

Źródło: opracowanie własne na podstawie wikipedia.org

Rysunek 23 Proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki

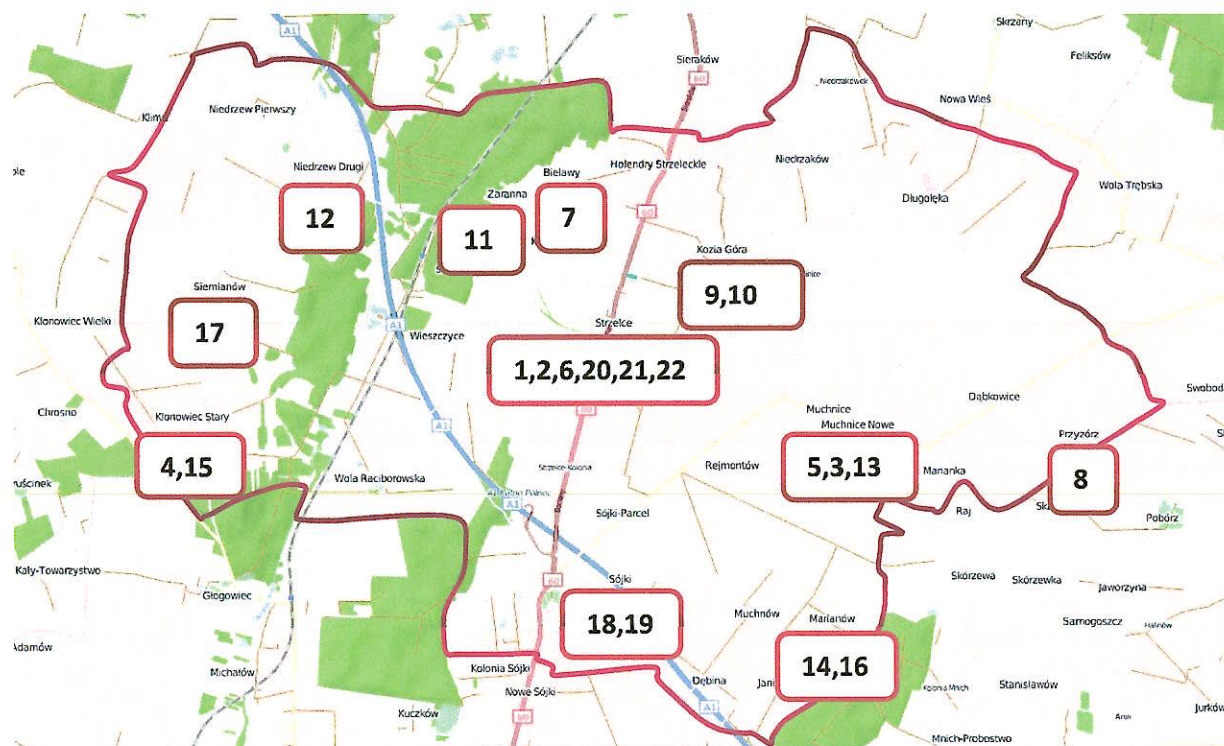

Obszar Chronionego
Krajobrazu Ochni-
Głogowianki

c) Planowane inwestycje

Poniżej przedstawiono graficznie orientacyjne rozmieszczenie planowanych inwestycji w gminie Strzelce

Rysunek 24 Inwestycje w ramach Strategii

Źródło: opracowanie własne

NUMERACJA PROJEKTÓW

1. Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Strzelce
2. Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Strzelce
3. Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Muchnicach Nowych
4. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Klonowiec Stary
5. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Muchnice
6. Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Strzelce
7. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej Bielawy – Holendry Strzeleckie
8. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102357E w miejscowości Przyzórz
9. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102402E Aleksandrów – Kozia Góra
10. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102404E w miejscowości Kozia Góra
11. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102405E w miejscowości Zaranna
12. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102406E w miejscowości Niedrzew Drugi
13. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102410E Muchnice – Bór
14. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102413E Marianów Górny – Marianów Dolny
15. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102420E w miejscowości Klonowiec Stary
16. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Marianów
17. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Siemianów
18. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Sójki (dz. 139)
19. Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Sójki (dz. 138)
20. Przebudowa Biblioteki Gminnej w Strzelcach
21. Przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Strzelcach
22. Budowa muszli koncertowej w Strzelcach

Znaczna część planowanych inwestycji, w tym również wpisanych do przedmiotowej Strategii, dotyczy obszaru całej gminy a ich dokładna lokalizacja nie jest możliwa do określenia na etapie tworzenia Strategii i rzonego modelu funkcjonalno-przestrzennego. Są to inwestycje pożądane w gminie, ale ich dokładne umiejscowienie i określenie skali czy sposobu realizacji nie zostało dokonane przez Gminę na etapie opracowywania niniejszego dokumentu

d) Obszar Strategicznej Interwencji gminy

Gmina Strzelce boryka się na całym swoim terenie z problemami społecznymi, gospodarczymi i przestrzennymi. Charakter gminy, jej powierzchnia i struktura mieszkaniowa determinuje traktowanie gminy jako jednego obszaru o wspólnych problemach do rozwiązania bez wyszczególniania konkretnych lokalizacji jako obszarów szczególnej interwencji. Tym samym gmina Strzelce całościowo traktowana jest jako Obszar Strategicznej Interwencji.

e) Problemy funkcjonalno-przestrzenne

Jak już zaznaczono w części analitycznej Strategii do głównych problemów gminy Strzelce w sferze przestrzennej należy zaliczyć występujący problem tzw. „niskiej emisji”, marginalny zasięg sieci gazowej, stan dróg wymagający ich modernizacji, niedobory w sieci dróg rowerowych, zasoby mieszkaniowe wymagające rozwoju.

W odniesieniu do regionu gmina Strzelce – jako ośrodek subregionalny – boryka się z problemem marginalnego oddziaływania na region.

Ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie

Obowiązującym dokumentem planistycznym gminy jest „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Strzelce”. Studium zachowuje moc do dnia wejścia w życie planu ogólnego gminy, jednak nie dłużej niż do dnia 31 grudnia 2025 r. Gmina przystąpiła do sporządzenia planu ogólnego (ogłoszenie Wójta z dnia 04.09.2024 r.).

Do dnia 31 grudnia 2025 r. ustalenia planu ogólnego określa się z uwzględnieniem polityki przestrzennej gminy określonej w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, o ile gmina dysponuje strategią, której opracowanie zostało wszczęte od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2023 poz. 1688). W związku z tym niniejsza strategia formułuje kierunki polityki przestrzennej gminy, które powinny zostać odzwierciedlone w planie ogólnym oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Wobec powyższego określa się poniższe ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie.

a) Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony powietrza, przyrody i krajobrazu

Celem polityki przestrzennej jest zachowanie zasobów środowiska oraz racjonalne gospodarowanie przestrzenią z dostosowaniem do potencjału przyrodniczego i rolniczego gminy, w szczególności poprzez:

- ochronę i wzmacnianie elementów zielonej infrastruktury (zadrzewienia śródpolne i przydrożne, aleje, parki podworskie, zielen publiczna) oraz korytarzy ekologicznych, których naturalnym szkieletem są doliny cieków i sieć rowów melioracyjnych;
- przeciwdziałanie degradacji wód powierzchniowych (zlewnia Bzury, w tym m.in. Słudwia i Głogowianka oraz cieki i rowy melioracyjne) i ograniczanie nadmiernej eksploatacji wód podziemnych, przy jednoczesnym zwiększaniu retencji (retencja krajo-brazowa: w glebie, dolinach i małych zbiornikach; retencja techniczna: urządzenia piętrzące, zbiorniki, rozwiązania infiltracyjne);
- ograniczanie skutków suszy na obszarach rolnych i w strefach zabudowy, w tym poprzez ograniczanie uszczelnienia powierzchni, ochronę zasobów próchnicy i rozwój małej retencji;
- zapewnienie wysokiej jakości powietrza i redukcję emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych (niska emisja z sektora komunalno-bytowego oraz emisja liniowa z transportu, w szczególności w korytarzach DK60 i autostrady A1);
- minimalizację oddziaływań hałasu, wibracji i pól elektromagnetycznych, z uwzględnieniem barierowania przestrzeni przez infrastrukturę liniową (w tym DK60, A1 oraz infrastruktura kolejowa).

Ochrona różnorodności biologicznej

Ze względu na rolniczy charakter gminy, dominację terenów otwartych oraz relatywnie niski udział terenów leśnych, należy:

- uwzględniać potrzeby ochrony zadrzewień śródpolnych i przydrożnych oraz sukcesywnie je zwiększać (funkcje: ekologiczne, wodo- i glebochronne, przeciwoerozyjne, wiatrochronne), w tym poprzez nasadzenia kompensacyjne przy inwestycjach drogowych i infrastrukturalnych;
- promować zwiększanie udziału zieleni w strukturze przestrzennej, m.in. poprzez programy rolno-środowiskowo-klimatyczne, utrzymanie miedz i pasów buforowych oraz praktyki korzystne dla klimatu i środowiska (ograniczanie spływu powierzchniowego i wywiewania gleb, poprawa infiltracji);
- chronić ekosystemy dolinne i podmokłe w obniżeniach terenowych, w tym małe zbiorniki wodne, oczka i stawy, jako lokalne „magazyny” retencji i siedliska dla wielu gatunków;
- chronić zieleni urządzoną w miejscowościach oraz zieleni cmentarną (funkcje: mikroklimatyczne, zdrowia publicznego, krajobrazowe);
- wprowadzać pasy zieleni izolacyjnej pomiędzy zabudową a trasami komunikacyjnymi oraz terenami aktywności gospodarczej, w tym w rejonie DK60 i węzła autostradowego A1 „Kutno-Północ”.

Ochrona wód

W zakresie ochrony zasobów wodnych zaleca się:

- bezwzględne przestrzeganie zakazów, nakazów i ograniczeń w strefach ochronnych ujęć wód (ochrona bezpośrednia i pośrednia), a na etapie planowania – uwzględnianie stref ochronnych, jeśli są ustanowione lub będą ustanawiane;
- wzmocnienie działań na rzecz racjonalnego gospodarowania zasobami wód podziemnych i powierzchniowych, z naciskiem na retencję krajobrazową i techniczną oraz ograniczanie szybkiego odpływu z terenów rolnych;
- stosowanie rozwiązań ograniczających spływ zanieczyszczeń rolniczych (biogeny) i komunalnych do odbiorników, w tym rozwój kanalizacji sanitarnej w obszarach zwartej zabudowy oraz uporządkowanie gospodarki ściekowej w zabudowie rozproszonej (szczelne zbiorniki, przydomowe oczyszczalnie, kontrola wywozu);
- utrzymanie i modernizację urządzeń melioracyjnych (rowy, przepusty, zastawki), w powiązaniu z działaniami prorotacyjnymi i ochroną przed podtopieniami po opadach nawalnych (drożność, odwodnienie, ograniczanie erozji i transportu zawiesiny).

Ochrona powietrza

Działania inwestycyjne powinny:

- uwzględniać realizację zadań z programów ochrony powietrza dla strefy łódzkiej;
- kształtować układy zabudowy i tereny otwarte tak, by zapewnić przewietrzanie i wymianę mas powietrza (nie zamykać osi przewietrzania wsi, unikać nadmiernego dogęszczania wzdłuż głównych ciągów);
- unikać form zabudowy powodujących zastoje powietrza i efekt „dyszy ulicznej”, w szczególności w sąsiedztwie korytarzy o dużym natężeniu ruchu;
- wspierać niskoemisyjne nośniki energii i odnawialne źródła energii w budownictwie i infrastrukturze (termomodernizacja, wymiana źródeł ciepła, mikroinstalacje PV, pompy ciepła – z jednoczesnym ograniczaniem niskiej emisji).

Ochrona przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

- stosować rozwiązania poprawiające klimat akustyczny, w tym zieleni izolacyjną, strefowanie funkcji oraz – w razie potrzeby – zabezpieczenia techniczne wzdłuż dróg i wokół terenów generujących hałas;
- lokalizację i eksploatację instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne prowadzić zgodnie z przepisami odrębnymi i zasadą minimalizacji oddziaływań, ze szczególnym uwzględnieniem terenów mieszkaniowych i obiektów wrażliwych (oświata, opieka zdrowotna).

Kształtowanie systemu przyrodniczego

System przyrodniczy gminy powinien stanowić spójny układ elementów zielono-wodnych ważnych dla utrzymania ciągłości ekologiczno-krajobrazowej, oparty w szczególności o doliny cieków, sieć rowów melioracyjnych, zadrzewienia śródpolne i przydrożne oraz lokalne obniżenia terenu i zbiorniki wodne. Ze względu na rolniczy charakter gminy i mozaikowy układ terenów zieleni, kluczowe jest ograniczanie fragmentacji tego systemu (m.in. przez rozproszoną zabudowę i infrastrukturę liniową) oraz zachowanie ciągłości stref przywodnych i zadrzewień. W zakresie ochrony wartości przyrodniczo-krajobrazowych należy uwzględnić proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochnia–Głogowianki jako element wzmacniający ciągłość powiązań przyrodniczych oraz ochronę krajobrazu dolinnego. Przy lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz inwestycji mogących wywoływać oddziaływania poza granicami administracyjnymi gminy należy stosować zasady wynikające z przepisów odrębnych, w tym procedury oceny oddziaływania na środowisko, a w razie potrzeby – ocenę oddziaływania na obszary chronione.

Ochrona i kształtowanie krajobrazu

- chronić zieleni komponującą przestrzeń miejscowości (parki, skwery, aleje), w tym tło i ekspozycję dla zabytków i obiektów o wartościach kulturowych (w tym obiektów sakralnych i zespołów dworskich);
- chronić cmentarze z dominującymi założeniami zieleni oraz ich strefy ekspozycji;
- chronić powiązania i osie widokowe na obszarach otwartych krajobrazu rolniczego, w tym czytelność układów wsi i historycznych dróg;
- kształtować nową zabudowę w formach współczesnych z poszanowaniem skali i charakteru osadnictwa wsi Polski centralnej (zabudowa zagrodowa i przydrożna, rytm parcelacji, gabaryty, forma dachów), z ograniczaniem dysharmonijnych dominant i reklamy;
- uwzględniać ustalenia Audytu krajobrazowego województwa łódzkiego (uchwalonego 15.04.2025 r., obowiązującego od 01.07.2025 r.) oraz wyniki analiz krajobrazowych w planie ogólnym i MPZP.

b) Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Kierunki ochrony koncentrują się na obiektach i obszarach ujętych w rejestrze zabytków i ewidencjach (w tym stanowiskach archeologicznych) oraz na historycznych układach ruralistycznych wsi. W gminie Strzelce istotne znaczenie mają m.in. obiekty sakralne (kościół parafialny w Strzelcach), zespoły dworskie i parki podworskie oraz układy przestrzenne wsi. Zaleca się:

- maksymalną ochronę wartości zabytkowych przed przekształceniami obniżającymi ich wartości (materiał, detal, gabaryt, relacje krajobrazowe), w tym ochronę stref ekspozycji i kontekstu przestrzennego;
- prowadzenie prac przy obiektach i obszarach zabytkowych oraz na stanowiskach archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi i zaleceniami Łódzkiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków;
- ochronę historycznych układów przestrzennych miejscowości, w tym przebiegu dawnych dróg, układu działek i zasadniczych dominant (np. obiektów sakralnych).

c) Kierunki zmian w strukturze zagospodarowania terenów, w tym określenia szczególnych potrzeb w zakresie nowej zabudowy mieszkaniowej

Kierunki zmian powinny odpowiadać potencjałowi społecznemu i gospodarczemu gminy, z priorytetem:

- uzupełniania i porządkowania istniejących układów osadniczych (głównie w sąsiedztwie infrastruktury technicznej i drogowej) oraz stopniowego, zwartego dogęszczania wsi, przy ograniczaniu rozpraszania zabudowy i kosztów obsługi infrastrukturalnej;
- dostosowania skali i proporcji zabudowy do lokalnych uwarunkowań (krajobraz, rolnictwo, sieć wodno-kanalizacyjnej, układ komunikacyjny) przy zapewnieniu rozwoju usług publicznych i dostępności transportowej;
- utrzymania i rozwoju funkcji rolniczych oraz ochrony dużych kompleksów użytków rolnych (lokalizacja nowej zabudowy w pierwszej kolejności na terenach już przekształconych lub o niższej przydatności rolniczej);
- rozwoju oferty terenów inwestycyjnych o dobrych powiązaniach z DK60, węzłem autostradowym A1 „Kutno-Północ”, linią kolejową oraz drogami powiatowymi, na gruntach o niższej przydatności rolniczej oraz w zasięgu infrastruktury;
- w siedzibie gminy (Strzelce) – utrzymania funkcji mieszkaniowych i usługowych oraz uzupełniania zabudowy w sposób uporządkowany, zgodny z MPZP i studium, z wykorzystaniem planowania miejscowego dla obszarów o presji inwestycyjnej (m.in. Strzelce, wybrane części Sójek i innych miejscowości objęte MPZP).

d) Zasady lokalizacji obiektów handlu wielkopowierzchniowego w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.)

- Na obszarze gminy nie wskazuje się obecnie potrzeby rozwoju obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² jako funkcji dominującej; rozwój handlu powinien w pierwszej kolejności wzmacniać istniejące centra usług w miejscowościach.
- Dopuszcza się lokalizację takich obiektów po wyznaczeniu w planie ogólnym oraz zgodnie z przepisami odrębnymi, w miejscach o odpowiedniej dostępności drogowej (w tym w powiązaniu z DK60/A1) i poza strefami konfliktów środowiskowych oraz kulturowych (hałas, emisje, krajobraz, ekspozycja zabytków).

e) Zasady lokalizacji kluczowych inwestycji celu publicznego

Szczegółowe warunki realizacji inwestycji celu publicznego zostaną określone w MPZP lub decyzjach o lokalizacji inwestycji celu publicznego. Do inwestycji o znaczeniu lokalnym zalicza się m.in.:

- infrastrukturę transportową: drogi gminne, ciągi piesze i rowerowe oraz elementy bezpieczeństwa ruchu, w tym poprawę dostępności do przystanków i stacji kolejowej;
- tereny rekreacyjne i miejsca integracji mieszkańców (świetlice, przestrzenie publiczne, boiska, place zabaw);
- infrastrukturę usług publicznych (ochrona zdrowia, edukacja, opieka przedszkolna i społeczna);
- infrastrukturę wodno-kanalizacyjną i gospodarkę odpadami, w tym rozwój i modernizację systemów ograniczających presję na wody;
- infrastrukturę energetyczną, w tym OZE, oraz rozwiązania poprawiające efektywność energetyczną budynków publicznych.

Proponuje się również inwestycje ponadlokalne:

- działania zwiększające bezpieczeństwo i płynność ruchu w korytarzu DK60 oraz w rejonie węzła A1 „Kutno-Północ”, w powiązaniu z zarządcami dróg;
- wzmocnienie powiązań transportowych z Kutnem oraz z gminami sąsiednimi (Gostynin, Szczawin Kościelny, Oporów, Kutno, Łanięta), w tym połączeń autobusowych skorelowanych z koleją;
- rozbudowę sieci szerokopasmowej oraz infrastruktury cyfrowej.

f) Kierunki rozwoju systemów komunikacji, infrastruktury technicznej i społecznej

Wysoka jakość sieci drogowej i infrastruktury technicznej warunkuje dostępność i atrakcyjność inwestycyjną gminy, przy jednoczesnym ograniczaniu presji środowiskowej i kosztów eksploatacyjnych.

Komunikacja drogowa

- zachowuje się istniejącą siatkę dróg z możliwością jej modernizacji i uzupełnień, w tym o ciągi piesze i rowerowe oraz wyposażenie w urządzenia bezpieczeństwa (oświetlenie, doświetlenie przejść, elementy uspokojenia ruchu, bezpieczne skrzyżowania);
- dopuszcza się – w uzasadnionych przypadkach – rezygnację z nieefektywnych połączeń i realizację nowych powiązań, z zachowaniem ładu przestrzennego i ochrony gruntów rolnych;
- dla DK60 i głównych dróg powiatowych priorytetem jest poprawa bezpieczeństwa, budowa chodników, oświetlenia i odwodnienia oraz usuwanie barier punktowych, a także ograniczanie negatywnych oddziaływań na zabudowę mieszkaniową;
- parametry techniczne dróg należy doprowadzać do zgodności z przepisami;
- w zwartych układach zabudowy przewiduje się modernizację i budowę chodników, dróg dla rowerów, parkingów oraz systemowego odwodnienia, w tym rozwiązań opartych o retencję i infiltrację (np. ogrody deszczowe, nawierzchnie wodoprzepuszczalne).

Linia kolejowa

- zagospodarowanie terenów w sąsiedztwie linii kolejowej relacji Płock – Kutno (linia nr 33) oraz infrastruktury stacyjnej wymaga uwzględnienia przepisów odrębnych (bezpieczeństwo, hałas, ograniczenia lokalizacyjne);
- wskazuje się integrację połączeń autobusowych i rowerowych z istniejącą stacją kolejową (Strzelce Kujawskie) oraz rozwój dojazdów pieszych i infrastruktury węzłowej (parking, stojaki rowerowe, bezpieczne przejścia).

Komunikacja rowerowa

- zaleca się sukcesywne tworzenie sieci dróg i tras rowerowych do codziennych dojazdów (praca, szkoła, usługi) oraz tras rekreacyjnych, powiązanych z układem ponadlokalnym;
- w modelu funkcjonalno-przestrzennym oraz działaniach inwestycyjnych należy uwzględnić korytarze regionalnych tras rowerowych tworzących sieć szkieletową ruchu rowerowego w województwie, z założeniem podłączania tras lokalnych łączących lokalne źródła i cele podróży;
- dla gminy Strzelce uwzględnia się korytarz regionalnej trasy rowerowej nr 233, biegnący od strony Kutna do granicy województwa w rejonie miejscowości Zaranna; sugerowany jest przebieg trasy bezpośrednio wzdłuż linii kolejowej nr 33 na odcinku przebiegającym w granicach gminy;
- priorytetowo traktuje się połączenia między miejscowościami a siedzibą gminy oraz korytarze wzdłuż DK60 i głównych dróg powiatowych, w tym bezpieczne przekroczenia barier liniowych (DK60/A1/linia kolejowa);
- parametry projektowe dróg rowerowych i pieszo-rowerowych należy zapewnić zgodnie z przepisami.

Komunikacja lotnicza oraz strefa oddziaływania terenów lotniczych

- na obszarze gminy nie zlokalizowano lotnisk ani lądowisk; ewentualne inwestycje w strefach ograniczeń lotnisk zewnętrznych wymagają stosowania przepisów prawa lotniczego.

Infrastruktura techniczna i społeczna

- zaopatrzenie w wodę: utrzymuje się i modernizuje istniejące sieci oraz ujęcia i stacje uzdatniania wody; dla nowych terenów przewiduje się rozbudowę w powiązaniu z planem ogólnym i MPZP;
- odprowadzanie ścieków: dąży się do dalszej rozbudowy systemu kanalizacji na obszarach o zwartej zabudowie; na terenach rozproszonych – rozwiązania indywidualne zgodnie z przepisami, z naciskiem na szczelność, kontrolę eksploatacji i eliminację zrzutów nielegalnych;
- gospodarka odpadami: rozwija się selektywną zbiórkę, edukację i uszczelnienie systemu; przewiduje się rezerwowanie terenu pod funkcje porządkujące system (np. PSZOK, magazynowanie frakcji selektywnych) w sposób minimalizujący konflikty środowiskowe i społeczne; dopuszcza się instrumenty ograniczające bioodpady u źródła (kompostowanie);
- zaopatrzenie w energię elektryczną: z istniejących i projektowanych sieci; w obszarach rozwojowych przewiduje się nowe przyłącza oraz wzmocnienia; promuje się OZE;
- gaz: ewentualna rozbudowa sieci dystrybucyjnych z zachowaniem stref ochronnych i ograniczeń wynikających z przepisów;
- ciepło: priorytetem jest odchodzenie od wysokoemisyjnych źródeł opartych o paliwa stałe w kierunku źródeł niskoemisyjnych i OZE, wraz z poprawą efektywności energetycznej budynków;
- cyfrowa łączność: zachowuje się istniejącą infrastrukturę teletechniczną (w tym stacje bazowe) i rozwija sieć szerokopasmową wraz z punktami dostępowymi.

g) Zasady lokalizacji urządzeń wytwarzających energię o mocy zainstalowanej przekraczającej 500 kW

- obszary dopuszczenia lokalizacji takich urządzeń wyznacza się w planie ogólnym oraz MPZP, z uwzględnieniem powiązań z siecią elektroenergetyczną, dostępności komunikacyjnej oraz uwarunkowań krajobrazowych i środowiskowych;
- dopuszcza się lokalizację elektrowni fotowoltaicznych i wiatrowych, instalacji na biogaz oraz wykorzystania innych źródeł OZE – z zachowaniem przepisów odrębnych, ograniczeń środowiskowych i krajobrazowych oraz zasad ładu przestrzennego; na terenach rolnych preferuje się lokalizacje na gruntach o niższej przydatności rolniczej oraz na terenach już przekształconych (np. w sąsiedztwie stref aktywności gospodarczej i infrastruktury).

h) Zasady lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

- na terenach zabudowy mieszkaniowej, zagrodowej, mieszkaniowo-usługowej oraz sportu i rekreacji nie dopuszcza się lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem infrastruktury technicznej i komunikacyjnej realizowanej zgodnie z przepisami;
- na terenach obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych dopuszcza się inwestycje związane z chowem i hodowlą zwierząt oraz niezbędną infrastrukturą, przy zachowaniu przepisów środowiskowych, w tym minimalizacji uciążliwości zapachowych i ochrony wód;
- w dolinach cieków, na terenach pełniących funkcje retencyjne oraz w strefach ekspozycji obiektów kulturowych lokalizację przedsięwzięć należy każdorazowo oceniać pod kątem konfliktów środowiskowych i krajobrazowych;
- przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami dopuszcza się wyłącznie na terenach do tego przeznaczonych w MPZP, z zachowaniem rygorów sanitarnych i środowiskowych.

i) Zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej

Kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej

- zachować i chronić gleby o najwyższych walorach produkcyjnych oraz ograniczać ich fragmentację przez rozpraszanie zabudowy;
- przeciwdziałać skutkom suszy: ograniczać utratę retencji, odtwarzać zdolności retencyjne gleb i dolin cieków, tworzyć małą retencję oraz zwiększać infiltrację;
- stosować rozwiązania ekohydrologiczne: zadrzewienia i zakrzewienia śródpolne, pasy zieleni, enklawy użytków zielonych, roślinność towarzyszącą ciekom i rowom melioracyjnym; dopuszczać rozwiązania barierowe ograniczające spływ biogenów i erozję (pasy buforowe, miedze, strefy zadarnione).

Kształtowanie leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zadrzewień i zakrzewień

- ze względu na niewielki udział lasów – zachować kompleksy leśne i zadrzewienia oraz zwiększać powierzchnie zadrzewień (równoważnik środowiskowy zalesień) w szczególności na gruntach o niskiej przydatności rolniczej;
- zalesienia i nasadzenia prowadzić na gruntach o niskiej przydatności rolniczej, z uwzględnieniem warunków wodnych (nie pogarszać odpływu i drożności urządzeń melioracyjnych, nie powodować degradacji siedlisk wilgotnych);
- unikać wprowadzania obcych siedliskowo gatunków drzew i krzewów;
- w sąsiedztwie zasobów kulturowych (parki podworskie, aleje) działania dostosować do wymogów ochrony krajobrazu i ewentualnych zaleceń konserwatorskich.

j) Zasady kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

- na terenie gminy nie uchwalono miejscowego planu rewitalizacji; w razie potrzeby dopuszcza się wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji oraz opracowanie programu rewitalizacji zgodnie z przepisami prawa;
- niezależnie od formalnej rewitalizacji, wskazane jest prowadzenie działań porządkujących przestrzeń i poprawiających jakość życia (rewitalizacja terenów przy świetlicach i przestrzeni publicznych, poprawa estetyki, bezpieczeństwa i dostępności), przy zachowaniu zasad ochrony środowiska;
- w zakresie likwidacji potencjalnych szkód środowiskowych i porządkowania przestrzeni wskazane jest prowadzenie działań naprawczych zgodnie z przepisami odrębnymi i dobrymi praktykami (rekultywacja, remediacja, usuwanie dzikich wysypisk, przywracanie funkcji biologicznych terenom zdegradowanym).

4 Założenia wdrożeniowe

W punkcie opisano założenia systemu realizacji Strategii, przewidywane koszty realizacji działań wpisanych do Strategii oraz potencjalne źródła ich finansowania.

4.1 Planowane przedsięwzięcia

Poniżej przedstawiono priorytetowe przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym w przyjętej perspektywie czasowej Strategii.

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035

Tabela 18 Lista priorytetowych przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym w ramach Strategii

Lp.	Inwestycja/projekt	Lokalizacja
1.	Budowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Strzelce	Strzelce, dz.nr 2/53 obręb 0023 Strzelce IHIAR, ul. Główna
2.	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w miejscowości Strzelce	Strzelce, dz. Nr 1/9 obręb 0023 Strzelce IHIAR, ul. Główna 2
3.	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Muchnicach Nowych, gm. Strzelce	Muchnice Nowe, dz. Nr 79/2 obręb 0015 Muchnice Nowe
4.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Klonowiec Stary	Klonowiec Stary
5.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Muchnice	Muchnice
6.	Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Strzelce	Strzelce
7.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej Bielawy – Holendry Strzeleckie	dz. 36 obręb 0007 Holendry
8.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102357E w miejscowości Przyzór	dz. 31 obręb 0020 Przyzór
9.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102402E Aleksandrów – Kozia Góra	dz. 62 obręb 0001 Aleksandrów; dz. 92 obręb 0011 Kozia Góra
10.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102404E w miejscowości Kozia Góra	dz. 74 obręb 0011 Kozia Góra
11.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102405E w miejscowości Zaranna	dz. 50/2 i 48 obręb 0028 Zaranna
12.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102406E w miejscowości Niedrzew Drugi	dz. 207 obręb 0019 Niedrzew Drugi
13.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102410E Muchnice – Bór	dz. 110/2 obręb 0015 Muchnice Nowe; dz. 63 obręb 0004 Dąbkowice
14.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102413E Marianów Górny – Marianów Dolny	dz. 151/2 obręb 0016 Muchnow; dz. 95 obręb 0013 Marianów
15.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej nr 102420E w miejscowości Klonowiec Stary	dz. 34 i 46 obręb 0010 Klonowiec Stary
16.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Marianów	dz. 92/1 obręb 0013 Marianów
17.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Siemianów	dz. 49 i 124 obręb 0024 Siemianów
18.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Sójki (dz. 139)	dz. 139 obręb 0025 Sójki
19.	Przebudowa nawierzchni drogi gminnej w miejscowości Sójki (dz. 138)	dz. 138 obręb 0025 Sójki
20.	Przebudowa Biblioteki Gminnej w Strzelcach	dz. 2/7 obręb 0023 Strzelce IHIAR, ul. Leśna 1
21.	Przebudowa Gminnego Ośrodka Kultury w Strzelcach	dz. 2/2 obręb 0023 Strzelce IHIAR, ul. Główna 10
22.	Budowa muszli koncertowej w Strzelcach	dz. 2/3 obręb 0023 Strzelce IHIAR, ul. Główna 10

Źródło: opracowanie własne

4.2 Ramy finansowe i źródła finansowania

Ramy finansowe

Uwzględniając zakres Strategii i przyjętą perspektywę czasową, na ogólne ramy finansowe Strategii składa się wiele elementów, w tym m.in.:

- wartość planowanych inwestycji,
- zmiany wartości pieniądza w czasie,
- zmiany wartości poszczególnych produktów rzutujących na wartość inwestycji,
- koszty administracyjne związane z wdrażaniem Strategii.

Źródła finansowania

Jako główne źródła finansowania Strategii wskazuje się:

- budżet Gminy Strzelce,
- pośrednio budżet Województwa Łódzkiego,
- pośrednio budżet Powiatu Kutnowskiego,
- środki pochodzące z budżetu krajowego (w tym krajowe fundusze celowe, np. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych),
- środki prywatne,
- środki pochodzące z budżetu UE:
 - środki w ramach polityki spójności 2021–2027, w tym program regionalny „Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021–2027” oraz krajowe programy operacyjne,
 - wspólna polityka rolna UE,
 - programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej (Interreg),
 - Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) w ramach NextGenerationEU,
 - programy Komisji Europejskiej,
 - Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO),
- inne środki, m.in. Fundusze norweskie i EOG, WFOŚiGW w Łodzi, NFOŚiGW, oraz fundusze międzynarodowych instytucji finansowych (np. Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju, Bank Światowy).

4.3 System realizacji Strategii oraz wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych

Poniżej opisano podmioty zaangażowane w realizację Strategii, podstawy prawne regulujące funkcjonowanie Strategii, sposób wdrażania Strategii oraz jej wskaźniki.

Podmioty zaangażowane w realizację Strategii

W realizację Strategii zaangażowane będą instytucje publiczne z terenu gminy, podmioty finansujące i współfinansujące inwestycje wpisane do Strategii i te zgodne ze Strategią, organizacje pozarządowe i przedsiębiorstwa z terenu gminy oraz mieszkańcy.

Do instytucji publicznych z terenu gminy należy zaliczyć Gminę Strzelce i jej jednostki organizacyjne oraz jednostki powiatowe mające swoje filie lub oddziały na terenie gminy. Do organizacji pozarządowych należy zaliczyć m.in. Ochotnicze Straże Pożarne, stowarzyszenia, fundacje oraz koła gospo-

dyń wiejskich. Jako podmioty finansujące i współfinansujące przedsięwzięcia w ramach Strategii należy zaliczyć m.in. Starostwo Powiatowe w Kutnie, Urząd Marszałkowski Województwa Łódzkiego, Łódzki Urząd Wojewódzki w Łodzi, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości, Centrum Unijnych Projektów Transportowych, Centrum Projektów Europejskich, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Ośrodek Przetwarzania Informacji – PIB, Bank Gospodarstwa Krajowego, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Ministerstwo Sportu i Turystyki oraz przedsiębiorców.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiono rolę poszczególnych rodzajów podmiotów zaangażowanych w realizację Strategii.

Tabela 19 Podmioty zaangażowane w realizację Strategii

PODMIOTY ZAANGAŻOWANE W REALIZACJĘ STRATEGII	ROLA
Instytucje publiczne z terenu gminy	– stymulowanie podejmowania działań zgodnych ze Strategią, – monitoring realizacji Strategii, – współpraca z innymi podmiotami – aktualizacja Strategii – finansowanie i współfinansowanie działań – realizacja przedsięwzięć
Organizacje pozarządowe, fundacje w tym działające na terenie gminy Strzelce	– realizacja działań w szczególności w obszarze kultury, promocji gminy, aktywności fizycznej
Podmioty finansujące i współfinansujące przedsięwzięcia	– finansowanie i współfinansowanie przedsięwzięć
Przedsiębiorcy	– finansowanie i realizacja przedsięwzięć
Mieszkańcy	– udział w konsultacjach

Źródło: opracowanie własne

Najważniejszą rolę we wdrażaniu Strategii mają odgrywać instytucje publiczne z terenu gminy.

Regulacje prawne

Podstawowym aktem prawnym zobowiązującym samorządy gminne do prowadzenia polityki rozwoju jest Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. 2024 poz. 324 ze zm.). Zgodnie z tą ustawą politykę rozwoju prowadzą:

- w skali kraju - Rada Ministrów,
- w skali regionu - samorząd województwa,
- w skali lokalnej - samorząd powiatowy i gminny (art. 3).

Polityką rozwoju jest, w rozumieniu art. 2 tej ustawy, zespół wzajemnie powiązanych działań podejmowanych i realizowanych w celu zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju kraju oraz spójności społeczno-gospodarczej i terytorialnej, w skali krajowej, regionalnej lub lokalnej. Zgodnie z ustawą zakres przedmiotowy tych działań obejmować powinien w szczególności zagadnienia:

- ochrony środowiska,
- ochrony zdrowia,
- promocji zatrudnienia, w tym przeciwdziałania bezrobociu, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej bezrobotnych,
- rozwoju kultury, kultury fizycznej, sportu i turystyki,
- rozwoju miast i obszarów metropolitalnych,

- rozwoju obszarów wiejskich,
- rozwoju nauki i zwiększenia innowacyjności gospodarki, w tym rozwoju sektorów opartych na wykorzystaniu nowoczesnych technologii,
- rozwoju zachowań prospołecznych wspólnot lokalnych oraz budowy i umacniania struktur społeczeństwa obywatelskiego,
- rozwoju zasobów ludzkich, w tym podnoszenia poziomu wykształcenia społeczeństwa, kwalifikacji obywateli, jak również zapobiegania wykluczeniu społecznemu oraz łagodzeniu jego negatywnych skutków,
- stymulowania powstawania nowych miejsc pracy,
- tworzenia i modernizacji infrastruktury społecznej i technicznej,
- wspierania i unowocześniania instytucji państwa,
- wspierania rozwoju przedsiębiorczości,
- wspierania wzrostu gospodarczego,
- zwiększania konkurencyjności gospodarki.

Zgodnie z art. 4 przedstawionej wyżej ustawy politykę rozwoju prowadzi się na podstawie strategii rozwoju przy pomocy programów operacyjnych.

Ustawodawca jedynie bardzo ogólnie określił przedmiot, funkcje i procedury tworzenia strategii rozwoju na szczeblach lokalnych, pozostawiając decyzje w tym zakresie samorządom powiatów i gmin, koncentrując się głównie na zadaniach Rady Ministrów i samorządów województw.

Zasady realizacji Strategii

System wdrażania, monitorowania i finansowania Strategii zawiera bezpośrednie odniesienie do procedur i zakresu odpowiedzialności za realizację zapisów strategicznych, dokonanie pomiaru i obserwacji postępów w realizacji Strategii. dopełnieniem systemu jest określenie podmiotów odpowiedzialnych i zaangażowanych w jego wdrażanie, a także wskazanie możliwych źródeł finansowania realizacji Strategii. Strategia będzie wdrażana i monitorowana przez uzgodnione i wyznaczone do tego podmioty. Podmiotami zaangażowanymi w proces wdrażania, monitorowania i oceny Strategii oraz pełniącymi określone w nim role będą:

- Wójt Gminy:
 - odpowiada za wdrażanie Strategii,
- Rada Gminy:
 - analizuje postępy wdrażania Strategii,
 - analizuje i zatwierdza wnioski o aktualizację Strategii,
 - uwzględnia zadania zaplanowane do realizacji przy przyjmowaniu budżetu gminy oraz wieloletnich planów inwestycyjnych,
- Partnerzy realizacji Strategii, tj. poszczególne komórki Urzędu Gminy Strzelce oraz jednostki organizacyjne Gminy:
 - realizują poszczególne kierunki działań,
 - przekazują informację o stopniu realizacji zadań do Wójta oraz sporządzają statystyki i dane pomocne w procesie monitorowania,
 - zgłaszają wnioski do zmian w Strategii.

Strategia jest dokumentem programującym rozwój gminy na kolejne lata. Wszystkie pozostałe plany i programy strategiczne są względem Strategii dokumentami wykonawczymi i powinny pozostać zgodne z jej zapisami, w celu zapewnienia spójności programowania rozwoju. Zgodność dokumentów wykonawczych powinna odnosić się do następujących elementów:

- zgodność na poziomie misji,
- zgodność na poziomie celów,
- zgodność na poziomie zaplanowanych efektów,
- zgodność na poziomie wytycznych i rekomendacji w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej.

Celem systemu monitorowania Strategii jest weryfikacja skuteczności działań określonych w ramach celów strategicznych ujętych w dokumencie. Monitoring pozwoli sprawdzić, czy Strategia jest wdrażana zgodnie z planem. W celu przeprowadzenia monitoringu (w zależności od potrzeby Gminy może to być monitoring coroczny lub w innym odstępie czasowym) jednostki organizacyjne gminy oraz komórki urzędu odpowiedzialne za realizację poszczególnych zadań przekazują Wójtowi informację na temat napotkanych/potencjalnych trudności i problemów w realizacji zaplanowanych zadań.

Przegląd i aktualizacja

Przegląd Strategii może odbyć się corocznie, w połowie okresu obowiązywania Strategii lub w przypadku stwierdzenia konieczności jej aktualizacji. W przypadku chęci przeprowadzenia przeglądu strategicznego lub stwierdzenia przez jednostkę odpowiedzialną za monitoring Strategii konieczności wprowadzenia zmian w dokumentach, podjęte zostaną działania zmierzające do aktualizacji zapisów Strategii:

- Wójt Gminy na sesji Rady Gminy przedstawia wniosek o rozpoczęcie procesu przeglądu strategicznego (aktualizacji Strategii),
- w oparciu o decyzję Rady Gminy Wójt określa sposób przeprowadzenia aktualizacji (w oparciu o własne zasoby lub z udziałem konsultantów zewnętrznych) oraz przygotowuje harmonogram procesu aktualizacji Strategii,
- w ramach procesu weryfikacji i aktualizacji poddane mogą zostać:
 - zapisy zawarte w części diagnostycznej – poprzez odniesienie się do aktualnych danych statystycznych oraz wyników analiz, misja rozwoju gminy i jej aktualność w kontekście zmian zachodzących w zakresie zasobów gminy i jej otoczenia (powiatu, województwa, kraju),
 - cele strategiczne i operacyjne oraz ich adekwatność do zweryfikowanej misji rozwoju (w szczególności do domen strategicznego rozwoju),
 - kierunki działań,
- zaktualizowany dokument Strategii podlega konsultacjom, a następnie zostaje przedstawiony Radzie Gminy.

Ewaluacja ex-ante

Po opracowaniu Strategii, a przed jej wdrażaniem przeprowadzona zostanie tzw. ewaluacja uprzednia (ex-ante), w zakresie następujących kryteriów:

- trafności – analizie poddane zostaną adekwatność postawionych celów i wybranych do realizacji zadań do zidentyfikowanych problemów, potrzeb i posiadanych zasobów,

- skuteczności – czy wyznaczone cele są możliwe do osiągnięcia poprzez zdefiniowane priorytety i działania,
- efektywności – ocena dotycząca tego, czy zdefiniowane cele są uzasadnione pod względem przewidywanych nakładów finansowych,
- spójności wewnętrznej i zewnętrznej dokumentu.

Po przeprowadzonej ewaluacji ex-ante rekomenduje się Strategię do wdrożenia.

Ewaluacja ex-post

Po zakończeniu obowiązywania Strategii przewidziano opracowanie ewaluacji ex-post – sprawozdania/raportu końcowego z wdrażania założeń dokumentu, który będzie zawierał m.in. wykaz zrealizowanych działań i analizę efektywności wydatkowania środków finansowych.

Podsumowanie

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035 została opracowana przy udziale mieszkańców, radnych, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych z terenu gminy Strzelce. Zainteresowani mieszkańcy i podmioty mieli możliwość przedstawienia swoich uwag do treści Strategii w ramach konsultacji społecznych i warsztatów strategicznych. Sprawia to, że Strategia w możliwie największym stopniu odpowiada na potrzeby lokalnej społeczności.

Główne założenia Strategii są oparte na wnioskach z analizy sfery społecznej, gospodarczej, przestrzennej i klimatyczno-środowiskowej gminy Strzelce. Analizy te wykazały, że gmina Strzelce boryka się z problemami w każdej z analizowanych sfer i niezbędne są działania w celu ich rozwiązania. W Strategii zdefiniowano następujące cele strategiczne i operacyjne Strategii Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035 związane ze sferą społeczną, gospodarczą i przestrzenną:

- Cel strategiczny 1: Warunki odpowiednie dla rozwoju społecznego gminy Strzelce:
 - Cel operacyjny 1.1 Tworzenie sieci powszechnego dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz upowszechnianie e-usług,
 - Cel operacyjny 1.2 Zwiększenie dostępu do usług medycznych oraz profilaktyka zdrowia,
 - Cel operacyjny 1.3 Podniesienie jakości kształcenia,
 - Cel operacyjny 1.4 Wspieranie działań na rzecz włączenia społecznego,
 - Cel operacyjny 1.5 Wspieranie sektora organizacji pozarządowych,
 - Cel operacyjny 1.6 Rozwój oferty kulturalnej,
- Cel strategiczny 2: Podniesienie konkurencyjności gminy Strzelce:
 - Cel operacyjny 2.1 Rozwój przedsiębiorczości,
 - Cel operacyjny 2.2 Racjonalne wykorzystanie walorów gospodarczych gminy,
 - Cel operacyjny 2.3 Budowa i modernizacja systemów infrastruktury zapobiegającej zagrożeniom,
 - Cel operacyjny 2.4 Rozwój różnych form rolnictwa,
 - Cel operacyjny 2.5 Podniesienie atrakcyjności turystycznej i rekreacyjnej oraz rozwój infrastruktury sportowej,
- Cel strategiczny 3: Poprawa jakości przestrzeni gminy Strzelce i zrównoważony rozwój:
 - Cel operacyjny 3.1 Zintegrowane działania naprawcze w wymiarze przestrzenno-funkcjonalnym, społecznym, gospodarczym i technicznym,

- Cel operacyjny 3.2 Rozwój funkcji społecznie użytecznych, włączenie społeczne, walka z ubóstwem,
- Cel operacyjny 3.3 Wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego
- Cel operacyjny 3.4 Rozbudowa infrastruktury technicznej,
- Cel strategiczny 4: Poprawa stanu środowiska naturalnego gminy Strzelce:
- Cel operacyjny 4.1: Wspieranie i promocja efektywności energetycznej i strategii niskoemisyjnych,
- Cel operacyjny 4.2: Wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska.

Cele Strategii wykazują zgodność z szeregiem innych dokumentów strategicznych o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym. Przyjęto, że system wdrażania Strategii będzie oparty na Radzie Gminy i na strukturze organizacyjnej Urzędu Gminy Strzelce. Strategia zawiera listę przedsięwzięć priorytetowych. Lista działań priorytetowych jest listą otwartą – każde nowo zidentyfikowane przedsięwzięcie, które zdaniem Gminy powinno być traktowane priorytetowo, może zostać wpisane na listę poprzez aktualizację treści Strategii. Należy zaznaczyć, że realizacja działań w ramach Strategii uwarunkowana jest w głównej mierze od pozyskania dofinansowania ze środków zewnętrznych. Ponadto bieżący monitoring realizacji celów Strategii i jej bieżąca aktualizacja mają za zadanie sprawić, aby główne założenia Strategii mogły być kontynuowane w kolejnej perspektywie czasowej.

Spis tabel, rysunków, wykresów i zdjęć**Spis tabel**

Tabela 1 Liczba ludności w gminie Strzelce w latach 2019-2024	6
Tabela 2 Saldo migracji w gminie Strzelce w latach 2018-2024.....	6
Tabela 3 Przyrost naturalny w gminie Strzelce w latach 2019-2024.....	11
Tabela 4 Wydatki z budżetu gminy Strzelce na oświatę i wychowanie w latach 2019-2024 (zł).....	13
Tabela 5 Wskaźnik liczby zgonów na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024	15
Tabela 6 Liczba beneficjentów pomocy społecznej na 1 tys. mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2023	15
Tabela 7 Liczba osób korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej w gminie Strzelce w latach 2019-2023	16
Tabela 8 Liczba rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci w gminie Strzelce w latach 2019-2023	16
Tabela 9 Czytelnicy w Bibliotece Publicznej Miasta i Gminy Strzelce w latach 2019-2024	18
Tabela 10 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024	19
Tabela 11 Rodzaj działalności gospodarczej z podziałem na sekcje PKD wśród podmiotów zarejestrowanych w rejestrze REGON w gminie Strzelce w latach 2020-2024.....	24
Tabela 12 Podmioty wpisane do rejestru REGON na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024	26
Tabela 13 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców w gminie Strzelce w latach 2019-2024	26
Tabela 14 Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminie Strzelce w latach 2019-2024	26
Tabela 15 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Strzelce w latach 2019-2024....	28
Tabela 16 Dochody gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie Strzelce w 2024 w porównaniu do gmin powiatu kutnowskiego, powiatu kutnowskiego województwa łódzkiego.....	28
Tabela 17 Dane dotyczące bezrobocia w gminach powiatu kutnowskiego w powiecie kutnowskim – stan na 2024 r.	29
Tabela 19 Przedsięwzięcia wskazane przez mieszkańców gminy w badaniu ankietowym, które są najpilniejsze w celu poprawy warunków życia i zachęcenia mieszkańców do pozostania w gminie lub powrotu do niej.....	63
Tabela 20 Wnioski z diagnozy sytuacji społecznej gminy Strzelce	65
Tabela 21 Wnioski z diagnozy sytuacji gospodarczej gminy Strzelce.....	66
Tabela 22 Wnioski z diagnozy sytuacji przestrzennej gminy Strzelce	66
Tabela 23 Wnioski z diagnozy sytuacji klimatyczno-środowiskowej gminy Strzelce	67
Tabela 24 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze społecznej	68
Tabela 25 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze gospodarczej.....	69
Tabela 26 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze przestrzennej	69
Tabela 27 Analiza SWOT gminy Strzelce w sferze klimatyczno-przestrzennej.....	70
Tabela 28 Cele strategiczne, cele operacyjne, kierunki działań i wskaźniki realizacji celów	77
Tabela 29 Wytyczne do sporządzenia dokumentów wykonawczych.....	80
Tabela 30 Zgodność Strategii z dokumentami strategicznymi w podziale na poziom europejski, krajowy, regionalny i lokalny	81

Tabela 18 Lista priorytetowych przedsięwzięć o charakterze inwestycyjnym w ramach Strategii	109
Tabela 19 Podmioty zaangażowane w realizację Strategii.....	111

Spis rysunków

Rysunek 1 Schemat organizacyjny Gminy Strzelce	5
Rysunek 2 Lokalizacja powiatu kutnowskiego na planie województwa łódzkiego	31
Rysunek 3 Lokalizacja gminy Strzelce na planie powiatu kutnowskiego	31
Rysunek 4 Położenie komunikacyjne gminy Strzelce	32
Rysunek 5 Położenie gminy Strzelce względem obszarów Chronionego Krajobrazu i Natura 2000	45
Rysunek 6 Ekstremalne temperatury maksymalne i minimalne w Polsce w latach 2023-2024	49
Rysunek 7 Anomalie sumy opadów w Polsce w latach 2023-2025 r.	50
Rysunek 8 Anomalie usłonecznienia w Polsce w latach 2023-2024 r.	50
Rysunek 9 Struktura wniosków z diagnozy sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej gminy Strzelce	65
Rysunek 10 Proces formułowania głównych założeń Strategii	73
Rysunek 11 Cele strategiczne Strategii.....	76
Rysunek 12 Mapa zagrożenia suszą atmosferyczną.....	84
Rysunek 13 Mapa zagrożenia suszą rolniczą.....	84
Rysunek 14 Mapa zagrożenia suszą hydrologiczną.....	85
Rysunek 15 Mapa zagrożenia suszą hydrogeologiczną.....	85
Rysunek 16 Mapa łącznego zagrożenia suszą	86
Rysunek 17 Obszary szczególnego zagrożenia powodzią rzeczną położone w gminie Strzelce	88
Rysunek 18 Lokalizacja gminy Strzelce na mapie województwa łódzkiego uwzględniającej Obszary Strategicznej Interwencji.....	91
Rysunek 19 Ośrodki wzrostu w gminie Strzelce	94
Rysunek 20 Rozmieszczenie dóbr kulturowych o dużej wartości kulturowej i historycznej w gminie Strzelce	95
Rysunek 21 Drogi w gminie Strzelce.....	96
Rysunek 22 Podział funkcjonalny terenu gminy Strzelce	97
Rysunek 23 Proponowany Obszar Chronionego Krajobrazu Ochni-Głogowianki	98
Rysunek 24 Inwestycje w ramach Strategii	99

Spis wykresów

Wykres 1 Liczba mieszkańców w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego (stan na 2024 r.) ...	7
Wykres 2 Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego (osoby na km ²).....	7
Wykres 3 Ludność gminy Strzelce w podziale na płeć na koniec 2024 r.	8
Wykres 4 Liczba mieszkańców gminy Strzelce w podziale na wiek przedprodukcyjny, produkcyjny i poprodukcyjny.....	8
Wykres 5 Liczba mieszkańców poszczególnych jednostek osadniczych gminy Strzelce (stan na 2024.)	9
Wykres 6 Piramida wieku gminy Strzelce (2024 r.)	11
Wykres 7 Liczba dzieci w przedszkolu, uczniów w szkołach podstawowych oraz oddziałów w szkołach podstawowych i oddziałach przedszkolnych.....	12
Wykres 8 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka angielskiego w gminie Strzelce, powiecie kutnowskim i województwie łódzkim w latach 2020-2025.....	13

Wykres 9 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z języka polskiego w gminie Strzelce, powiecie kutnowskim i województwie łódzkim w latach 2020-2024	14
Wykres 10 Porównanie średnich wyników egzaminu ósmoklasisty z matematyki w gminie Strzelce, powiecie kutnowskim i województwie łódzkim w latach 2020-2025	14
Wykres 11 Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Strzelce w latach 2019-2024.....	20
Wykres 12 Wskaźnik liczby fundacji, organizacji pozarządowych i stowarzyszeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla województwa łódzkiego i gmin powiatu kutnowskiego (2024 r.)	20
Wykres 13 Podmioty sektorów gospodarczych w ogólnej liczbie podmiotów gospodarczych w gminie Strzelce w 2023 r. (%).....	25
Wykres 14 Podmioty gospodarcze według sektorów własnościowych w gminie Strzelce (2024 r.)	25
Wykres 15 Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla powiatu kutnowskiego i gmin wchodzących w jego skład (2024 r.)	26
Wykres 16 Dochody i wydatki ogółem gminy Strzelce w latach 2019-2024 (zł)	27
Wykres 17 Liczba bezrobotnych w gminie Strzelce w latach 2019-2024	28
Wykres 18 Wpływy i wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami w gminie Strzelce w latach 2023-2024 (w zł)	34
Wykres 19 Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w gminie Strzelce w latach 2023-2024 (Mg)	35
Wykres 20 Dane dotyczące poziomu recyklingu odpadów zebranych na terenie gminy Strzelce w latach 2023-2024.....	35
Wykres 21 Osoby korzystające z sieci wodociągowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego(2023 r.)	36
Wykres 22 Osoby korzystające z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie mieszkańców w powiecie kutnowskim, województwie łódzkim i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego(2023 r.) ..	37
Wykres 23 Osoby korzystające z sieci gazowej w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu kutnowskiego, województwa łódzkiego i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego (2023 r.)	38
Wykres 24 Liczba mieszkań w gminie Strzelce w latach 2019-2024	40
Wykres 25 Wskaźnik liczby mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w powiecie kutnowskim, województwie łódzkim i w poszczególnych gminach powiatu kutnowskiego(2024 r.)	41
Wykres 26 Wskaźnik wilgotności gleby 0-100% dla powiatu gdańskiego (2024 r.)	51
Wykres 27 Liczba ankietowanych w podziale na wiek	54
Wykres 28 Liczba ankietowanych z podziałem na wykształcenie	54
Wykres 29 Liczba ankietowanych w podziale na status na rynku pracy	54
Wykres 30 Ankietowani według miejsca zamieszkania	55
Wykres 31 Odpowiedzi mieszkańców na pytanie: „Czy gmina Strzelce jest dobrym miejscem do życia?” – wyniki badania ankietowego.....	55
Wykres 32 Ocena ogólnego standardu życia – wyniki badania ankietowego.....	56
Wykres 33 Ocena dostępności usług zdrowotnych (przychodnie, apteki, specjaliści) – wyniki badania ankietowego.....	56
Wykres 34 Ocena poziomu dostępności domów opieki i klubów seniora – wyniki badania ankietowego	56
Wykres 35 Ocena poziomu bezpieczeństwa publicznego – wyniki badania ankietowego	56
Wykres 36 Ocena atrakcyjności oferty kulturalnej – wyniki badania ankietowego.....	57
Wykres 37 Ocena oferty sportowo-rekreacyjnej – wyniki badania ankietowego	57
Wykres 38 Ocena dostępności mieszkań – wyniki badania ankietowego	57

Wykres 39 Ocena dostępności żłobków i przedszkoli – wyniki badania ankietowego	57
Wykres 40 Ocena poziomu edukacji – wyniki badania ankietowego	57
Wykres 41 Ocena dostępności do pozaszkolnej oferty edukacyjnej – wyniki badania ankietowego..	58
Wykres 42 Ocena poziomu usług pomocy społecznej – wyniki badania ankietowego.....	58
Wykres 43 Ocena poziomu rozwiązywania problemów społecznych – wyniki badania ankietowego.	58
Wykres 44 Ocena poziomu zarządzania w sytuacjach kryzysowych – wyniki badania ankietowego ...	58
Wykres 45 Ocena poziomu dostępności komunikacyjnej gminy – wyniki badania ankietowego	58
Wykres 46 Ocena stanu infrastruktury technicznej (w tym drogowej, mediów) – wyniki badania ankietowego	59
Wykres 47 Ocena dostępu i stanu podstawowych mediów (wodociągi, kanalizacja) – wyniki badania ankietowego	59
Wykres 48 Ocena cen nieruchomości – wyniki badania ankietowego	59
Wykres 49 Ocena poziomu dochodów mieszkańców – wyniki badania ankietowego	59
Wykres 50 Ocena możliwości podjęcia/zmiany pracy – wyniki badania ankietowego.....	59
Wykres 51 Dostęp do nowoczesnych technologii (internet) – wyniki badania ankietowego.....	60
Wykres 52 Ocena czystości, porządku, estetyki gminy – wyniki badania ankietowego	60
Wykres 53 Ocena poziomu tożsamości lokalnej mieszkańców – wyniki badania ankietowego	60
Wykres 54 Ocena poziomu aktywności społecznej – wyniki badania ankietowego.....	60
Wykres 55 Ocena poziomu lokalnego patriotyzmu, dziedzictwa i historii – wyniki badania ankietowego	60
Wykres 56 Ocena jakości usług administracji publicznej – wyniki badania ankietowego	61
Wykres 57 Ocena życzliwości społecznej wśród mieszkańców – wyniki badania ankietowego	61
Wykres 58 Ocena możliwości prowadzenia działalności gospodarczej – wyniki badania ankietowego	61
Wykres 59 Ocena warunków dla rolnictwa, prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego – wyniki badania ankietowego	61
Wykres 60 Ocena atrakcyjności inwestycyjnej gminy – wyniki badania ankietowego	61
Wykres 61 Ocena poziomu oferty turystycznej (ścieżki przyrodnicze i edukacyjne, szlaki piesze i rowerowe, obszary chronione, zabytki) – wyniki badania ankietowego	62
Wykres 62 Ocena jakości terenów rekreacyjnych (parki promenada, mała architektura) – wyniki badania ankietowego	62
Wykres 63 Ocena poziomu bazy turystycznej i wypoczynkowej (hotele, agroturystyka, pola biwakowe) – wyniki badania ankietowego	62
Wykres 64 Ocena stanu środowiska naturalnego – wyniki badania ankietowego	62
Wykres 65 Ocena poziomu wykorzystania odnawialnych źródeł energii na terenie gminy – wyniki badania ankietowego	63
Wykres 66 Ocena lokalnych produktów, wyrobów usług, z których znana jest gmina – wyniki badania ankietowego	63

Bibliografia

1. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Strzelce za 2022 r., BIP Gminy.

2. Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Strzelce za 2024 r., BIP Gminy.
3. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030 (Uchwała nr 102 Rady Ministrów z 17.09.2019 r.).
4. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej / Plan działań na rzecz zrównoważonej energii i klimatu (SE-CAP) dla Gminy Strzelce (dokumenty gminne).
5. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Rozporządzenie MI z 16.11.2022 r., Dz.U. 2022 poz. 2628).
6. Plan przeciwdziałania skutkom suszy (Rozporządzenie MI z 15.07.2021 r., Dz.U. 2021 poz. 1615).
7. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa łódzkiego (Uchwała Nr LV/679/18 SWŁ z 28.08.2018 r.).
8. Plany zarządzania ryzykiem powodziowym – dorzecze Wisły (Rozporządzenie MI z 18.10.2022 r., Dz.U. 2022 poz. 2266).
9. Program „Fundusze Europejskie dla łódzkiego 2021–2027” (Decyzja KE C(2022) 9072 z 05.12.2022 r.).
10. Program współpracy Gminy Strzelce z organizacjami pozarządowymi na 2024 r. (Uchwała Rady Gminy Strzelce LXVII/388/23 z 27.11.2023 r.).
11. Raport o stanie Gminy Strzelce za 2023 r., BIP Gminy.
12. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kutnowskiego na lata 2022–2027.
13. Strategia Rozwoju Województwa łódzkiego 2030 (Uchwała Nr XXXI/414/21 SWŁ z 06.05.2021 r.).
14. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Strzelce (Uchwała Nr 218/XVIII/2001 z późn. zm.).
15. Umowa Partnerstwa 2021–2027 (ramy wdrażania polityki spójności w Polsce).
16. www.agrometeo.imgw.pl
17. www.bdl.stat.gov.pl
18. www.gov.pl
19. www.geoserwis.gdos.gov.pl
20. www.google.pl/maps
21. www.isap.sejm.gov.pl
22. www.gminastrzelce.eu (serwis urzędowy)
23. www.wuoz.lodzkie.pl (Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Łodzi)
24. www.rspo.gov.pl
25. www.wody.isok.gov.pl
26. fel.lodzkie.pl (Fundusze Europejskie dla łódzkiego)
27. ugstrzelce.bip.org.pl (Biuletyn Informacji Publicznej Gminy Strzelce)

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY STRZELCE
Tomasz Śliwicki

UZASADNIENIE

Strategia Rozwoju Gminy Strzelce na lata 2025-2035 to dokument strategiczny określający wieloletnią perspektywę rozwoju, koncentrujący się na ważnych problemach gminy, warunkujących jego rozwój społeczny i gospodarczy. Zakres zadań samorządu terytorialnego systematycznie się poszerza, wymuszając jednocześnie inicjowanie i wspieranie kierunków prorozwojowych gminy.

Strategiczne planowanie dzisiaj jest już powszechnym standardem potwierdzającym dojrzałość lokalnej społeczności, a w wielu przypadkach warunkującym i umożliwiającym korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania.

W ramach prac nad opracowaniem dokumentu odbyło się badanie jakości życia w gminie, spotkanie z mieszkańcami. W fazie konsultacji społecznych mieszkańcy mieli możliwość składania uwag, odbyło się również otwarte spotkanie.

Dokument został również zaopiniowany przez Regionalną Dyрекcyję Ochrony Środowiska, Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie oraz Zarząd Województwa.

Efektom prac jest wypracowanie dokumentu planistycznego, określającego kierunki oraz cele rozwoju gminy w różnych płaszczyznach życia.

Biorąc pod uwagę powyższe podjęcie niniejszej uchwały jest celowe i zasadne.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY STRZELCE
Tomasz Śliwicki